

Kariūnas

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS ŽURNALAS

ISSN 2029-6045

2016 m. Nr. 1 (128)

STOK Į LKA!

VALSTYBĖS FINANSUOJAMOS
STUDIJOS

APRŪPINIMAS BENDRABUČIU

NEMOKAMAS MAITINIMAS

STIPENDIJA

NEMOKAMAS MEDICININIS
APTARNAVIMAS

KARIŲ SOCIALINĖS
GARANTIJOS

GARANTUOTA TARNYBOS VIETA

B IR C KATEGORIJŲ
VAIRUOTOJO PAŽYMĖJIMAS

DVI UŽSIENIO KALBOS (ANGLŲ
IR PASIRINKTINAI RUSŲ,
VOKIEČIŲ AR PRANCŪZŲ)

DARBŲ SAUGOS VADOVO,
PIRMOSIOS MEDICINOS
PAGALBOS PAŽYMĖJIMAI

PARAŠIUTINIS RENGIMAS

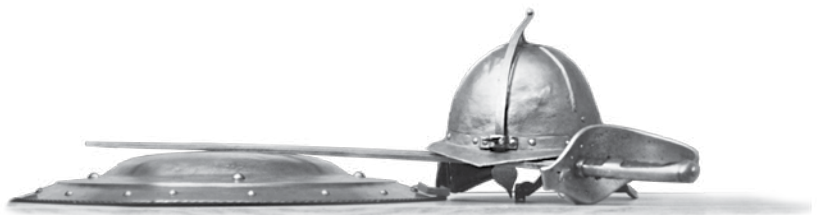
ŠAUDYMO VADOVO
KVALIFIKACIJA

FIZINIO RENGIMO
INSTRUKTORIAUS
KVALIFIKACIJA

WWW.LKA.LT

SKAMBINK

Studijų skyriaus tel. (8 5) 210 3597
Atrankos centro tel. (8 5) 210 3593

BE REIKALO NEPAKELK, BE GARBĖS NENULEISK!
YOU SHALL NOT DRAW THE SWORD WITHOUT A CAUSE NOR SHALL YOU SHEATHE IT WITHOUT HONOUR!

ŠIAME NUMERYJE / Contents

3 VISAŲ DAROME TĖVYNĖS LABUI!

Krn. Artūras MACICKAS

We Do Everything for the Homeland!

4 PAREIGA IR LAISVĖS POJŪTIS

Krn. Vidas FRANKAUSKAS

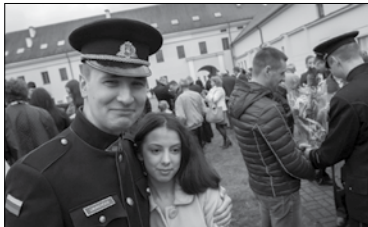
Duty and the Sense of Freedom

6 DIEVAS YRA VISUR

Kpt. Mindaugas SABONIS

God Is Everywhere

11 MŪSŲ GYVENIMAS

Our Life

16 VADAS KRYŽKELĖJE: KARIŪNAI AR STUDENTAI?

Commander at a Crossroads: Cadets or Students?

29 SVEČIUOSE – GENEROLO POVILO PLECHAVIČIAUS KADETŲ LICĖJUS

Ingrida LEVICKIENĖ

Visit of the General Povilas Plechavičius Cadet Lyceum's Representatives

24 FOTOREPORTAŽAS

Photo Reportage

26 TRADICIJOS

Traditions

18 / 34

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Plk. Raimundas MATULIS,
krn. Karolis TURŪTA

At First Hand

35 KOMANDOS UGDYMAS

Doc. dr. Gintaras LABUTIS

Team Development

38 AKADEMIJOS PULSAS

Academy Pulse

40 TAIKA – TAI TIK KITA KARO FORMA

Plk. ltn. Valerijus ŠERELIS

Peace Is Just Another Form of War

42 TARPUNIVERSITETINIS BENDRADARBIAVIMAS

Doc. dr. Dileta JATAUTAITĖ, krn. Kipras ŠEŠPLAUKIS, krn. Karolis TURŪTA

Inter-University Cooperation

44 ŠVEDIJOS GYNYBOS UNIVERSITETE

Krn. Ovidijus KUZMINAS

At the Swedish Defence University

46 KARININKŲ RENGIMO ISTORIJA

Ats. ltn. Mindaugas JONAITIS

Officer Training History

50 TARPTAUTINIS BOKSO MAČAS

Krn. Gabrielė MICKEVIČIŪTĖ

International Boxing Match

53 ALBUMAS

Album

Redakcinė kolegija

Arūnas ALONDERIS
Vyriausiasis redaktorius
III k. krn. Aurimas BŽĖSKIS
kpt. Laurynas ČESŪNAS
mjr. Paulius DILIŪNAS
kpt. Ronaldas ENDRIJAITISII k. krn. Aleksandras LEONIDOVAS
III k. krn. Gabrielė MICKEVIČIŪTĖ
kpt. Jurgis NORVAIŠA
prof. dr. Valdas RAKUTIS
III k. krn. Liutauras SMILGA
III k. krn. Jurgis ULECKAS
dr. Manvydas VITKŪNAS

Žurnalą rengia

Nijolė ANDRIUŠIENĖ
Kalbos redaktorė
Laima ADLYTĖ
Dizainerė
Kęstutis DIJOKAS
FotografasSpausdino Lietuvos kariuomenės
Karo kartografijos centras
Muitinės g. 4, Domeikava,
LT-54359 Kauno r.
Tiražas 1000 egz.
Užsakymas GL-174
Žurnalas platinamas nemokamai.
Leidžiamas kas trys mėnesiai.www.lka.ltGENEROLO JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO AKADEMIJA
Šilo g. 5A, LT-10322 Vilnius
arunas.alonderis@mil.lt
tel. (8 5) 210 3680Dėl žurnalo įsigijimo prašome kreiptis:
(8 5) 210 3526,
(8 5) 210 3523, (8 5) 210 3593
KATT 24 526, 24 523, 24 593

Krn. Artūras MACICKAS

Viską darome Tėvynės labui!

Brangūs lietuviai, piliečiai, mielieji KARIŪNO skaitytojai! Vasario 16-osios proga man didelė garbė reikšti savo mintis, kreiptis į jus, laisvus brolius ir seseris. Kalbėti tai, ką noriu, kalba, kuria daugelį amžių bendravo mūsų protėviai. Nors ir esu gimęs laisvoje, jau nepriklausomoje Lietuvoje, nors savo akimis nesu matęs nei represijų, nei trėmimų, suprantu laisvės svarbą. Šis supratimas atsirado dar vaikystėje, močiutei pasakojant apie ištremtus giminaičius, Šaulių sąjungos organizuojamose stovyklose girdint pasakojimus apie partizaninį judėjimą. Beje, prie šios sampratos formavimo nemažai, manau, prisidėjote ir Jūs, gerbiamieji Lietuvos edukologijos universiteto dėstytojai ir profesoriai, nes apie nelegalų knygų gabenimą iš Mažosios Lietuvos, apie žmonių persekiojimą religiniais motyvais, apie priverstinį svetimą, priemesto vado kulto garbinimą daugiausia sužinojau būdamas moksleivis.

Būdamas moksleivis taip pat įsiminiau ir svarbiausių Tėvynei įvykių datas, tarp jų ir šią. Vasario 16-oji visada man buvo ir yra laisvės simbolis. Kelis amžius buvusi galinga Vidurio Europos valstybė, vėliau nesibaigiančių karų išsekinta, vidinių prieštaravimų draskoma ir galiausiai Rusijos okupuota, XX a. pradžioje Lietuva atsitiesė. 1918 m. vasario 16 dienos aktas visam pasauliui deklaravo lietuvių tautos nepriklausomybės ir Lietu-

vos valstybės atkūrimo siekį. Deklaracija tapo kūnu – 1918–1940 m. Lietuva gyveno visavertį nepriklausomos valstybės gyvenimą. Kamuojami įvairių represijų, mes kantriai laukėme, kada galėsime Gedimino pilies bokšte vėl iškelti trispalvę.

Žinant, kaip sunkiai lietuviai daugelį amžių kovojo dėl Lietuvos laisvės, kiek kraujo, prakaito praliejo, kiek kančių iškentėjo, man, kaip Lietuvos patriotui, kartais skaudu girdėti tėvynainių skundus. Skaudu girdėti, kad tais represijų, negandų ir kančių metais žmonės neva nelaisvėje gyvenę geriau. Bene vienas populiariausių nepatenkintų piliečių teiginių yra tai, kad valstybė nieko jiems neduoda, dėl to jie nematą prasmės ją gerbti, mylėti ar net joje gyventi. Bet juk valstybė nėra įstaiga ar kasa, kuri kiekvienam turi kažką duoti, kažkuo ap rūpinti.

Pažvelkite vienas į kitą, pažvelkite į šalia esantį žmogų. Tai ir yra valstybė. Tai ne kas kita, o aš, jūs, mūsų artimieji, kaimynai ir kitataučiai, kurie laisva valia pasirinko gyventi tarp mūsų, mes čia gyvename jau daugiau nei tūkstantį metų. Mus sieja bendra kalba, tradicijos, istorija. Kai kurių žmonių nepasitenkinimas, neva valstybė jiems nieko neduoda, yra lygiai toks pat nelogiškas kaip priekaištas, kad kaimynas juo nepasirūpina, dėl to Lietuvoje gyventi blogai. Visos valstybės gero gyvenimo formu-

lė – darbas ir pilietiškumas. Mes turime laisvę. Tai – viskas, ko reikia, norint tobulėti. Tik dirbdami su šalia esančiu kaimynu petys į petį, pilietiškai reikšdami savo nuomonę ir iš tiesų bandydami kažką pakeisti, o ne tiesiog tuščiažodžiaudami, mes pavėsime savo Tėvynę nuostabiausia vieta gyventi.

Kovoję dėl laisvės iki 1918 m. vasario 16-osios ir 1990-ųjų kovo 11-osios, išgyvenę ne vieną okupaciją, dabar tvirtai galime teigti, kad geriau, nei būdami laisvi, tikrai negyvensime. Tačiau šiomis garsiomis datomis kova dėl laisvės nesibaigia. Kovoti dėl jos turime kiekvieną dieną ir kiekvienas iš mūsų taip, kaip mokame geriausiai. Turime visada visiems rodyti, kad esame stiprūs, aukštos moralės, motyvuoti patriotai. Žmogaus įsitikinimai ir moralė yra daug stipresnė jėga už bet kokią naujausią ginklų sistemą. Nerodydami, kad esame pasiryžę kovoti ir kovosim dėl savo valstybės, dėl savo laisvės, galim labai greitai jos netekti.

Linkiu visiems niekada neprarasti moralės, visada prisiminti ir gerbti už Lietuvos laisvę žuvusius ir daryti tai, ką mokate geriausiai. Atminkit, kad ir ką darytumėte, kad ir kokį darbą dirbtumėte, turite būti labai motyvuoti ir iš visų jėgų stengtis, nes visa tai daroma mums – valstybei. Visa tai daroma Tėvynės labui.

**MŪSŲ GINKLAS,
MŪSŲ MOKSLAS – LIETUVAI TĖVYNEI!**

Krn. Vidas FRANKAUSKAS

Emilijus Radavičiūtis nuotrauka

Pareiga ir laisvės pojūtis

Gimiau Jonavos rajone, Panoterių miestelyje. Šeimoje, kur augau kartu su vyresniuoju broliu Aurimu, buvo ugdomos krikščioniškosios vertybės, pagarba žmonėms, darbštumas, pareiškumas, atsakingumas, nuoširdumas, skatinama padėti silpniesiems.

Mokydamasis Panoterių Petro Vaičiūno pagrindinėje mokykloje dalyvavau mokyklinėse ir rajoninėse biologijos, fizikos ir matematikos olimpiadose, meninio skaitymo konkursuose, aktyviai sportavau ir dabar sportuoju (mėgstamiausias sporto šakos – lengvoji atletika, stalo tenisas, krepšinis, smiginis). Buvau mokyklos tarybos narys, vėliau – mokyklos prezidentas, aktyviai dalyvavau būrelių, o savaitgaliais ir Panoterių krašto bendruomenės kultūros renginių organizacinėje veikloje.

Aštuonerius metus buvau Panoterių Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios patarnautojas, vėliau atlikdavau ir zakristijono pareigas. Žinoma, patarnauti bažnyčioje nebuvo lengva, nes tuo metu klebonavęs kunigas Vytautas Kazimieras Pesliakas buvo griežtas ir reiklus, tad savo pareigas per šv. Mišias privalėjau atlikti itin atsakingai. Visada jausiu pagarbą ir dėkingumą mūsų gerbiamam klebonui Vytautui už tai, kad diegė mums krikščioniškąsias dorovės normas, ugdė pareigos jausmą, skatino pilietiškumą, atsakingumą ir pasiaukojimą. Ši įgyta patirtis padėjo man apsispręsti stoti į Karo akademiją.

Besimokydamas Jonavos Senamiesčio gimnazijoje dalyvavau mokinių konkurse „Ką žinai apie Lietuvos kariuomenę“, o 2012 m. dviejų dienų žygyje „Radvilų keliais“. Tada įveikiau 44 km trasą. Rukloje esančio dalinio (Didžiojo

Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomojo pulko), į kurį įžengėme, aplinka man atrodė labai bauginanti. Pastatai – didingi, kambarių kvapas – svetimas, lovos – nepatogios. Bet noras pajusti kariuomenės kasdienybę buvo didžiulis. Pamenu, eidamas per Gaižiūnų miestelio apylinkes, jutau, kad čia sugrįšiu jau dėvėdamas uniformą, ir neklydau. Žygiuoti nebuvo sunku, nes visą laiką maščiau, kad noriu kuo ilgiau pasilikti dalinio teritorijoje. Šis išbandymas mane tik paskatino stoti į LKA.

Nuo mažens buvau nenuorama, mėgau burti draugus, visada sugalvodavau kokios nors kūrybinės veiklos. Laisvalaikiu groju gitara, tad vakarais garaže, kur su draugu repetuodavome, dainuodavome dainas, o paskui jas atlikdavome kultūros namų scenoje vietos publikai ir sulaukdavome audringo palaikymo.

Bet didžiausias mano pomėgis yra susijęs su technika. Esu kaimo žmogus. Moku dirbti visus žemės ūkio darbus: kulti javus, arti žemę. Darbas man teikia džiaugsmą, dirbdamas aš pamirštu visus savo rūpesčius ir problemas.

Pamenu, vieną vasaros vakarą, kai, kalbėdamas su šeima apie savo svajonę studijuoti Karo akademijoje, pasakiau, kad, jei tik pavyks įstoti į LKA, iš visų jėgų stengsiuosi mokytis, kad tapčiau karininku. Vėliau nekantraudamas vis „zyzdavau“: „Greičiau į Bazinį kursą, kaip man atsibodo namie...“

Verta pasakyti, kad esu tikrai labai pasikeitęs nuo tada, kai dar buvau moksleivis. Akademijoje išmokau daug gerų dalykų, vien bendravimas su karininkais, dėstytojais, įgytos žinios, patirtis karinėse pratybose – reikšmingas indėlis ugdant mane kaip būsimą karininką.

Konkrečiau kalbant, buvo trys etapai. Pirmasis – Bazinis kario kursas, antrasis – tarnyba LKA teritorijoje, trečiasis – mano, kaip vado, pozicija Karo akademijoje.

Bazinio kario kurso metu naktimis vis maštydavau, nerimavau, kad esu moralškai silpnas, juk buvau tikras „namisėda“, aštuoniolika metų niekur nebuvau išvykęs iš namų ilgiau nei savaitei. Dėl šios savybės užtruko ir mano „persilaužimas“ – buvau sunkiau tarnauti atskirtam nuo artimųjų, nuo savo aplinkos. Griežti seržantai rėkdavo ir įsakinėdavo, skirdavo atlikti įvairiausias užduotis. Jų griežtumas glumindavo. Tačiau šeima visada drąsindavo mane, skatino eiti toliau, siekti užsibrėžtų tikslų. Mano namai nuo Ruklos miestelio, kur vyko Bazinis kario kursas, yra tik už 20 kilometrų. Dėl to buvo dar sunkiau: žinojau, kad namiškiai visai šalia, o pareiti negaliu. Išvada viena – kur kas būtų buvę geriau tarnauti toliau nuo gimtųjų namų.

Antrasis etapas – LKA. Tik atvykusius iš Ruklos Akademijoje mus pasitiko nauji vadai – kariūnai. Baisi nežinia, kariūnų veidai rimti, griežtos komandos, kurias turime tuoj pat vykdyti. Tačiau laikui bėgant paaiškėjo, kad šie rimti, tačiau labai humaniški vadai tapo man pavyzdžiu ir tokie išliko iki šios dienos. Manau, visi kurso draugai man pritartų, kad čia svarus indėlis ugdant mus, kariūnus, įdėtas tuo metu kuopos vado pavaduotojo, dabar leitenanto Mariaus Dzencevičiaus. Jis mums padėjo suvokti, kas yra blogai, o kas – gerai. Parodė tikro lyderio pavyzdį, kuriuo bandau sekti ir dabar.

Ir trečiasis etapas – vadas. Tik baigęs pirmąjį kursą buvau paskirtas eiti pirmojo kurso 142-ojo būrio būrininko pareigas. Vadovauti, pasirodo, tikrai

V. Frankauskas ir P. Baršauskas koncertuoja su roko grupe „Vytiš“ Emilijus Radavičiūtis nuotrauka

nelengva. Kiekvienas karys turi savo nuomonę, ambicijų, savitų charakterio bruožų. Tačiau tvirta vado pozicija visada padėdavo susidoroti su sunkumais. Labai svarbu suklydus pripažinti savo kaltę ir neapsimetinėti.

Į pirmojo kurso 152-ojo būrio vado pareigas mane paskyrė baigus antrąjį kursą. Tai buvo tam tikras įvertinimas, nes jaučiau, kad šį darbą atlieku tinkamai, todėl ir esu paaukštintas. Apskritai eiti vadovaujamas pareigas pasidarė lengviau – jau buvau susipažinęs su darbu, žmonėmis.

Dabar esu Žalgirio kuopos vado pavaduotojas ir labai tuo patenkintas, nes būrininko ir dabartines pareigas einu turėdamas sektiną pavyzdį, į kurį ir stengiuosi lygiuotis, – kapitoną Jurgį Norvaišą. Šis žmogus linkęs mokyti, o ne bausti, puikiai supranta mūsų, kariūnų, problemas ir padeda jas spręsti. Jo humaniškumas žavi visus kariūnus, tai – vienas tikro karininko bruožų.

Dabar apie pomėgius. Nuo mažens domiuosi motociklais. Pirmoji mano įsigyta šios rūšies transporto priemonė buvo motorinis dviratis. Vėliau turėjau motociklą „Delta“, juo važinėdavau po miestelio apylinkes ir į bažnyčią patarnauti šv. Mišiose. Po kelerių metų „Delta“ pardaviau ir įsigijau paprastą dviratį, bet greitai suvokiau, kad mano aistra – motociklai. Nusipirkau „Iž Jupiter 2“ (turiu iki šiol) ir „Kawasaki gpz 500“.

Nepakartojamas jausmas – atsistodinti ant motociklo ir supranti, kad jis tau suteikia neįtikėtiną laisvės pojūtį. Labai smagu savaitgalį, po studijų, grįžti namo ir atsidėti savo pomėgiui. Su broliu Aurimu ardome motociklus, šaliname gedimus, restauruojame, jais važinėjame į motociklininkų sąskrydžius,

BIKE SHOW renginyje Kauno rotušėje

Inesos Proškinos nuotrauka

susitikimus. Šių transporto priemonių taisyimo procesas leidžia užsimiršti, pabėgti nuo tarnybos problemų. Daug kas mano, kad tai – tik laiko gaišimas, o mes – judantys donoriai, tačiau jie klysta. Man tai – vienintelis dalykas, padedantis pasijusti laisvu žmogumi. Atsisėdęs ant motociklo pamirštu visus nemalonumus ir tiesiog „skrendu“. Važinėjant juo reikia vadovautis viena

pagrindine taisykle – Dievas tavęs, lekančio 200 km/h greičiu, neapsaugos. O dėl noro pasijusti laisvam pamesti proto negalima.

Žinoma, kūrybinė veikla, motociklai, žemės ūkio technika – tik dalis manęs, mano pomėgių ir gebėjimų, o pagrindinis mano tikslas – įgyti žinių, tapti ištvermingu žmogumi, geru karininku ir tarnauti Lietuvos valstybės geroi.

Dievas yra visur

KARIŪNO žurnalo redakcinės kolegijos narys kpt. Ronaldas ENDRIJAİTIS kalbina Karo akademijos kapelioną kpt. Mindaugą SABONĮ.

➔ Dabar kartais sakoma, kad mokslas yra naujoji religija. Ar tikrai? Ar jis susiduria su tais pačiais sunkumais, kaip ir krikščionybė? Ar krikščionybės ir šiuolaikinio mokslo problemos panašios? Mokslas stengiasi įrodyti savo teiginius. Bet daugelis šių teiginių priklauso nuo tam tikrų aplinkybių, todėl skirtingomis aplinkybėmis gaunami skirtingi rezultatai. O religijos teiginiams ar turi įtakos aplinkybės?

Mokslas yra naujoji religija... Man šis teiginys labiau panašus į teiginį: „Cepelinai turi būti valgomi vietoj deserto.“ Atiduoti mokslui vienašališkai tirti žmogų, pasaulį, kaip subjektą, pamirštant, kad žmogaus pašaukimas – siekti empirinį pasaulį pranokstančių tiesų, mano manymu, yra klaida. Lygiai taip pat kaip po skanios cepelinų porcijos ir desertui užsisakyti cepelinų. Tai jokių būdu nereiškia, kad religija visada turi oponuoti mokslui ar trukdyti jo pažangai. Neseniai popiežius Pranciškus susitikime su mokslo atstovais taikliai pasakė, kad lankyti mokyklą ar universitetą – tai atverti savo širdį ir protą realybei įvairiais aspektais ir dimensijomis, tad mes (krikščionys) neturime teisės bijoti realybės! Šią popiežiaus mintį būtų galima pratęsti: realybės neturi bijoti ir ją gerbti privalo ne vien tikintys Dievą, bet ir besivadovaujantys mokslu. Kario patirtis čia gali būti geras pavyzdys.

Kariuomenėje labai svarbi technikos ir mokslo pažanga. Bet ar mokslas privalo ir gali paaiškinti, kodėl kariai pa-

sižada aukoti savo gyvybę dėl Tėvynės ir dažnai žūva aukodamiesi dėl kitų? Jei tai aiškinsime vien fizikos dėsniais, matematiniais skaičiavimais, cheminėmis reakcijomis ar net tobulomis psichologijos sąvokomis, vis tiek bus lėkšta ir nenatūralu. Žmogus savo dvasia, gebėjimais ir patirtimi dažnai pranoksta schemas ir ne visada telpa į logišką matematinį mokslinio metodo narvą.

Tęsdamas šią temą norėčiau prisiminti Naujųjų religijų tyrimo ir informacijos centro valdybos nario kun. Arūno Peškaičio interviu, kuriame jis pažymėjo, kad mokslo ir technikos klestėjimo laikotarpiu žmogus vis dar tebesijaučia bejėgis. Pasak kunigo, M. Shelly „Frankenšteinas“ gerai perteikia modernias technikos amžiuje gyvenančio žmogaus nuotaikas. Turbūt daugeliui nereikia pristatyti šios knygos. Jos pagrindinis herojus sukuria pabaisą, kurios negali suvaldyti. Kūrinyse persekioja tiek savo kūrėją, tiek jo šeimą. Panašu, kad ir šandien žmogus tebejaučia, jog yra priklausomas nuo galingų tiek gamtos, tiek savo paties sukurtų ar pažadintų jėgų. Ir šandien mene ir literatūroje žmogaus bandymai pažinti pasaulį yra pristatomi tik kaip galimybė apgraiptomis užčiuopti tikrovės paribį ir įvilkti gamtą į schemų rūbus, bet nepaaiškina svarbiausių dalykų. Užtektų paminėti kultinį filmą „Matrica“, kur vaizdingai pristatomos dabarties žmogaus baimės ir tikrovės pažinimo ribos.

Drįsčiau teigti – šandien dar ne visi sutinka, kad mūsų laikų mokslo pažini-

mas yra visuminis. Šiuolaikinis išsilavinęs žmogus nesibodi dairytis anapus apčiuopiamos ir mokslui neprieinamos realybės, dažnai paradoksaliai šaipydamsis iš „davatkų“, esą šios tamtos močiutės jaučia priklausomybę nuo religinių apeigų, tačiau kartu pats mielai lankosi pas išsidažiusias moterėles būrimo salonuose ar už didelius pinigus pas aiškiaregius užsisako viso gyvenimo horoskopą...

Tikėjimas ir religija yra aktualūs ir reikalingi šiandien, kad atsakytų į klausimus: Kas davė būčiai pradžia? Ar visata yra beribė, ar turi ribas? Kodėl aš esu? Ar gyvenimas turi prasmę? Kas atsitinka po mirties? ir t. t. Galiu pažadėti, kad kai tik į šiuos klausimus bus atsakyta, aš nunešiu į muziejų kunigo sutaną ir eisiu dirbti gaisrininku.

Krikščionio pašaukimą ir jo gyvenimo tikslą galima apibrėžti labai paprastai – jis, nesvarbu, kokios būtų aplinkybės, klauso Dievo žodžio (Šv. Rašto) ir stengiasi pagal jį gyventi (ir tai daro ne vien per didžiąsias šventes). Kaip gerai žinote, per 2000 metų, kai gyvuoja krikščionybė, ne visada sekėsi tai daryti gerai ar labai gerai. Beveik visada nuopolių ir išsigimimų laikotarpiais Evangelijos tiesos arba likdavo užribyje, arba tikinčiųjų būdavo pakeičiamos patogiais išvedžijimais. Taigi, lyginant krikščionybę ir mokslą, svarbu pabrėžti, kad tikinčiam žmogui turėtų būti svarbiau keistis pačiam, o ne keisti Evangeliją (kuri, be abejo, dažnai per daug iš manęs reikalauja ir yra labai nepatogi).

Kariūnai piligrimineje kelionėje į Kryžių kalną

Šv. Mišios Akademijos koplyčioje

Bažnyčia labai aiškiai skiria tikėjimo tiesas ir jų perteikimo būdus. Pirmosios yra pamatinės, galima sakyti, konstitucinio pobūdžio ir beveik neveikiamos aplinkybių, o antrieji – atviri permainoms ir reformoms, tad gali būti keičiami, išlaikant prasmę ir turinį ir kartu įsiklausant į mokslo, ypač psichologijos ir sociologijos, patarimus. Šioje šviesoje turėtų būti suprantama tiesa – *Ecclesia semper reformanda* (Bažnyčia turi būti nuolat reformuojama). Bažnyčia, kad liktų gyva ir netaptų muziejumi, privalo nuolat keistis (ir keisti ne pačią Evangeliją, o instrumentus, priemones, kuriomis ji skelbiama).

Įvairios mokslo šakos, atveriančios naujus kelius į tiesą, negali būti svetimos Bažnyčiai. Pvz., be teologijos mokslo būtų sunkiai suvokiamas tiek tikėjimas, tiek jo sklaida. Iš svarbesnių jos disciplinų būtų galima paminėti pastoracinę teologiją (remiasi sociologija, psichologija), bažnytinę teisę (turi daug bendro su romėnų ir civiline teise), egzegetiką (tiria Šv. Raštą pasitelkdama lingvistikos, kultūros, istorijos mokslų metodus) ir t. t.

➔ Kaip Jūs nagrinėjote religijos klausimus savo mokslo darbe (doktorate) taikydamos mokslinius tyrimo metodus? Ar nekilo sunkumų?

Aš savo disertaciją rašiau kardininės (bažnytinės) teisės tema. Darbe bandžiau pristatyti dvilypę Bažnyčios realybę, kurioje turi derėti tiek teisingumas, tiek krikščioniškasis atlaidumas. Šiai antagonistinei tikrovei paaiškinti pasitelkiau jėzuito Wilhelmo Bertramso teisės koncepciją. Bažnyčia, kaip istorinis subjektas, kurios dieviškasis pradasis – tiek paslaptis, tiek matoma žmonių bendruomenė – iki dabar ieško atsakymo, kokia yra bažnytinės teisės (teisės, kuri galioja Bažnyčioje) kilmė, prasmė ir tikslas. Savo darbe naudoju istorinę retrospektyvą, sistemindamas Bertramso tekstus pagal specifinę tematiką. Na, o gale, žinoma, išvados ir bandymai atsakyti į klausimą, kodėl reikalinga teisė Bažnyčiai ir ar bažnytinė teisė gali būti vadinama teise.

➔ **Dievas yra visur. Kodėl tada reikėtų eiti į LKA koplyčią melstis, jei tai daryti galima bet kur?**

Maldoje svarbiausia – nuoširdumas: jo nepakeisime buvimu šventoje ar dvasingoje vietoje. Vis dėlto krikščionys, be privačios maldos, ne mažiau pabrėžia bendruomeninės maldos svarbą. Kurti bendruomenę ir vaduoti žmogų iš individualizmo, egoizmo ar vienatvės – vienas pagrindinių Bažnyčios tikslų. Be to, jos šventovės – bažnyčios ir koplyčios – turtingos to, kas žmogui padeda gręžtis link dvasinių, nematerialių dalykų (architektūra, freskos, paveikslai, mozaikos, vargonų muzika ir t. t.), jose rasime tabernakulį – mažą namelį su konsekruota duona. Katalikai tiki, kad tai – tikras Jėzus, esantis su mumis. Taigi, kai ateinu į bažnyčią ar koplyčią, tikra šio žodžio prasme ateinu pas Dievą į svečius.

Kodėl Dievas yra paprastoje duonoje? – klausimas į kurį sunku atsakyti. Kaip ir sunku atsakyti, kodėl žmogumi tapęs Dievas pasirinko pralaimėtojo dalią, nesivaikė mums suprantamų laimės standartų – nesiekė būti turtingas, gerbiamas, įtakingas, protingas ir pan. Galbūt jis tikrai norėjo būti kuo arčiau kiekvieno iš mūsų?

➔ **Kuriai profesijai yra didesnė grėsmė išnykti – kario ar kunigo?**

Jie abu, kiekvienas savaip, yra pašaukti tarnauti, kad blogis neplistų. Mano įsitikinimu, karų, nusikaltimų ir apskritai pritarimo blogiui ištakos yra žmogaus viduje. Nesvarbu, kiek išoriškai žmogus būtų pasikeitęs, t. y. ar rankoje laikytų akmenį, ar išmanųjį telefoną, jam niekada nebus lengva įveikti savąjį ego. Tas pats galioja ir valstybėms – žvelgiant iš istorinės perspektyvos, filosofų ir mąstytojų darbo stalas buvo vieta, kur gimė genocidas, persekiojimai, etniniai valymai, beprasmiški karai, agresija. Jų sukurtos žmogaus ir valstybės koncepcijos diktatoriams ir valstybių vadams talkino, leido pateisinti įtampą, karus, žudynes. Šiandien tiek asmeniniuose, tiek valstybių santykiuose kitų žeminimas ir susireikšminimas įgauna vis rafinuotesnes formas ir dažnai tai įvilta į įstatymo rūbą, teisinama protekcionistinės, popu-

listinės, pragmatinės politikos ar net fanatizmu virtusios religijos „argumentais“.

Katalikų Katekizmas taip apibrėžia taikai būtinausias sąlygas: nešališkas asmens gėrybių paskirstymas ir apsauga, laisvas žmonių tarpusavio bendravimas, pagarba asmenų ir tautų orumui, uolus teisingumo ir brolybės puoselėjimas. Taigi, taika nėra vien tik karo nebuvimas ar karinės paliaubos, kai viena iš pusių vis dėlto nepamiršta savo nuoskaudų. Tikroji taika neatsiejama nuo žmogaus vidaus: noro siekti teisingumo, atleidimo, sugyvenimo. Nūdienos pasaulio realijos – nesuskaičiuojami konfliktai ir karai – aiškiai liudija, kad kario ir dvasininko pašaukimas tarnauti vidinei ir išorinei taikai

nepraranda ir dar ilgai nepraras aktualumo.

➔ **Kodėl kartais pavaldiniai savo viršininko kabinete pasigenda Dievo? Kaip bendrauti pavaldiniams ir vadovams, kad tarp jų nedingtų krikščionybės principai (nes abi pusės gali „išklysti iš kelio“), bet ir darbai būtų atlikti?**

Jei krikščionybė nepadeda, o kenkia, trukdo būti geru piliečiu, šeimos tėvu, kariu, darbuotoju – tai ženklas, kad gyvenu pagal savo paties sukurtus krikščionybės principus. Tikėjimas negali būti pasiteisinimo ar atsikalbėjimo įrankis, priešingai – iš tikinčiųjų turi būti reikalaujama daugiau. Kodėl? Todėl, kad

Buvęs Karo akademijos kapelionas mjr. R. Butkevičius prie koplyčios su tikinčiais

Kęstučio Dijoko nuotraukos

nuoširdžiai tikintys gali viską! (plg. Mt 17, 14–20)

➔ **Ar dera krikščionybės ir šiuolaikinio gyvenimo principai? Kodėl teigiama, kad, gavus per skruostą, reikėtų atsukti kitą, ir t. t. Ar žmonės nesupranta krikščionybės tiesų, ar tiesiog reikia „perrašyti“ šias taisykles, kad jos atitiktų dabarties realijas?**

Šioje vietoje norėčiau prisiminti Kreitono universiteto profesorės Tamosos Whitney Evangelijos komentarus. Pasak šios teologės, Jėzus, prašydamas atsukti kitą skruostą (Mt 5, 39), mus kviečia susitikti su savo skriaudėju, atsigręžti į jį. Kai žmogus atsuka kitą skruostą smūgiui, skriaudikas priverstas pažvelgti į savo auką ir atpažinti jos žmogiškumą. Atsukti kitą skruostą – ne nusižeminimas, o greičiau tam tikra prasme netgi pasipriešinimas. Tokia laikysena nėra būdinga silpniems ar bijantiems.

Nesiplečiant norėtusi pridurti, kad Bažnyčia niekada nebuvo aklo pacifizmo šalininkė, o artimo meilės principas negali būti paverstas pasyviu prisitaikymu. Vienareikšmiškai smerkdama mėgavimąsi karu ir prievartą, Katalikų Bažnyčia nuolat pabrėžia, kad kario pašaukimas su Evangelija neprasilenkia. Artimo meilė kartais reikalauja imtis veiksmo ar

net griebtis ginklo. Karas niekada nėra gėris, bet būna situacijų, kai jis užkerta kelią didesniui blogiui. Neturėtų stebinti, kad Bažnyčios viešai kanonizuotų (paskelbtų šventaisiais) asmenų registre rasime ne vieną karį, o tai tik patvirtina tiesą – karys dalyvauja Bažnyčios misijoje ir gali būti ne tik geru krikščioniu, bet ir šventuoju.

Nemanau, kad karų ir nesantaikos sumažės perrašius taisykles ar tiesas. Mes viską ir patys suprantame. Jau vaikų darželyje sužinome pačią reikalingiausią, kad taikiai sugyventume, tiesą: nebūk blogas – būk geras. Arba, cituojant Evangeliją, mus moko daryti kitiems tai, ką norim, kad kiti mums darytų. Konfliktų atveju turbūt galioja mūsų tautos išmintis: „Jei nori muštis – lazda visada surasi.“

2011 m. spalį popiežius Benediktas XVI, kalbėdamas Asyžiuje, išsakė nerimą, kad šiandien tenka matyti skausmingus konfliktus, kurie neretai siejami su iškreipta religijos forma – terorizmu. Pasak popiežiaus, tokio terorizmo atsiradimas verčia visas religijas apsisvalyti ir kelti klausimą dėl savo prigimties ir galimų deformacijų. Kita vertus, popiežius apgailestavo, kad smurto bangos pradeda kilti ir tada, kai bandoma pašalinti iš žmogaus širdies ir akiračio Dievą. Pasak Benedikto XVI, šiuolaikinis reliaty-

vizmas yra ne taikos, o visų karo su visais prielaida.

➔ **Daug karių mėgsta žvejoti. Savo pomėgį jie aiškina galimybe pabūti vieniems su savimi. Sako, kad tai panašu į meditaciją. Bet meditavimas panašu į meldimąsi. Tai ar galima teigti, kad žvejyba, meditavimas ir meldimasis savo esme yra panašūs?**

Žvejyba, meditavimas, meldimasis – viskas gerai ir reikalinga. Galbūt tik reikėtų pridurti, kad tikintis žmogus (krikščionis) niekada nėra vienas. Tyloje atrasti save ir suprasti savo ribotumą ar leisti save nustebinti gamtos grožiui žvejyboje – tai maldos pradžia. Melsdamiesi mes keliaujame dar toliau – peržengiame tiek save, tiek gamtą ir atsigręžiame (nebūtinai kažką kalbėdami) į tą, kuris mums leidžia būti. Manau, viena svarbiausių krikščionybės tiesų yra tai, kad Dievas nėra kažkokia popierinė idėja ar savimotyvacijai skatinti reikalingas išsigalvojimas. Jis ir ne kurčias, neprimatantis senukas, per klaidą kažką sukūręs ir viską pamiršęs, o Kūrėjas, mums, žmonėms, leidžiantis Jam padėti (arba trukdyti)...

Gerbiamasis kapelione, dėkoju už atsakymus.

KONKURSAS | SVEIKINAME

Kovo 15 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje vyko šalies moksleivių patriotinės ir žygio dainos konkursas „Kai lietuviai žygiuoja kovon“, skirtas generolo Jono Žemaičio 107-osioms gimimo metinėms paminėti. Konkurse dalyvavo Alytaus, Marijampolės, Kauno, Plungės, Raseinių, Varėnos ir Vilniaus mokyklų moksleiviai, jaunieji šauliai ir kadetai.

Pirmąją vietą patriotinės ir žygio dainos konkurse užėmė Plungės r. Alsėdžių gimnazijos moksleiviai. Jiems buvo skirtas pagrindinis konkurso prizas – suteikta galimybė praleisti dieną Lietuvos kariuomenės dalinyje. **Antroji vieta** atiteko Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjaus ansambliui „Kadetai“, **trečioji vieta** – Alytaus Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazijos moksleiviams.

ATEIK!

TAPSI
VADU

ĮGYSI
KARININKO
PROFESIJĄ
IR AUKŠTĄJĮ
IŠSILAVINIMĄ

UŽTIKRINSIME
SAUGUMĄ
KARTU

SKAMBINK

Studijų skyriaus tel. (8 5) 210 3597
Atrankos centro tel. (8 5) 212 7092

WWW.LKA.LT

Kodėl norime tapti Lietuvos kariuomenės karininkais

Kiekvienais metais Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos I kurso kariūnai iškilmingoje aplinkoje, Lietuvos nacionalinio muziejaus Senojo arsenalo vidiniame kieme, prisiekia tarnauti Lietuvos valstybei.

Iš daugelio atrankoje į Karo akademiją dalyvavusių pretendentų buvo atrinkti patys stipriausi ir ištvermingiausi, pasiryžę toliau siekti savo tikslų. Iškilmingai prisiekę, visi jie tapo visateisiais ir visaverčiais Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnais.

Keletas pirmakursių sutiko atsakyti į KARIŪNO pateiktą klausimą apie motyvus, paskatinusius stoti į Karo akademiją ir siekti tapti Lietuvos kariuomenės karininkais. Redakcinė kolegija dėkoja Kariūnų bataliono vado pavaduotojui mjr. Pauliui Diliūnui už pagalbą rengiant medžiagą.

Kęstučio Dijoko nuotraukos

Krn. Aistis MIČULIS

Visada norėjau vadovauti ir siekti aukštumų. Organizuodavau įvairių veiklų, daugiausia susijusių su sportu, burdavau žmones, buvau lyg ir lyderis. Kariuomenėje vadovausiu kariams, iš kai kurių net galėsiu pasisemti patirties, ir tai, manau, bus labai naudinga. Man patinka priimti svarbius, pamatuotus sprendimus. Jei viskas padaroma gerai, esi vertinamas, užsitarnauji pagarbą žmonių, kuriems vadovavai, pasitikėjimą. Aš pasiryžęs tapti karininku, nes mane žavi kariuomenė. Jau po bazinio trijų mėnesių kurso pamačiau, kad mano vieta – Lietuvos kariuomenėje, o išmokęs vadovauti, vadovausiu savo būriui, savo kariams, sieksiu, kad mano Tėvynė būtų saugi.

Krn. Mindaugas JEFIŠOVAS

Pagrindinė priežastis – noriu tapti lyderiu tiek gyvenime, tiek tarnyboje. Kad pavaldiniai galėtų neabejodami vykdyti mano įsakymus. Kad Lietuvos vardui aukštinti gebėčiau pasitelkti profesinį išprusimą. Be to, man patinka sudarinėti planus ir apie tai galvoti. Profesionalus karininkas kiekvieną operaciją turi mokėti smulkiai ir aiškiai suplanuoti, kad po jos kiti galėtų pasakyti: „Štai koks geras buvo vado sumanymas.“ Noriu tapti asmeniniu pavyzdžiu kitiems, noriu tobulinti krašto apsaugos sistemą ir minimaliais ištekliais parengti kuo daugiau patriotiškų, profesionalių karių, kad Lietuvos kariuomenės prestižas visuomenėje nuolat augtų.

Krn. Edvinas RUPŠYS

Dar vaikystėje, klausydamas senelių pasakojimų, labai susižavėjau savo protėviais kariais ir karininkais. Mano nuomone, tai buvo be galo garbingi ir pavyzdingi žmonės.

Pamažu susižavėjimas virto domėjimusi Lietuvos istorija, o tai sustiprino mano patriotinius jausmus, brandino idėjas. Kai tik sukako aštuoniolika, įstojau į KASP Žvalgų būrį ir ten tarnaudamas supratau, kad noriu tapti karininku, kuris taktiškai vadovaudamas vestų savo karius į mūšį.

Krn. Ignas TAMUTIS

Lietuvos kariuomenės karininku noriu tapti dėl daugybės priežasčių. Pirmiausia – nuo mažens tėvas man skiepijo patriotizmą, mokė mylėti ir gerbti Tėvynę, sakydavo: „Kad ir kur būtum, kaip lovą pasiklosi, taip ir išmiegosi.“ Antra, tikiu savimi ir savo jėgomis, kad galiu būti ne tik vadas, bet ir lyderis. Gebu greitai priimti sprendimus, moku ir galiu padėti žmonėms. Tačiau manau, kad pati svarbiausia priežastis, dėl kurios noriu tapti karininku, yra tai, kad Lietuvai ir jos kariuomenei reikia gerų vadų. Būtent toks per šiuos ketverius studijų metus aš ir sieksiu tapti.

Krn. Povilas GIEDRAITIS

Dažnai stebiuosi kai kurių žmonių požiūriu, kuris yra kitoks, nei mano, – daugelis galvoja, kad kažkas kitas ateis ir už juos nudirbs sunkiausias darbus, taip pat pasirūpins ir jų saugumu. Bet aš ne toks, man kariuomenė – tai galimybė prisidėti prie valstybės saugumo. Būtent nuo manęs priklauso mano šeimos, artimųjų ir draugų saugumas, net jei dėl to ir tektų paaukoti gyvybę.

Žinau, kad karininko duona nėra lengva, tačiau atiduosiu visas jėgas, kad pasiekčiau šį tikslą, juk visais laikais karininkai buvo pavyzdys kitiems ir gerbiama už drąsą ir ryžtą.

Krn. Edvinas ŽUKAUSKAS

Noriu tapti Lietuvos kariuomenės karininku, nes myliu Lietuvą, noriu ją saugoti ir dėl jos kovoti. Apskritai mėgstu vadovauti, nebijau atsakomybės.

Lietuvos karo akademiją pasirinkau ne dėl gražios uniformos ar socialinių garantijų, o tikriausiai dėl tinkamo šeimos pavyzdžio. Tėtis netiesiogiai paskatino čia stoti pasakodamas, koks garbingas gali būti karininko gyvenimas, jei jis yra atsakingas ir savo pareigas atlieka tinkamai. Pasirinkau šią aukštąją mokyklą, nes niekur kitur nėra tiek galimybių save realizuoti. Karo akademijoje ne tik mokaisi, bet ir pratiesi prie kariškos drausmės, paragauji kario duonos,

be to, turi nuolat palaikyti gerą fizinę formą, kas, manau, jaunam žmogui itin svarbu. Todėl, tėvams pritarus, pasirinkau šį sunkų, bet garbingą kelią.

Rengiuosi tapti karininku, nes noriu būti pavyzdys pavaldiems kariams, juos įkvėpti, būti atsakingas už savo būrį, įgyti kuo daugiau lyderystės patirties ir ją perduoti kitiems. Noriu kurti veiksmų planus, ieškoti išeičių iš visokių situacijų tiek taikos, tiek karo metu, tapti tikru profesionalu, kuris gebėtų apginti Tėvynę.

Krn. Gediminas MARKULIS

Nuo pat vaikystės mane žavėjo kario uniforma, todėl svajojau juo tapti. Jau mokydamasis mokykloje domėjausi karyba, dalyvavau Šaulių sąjungos veikloje, ragavau ir kariuomenės duonos, baigiau bazinius karinius mokymus, apie 8 mėnesius tarnavau Dragūnų batalione. Tarnyba, nauji iššūkiai ir užduotys mane nuolat įkvepia ir motyvuoja. Šį kelią pasirinkau dar ir dėl tėvų įtakos. Jie mane nuo mažens auklėjo labai gerai, patriotiškai, todėl norėjau visą tą patriotiškumą atskleisti veikloje, kuri man tikrai patinka. Kario profesija, mano nuomone, yra pati prestižiškiausia.

Krn. Liveta ALEKSAITĖ

Svajonu tapti Lietuvos kariuomenės karininke, nes myliu savo šeimą ir Tėvynę. Mane įkvepia ir skatina didžiulis Lietuvos kariuomenės istorija. Esu ryžtinga, sąžininga, nuolat siekiu tobulėti – tokių žmonių Lietuvai reikia. Noriu būti pavyzdys kitiems, parodyti, kaip reikia gerbti savo šalį, nebijoti dėl jos aukotis.

Krn. Skirmantas SKUKAUSKAS

Pirmiausia – noriu būti pasirėngęs ginti Lietuvos valstybę nuo bet kokios grėsmės. Žinoma, šiais laikais jų tikrai nemažai, tad esu pasirėngęs nuolat tarnauti Lietuvos kariuomenėje, kelti jos lygį, stiprinti savo būrį ir garsinti Lietuvos vardą.

Nuo pat vaikystės aistringai domiuosi karyba, esu didžiulis patriotas, labai myliu savo Tėvynę ir trokštu daryti gera jos labui. Noriu ginti Tėvynę Lietuvą, savo šeimą. Tikiu, kad geriausiai galėsiu pritaikyti savo gebėjimus ir žinias Lietuvos kariuomenėje.

Krn. Raminta BANIŠAUSKAITĖ

Noriu tapti Lietuvos kariuomenės karininke dėl kelių priežasčių: pirmiausia, tarnyba Lietuvos kariuomenėje man – didelė garbė, galimybė parodyti sau, savo šeimai ir tautai, ką reiškia Tėvynė, kaip ją reikia saugoti ir mylėti. Antra, esu asmenybė, kuri nebijo iššūkių ir užduočių. Mėgstu vadovauti, dominuoti įvairiose žmonių grupėse, mokyti ir patarti. Apibendrinama galiu pasakyti, kad Lietuvos kariuomenės karininko ir būrio vado profesija yra mano pašaukimas, o kario tarnyba – pavyzdys, kaip kiekvienas doras Lietuvos pilietis turėtų atlikti savo pareigą Tėvynei.

Krn. Modestas LANDA

Lietuvos kariuomenės karininko tarnyba – prestižinė. Jai reikia atiduoti visą save tiek fiziškai, tiek morališkai ir dvasiškai. Šios profesijos, labiau – gyvenimo būdo, žmonės yra tvirti, protingi, žinantys, ko nori, ir gebantys tai aiškiai pasakyti, o jeigu reikia – ir padaryti. Ka-

rininkas – ypatingas asmuo: jis išsiskiria iš kitų tuo, kad geba vadovauti, trumpai tariant, yra tikras lyderis. Būtent tokiu lyderiu aš ir noriu tapti ir tikiuosi, kad siekdamas šio tikslo įgysiu pakankamai tam reikalingų žinių ir įgūdžių.

Toliau teikiame kariūnų, kurie neparašė savo vardų ir pavardžių, mintis.

Dar visai mažas kieme bėgiojau ir į pradinę mokyklą ėjau su kuprine, ant kurios tėtis buvo prisiuvęs Trispalvę. Diena iš dienos vis labiau ir stipriau prisirišau prie šių trijų spalvų. Pririšo ir tėvo pavyzdys. Pavyzdys, kaip reikia mylėti savo šalį; kaip pagirti gera darantį ir nebijoti supeikti nederamai besielgiančio. Augant šios savybės – patriotizmas ir teisingumo siekis – augo kartu su manimi. Kartu didėjo

ir pagarba tėčiui žinant, kaip jį gerbia jo kariai. Noriu būti ne prastesnis už jį. Noriu rodyti pavyzdį, skleisti patriotizmą, rodyti, kas yra teisinga, civiliams Lietuvos gyventojams ir kariams. Noriu, kad tėtis manimi didžiuotųsi.

Regis, jau nuo 3 metų prisimenu savo tėvą su uniforma, kuri mane labai žavėjo. Kai užaugau, supratau, kad jis buvo karininkas. Ne tik tėvo uniforma, bet ir jo įkvepiantys pasakojimai mane paskatino rinktis šią veiklą. Meluočiau sakydamas, kad nenoriu būti toks, kaip jis: pasitempęs, visiems sekinas pavyzdys. Būdamas 16-os pajutau pagarbą vėliavai, himnui.

Rinkdamasis studijas gavau kelis užsienio universitetų pasiūlymus, tačiau supratau, kad noriu likti čia – Lietuvoje. Noriu Lietuvai padėti augti, noriu, kad gimtoji šalis taptų geresnė vieta mano vaikams gyventi. Su tokia nuostata liepos 27 d. išvykau į Mokomąjį pulką. Ten įsitikinau, jog karyba tikrai mane traukia, kad noriu savo gyvenimą susieti tik su ja.

Manau, kiekvienas žmogus turi tikėti kažkuo daugiau, ne tik savimi. Tikėti savo šalimi ir ją ginti, ir taip padėti saugų pamatą savo šeimai, artimiesiems, savo pavyzdžiu juos įkvėpti, ne bėgti nuo iššūkių, o juos priimti ir bandyti įveikti. Gerbti ir laikytis duoto žodžio, išdrįsti prisiimti atsakomybę už savo veiksmus ir jų padarinius. Būti lyderiu, o ne sekėju. Toks TURI BŪTI tikras karininkas.

Visą gyvenimą mane žavėjo kario išvaizda, uniforma, buvau, esu ir liksiu kovotojas, visada siekiu būti tarp geriausiųjų, todėl nusprendžiau tapti karininku – lyderiu. Karininkas man – tobulas kario piliečio pavyzdys visuomenei. Aš pats noriu tapti pavyzdžiu draugams, artimiesiems ir kolegoms. Esu pasirengęs išmokyti suvaldyti žmonių grupę, vadovauti, daryti įtaką aplinkiniams. Karininko gyvenimas nėra pastovus, ir

tai man patinka, nes mėgstu permainas. Myliu savo šalį ir sieksiu jai tarnauti, būti naudingas.

Karininko profesija – viena svarbiausių valstybėje. Karininkas turi būti ne tik fiziškai stiprus, bet ir tikras patriotas, kartu turėti atitinkamų vadovavimo įgūdžių. Taigi, pasirinkau karininko profesiją ne vien dėl to, kad esu fiziškai stiprus, bet ir dėl lyderio savybių, kurių, manau, turiu ir kurias tobulinti man padės Lietuvos karo akademija. Nors renkantis šią profesiją turėjo įtakos ir socialinės garantijos, karyba kuo toliau, tuo labiau mane domina. Tačiau, mano nuomone, viena svarbiausių priežasčių, kodėl esu čia, yra įsitikinimas, kad taip galėsiu prisidėti ne tik prie Lietuvos, bet ir prie kitų valstybių saugumo.

Karininku noriu tapti dėl nuolatinės išorinės grėsmės valstybei, dėl kylančio pavojaus Lietuvai prarasti nepriklausomybę. Dabar mums reikalinga stipri kariuomenė – gerai parengti kariai, profesionalūs karininkai. Mano nuomone, Lietuvos kariuomenėje aš būčiau karininko vardo vertas Lietuvos pilietis.

Man patinka toks gyvenimo būdas. Esu apsisprendęs susieti savo ateitį su Lietuvos kariuomene.

Tai profesija, kuri reikalauja nuolat

tobulėti, nes keičiasi, tobulėja technologijos, taktikos, kiti karybos dalykai. Karininkas privalo nuolat sekti naujienas.

Karininkas yra pavyzdys kitiems kariams. Jis, eidamas įvairias pareigas, priima svarbius sprendimus ir kartu sprendžia dalinio problemas, su savo kariais vykdo užduotis. Karininkas – vadas, stovintis priešakyje kitų ir darantis jiems teigiamą įtaką. Taip pat jis gali daryti reikšmingą įtaką kitiems žmonėms.

Kiekvienas iš mūsų atėjus laikui turi nuspręsti, kaip ir kuo nori tapti, tai yra pagal pašaukimą pasirinkti labiausiai imponuojančią profesiją – savo gyvenimo kelią. Kaip daugelis jaunų žmonių, ir aš turėjau ateities planų. Stoti į Karo akademiją iš patriotizmo ir tėvų paskatintas nusprendžiau dar prieš 4–5 metus. Tad šis sprendimas buvo gerai apgalvotas. O į klausimą, kodėl noriu tapti Lietuvos kariuomenės karininku, galiu atsakyti paprastai ir nuoširdžiai: myliu Lietuvą ir noriu tarnauti savo valstybei!

Mažas būdamas ypač žavėjaisiu tėvu, kai jis apsilkdavo kario uniformą. O dabar tiesiog jaučiu pareigą Tėvynei,

kurią galėčiau geriausiai atlikti ne kaip eilinis karys, o kaip karininkas. Noriu tapti vadu, nes jaučiu, kad iš prigimties turiu reikalingų gebėjimų. Mane labai traukia ginklai, karo technologijos.

Aplink vykstantys kariniai konfliktai kelia grėsmę ir Tėvynei, tad nusprendžiau stoti į kariuomenę, kad galėčiau ją ginti. Labai mėgstu padėti bendražygiams, mėgstu būti išklaustas, tad, manau, puikiai susidorosiu su būrio vado pareigomis. Be to, visada galiu tikėtis tėvo, kurio nuomonė ir patarimai man labai svarbūs, pagalbos.

Kiek atsimenu, visada norėjau dirbti tokį darbą, kuris man patiktų ir kurį dirbdamas galėčiau būti naudingas aplinkiniams. Pavyzdžiui, policininko, ugniagesio, aplinkosaugininko, veterinaro, kario profesijos, mano nuomone, ne tik naudingos, svarbios, bet ir garbingos. Kodėl pasirinkau būtent karininko kelią? Taip greičiau pats gyvenimas sudėstė, nei aš pats. Prieš 4 metus atsikrausčiau į Alytaus r., pradėjęs mokytis naujoje mokykloje, įstojau į Šaulių sąjungą. Ten man labai patiko, sekėsi, gavau būrį. Per vasarą, vadų paskatintas, baigiau bazinius karinius mokymus, po to įstojau į Krašto apsaugos savanorių pajėgas. Ketinau eiti į PKT, bet nusprendžiau, kad pirma reikia įgyti aukštąjį išsilavinimą, būti maksimalistu, siekti geriausio, ir įstojau į LKA. Tapęs karininku prireikus galėsiu padėti ne tik Tėvynei, bet ir savo šeimai.

Neretai prisimenu griežtą karišką posakį: „Jeigu būsiu priekyje – sekite paskui mane. Jeigu būsiu gale – padėkite man. O jeigu išduosiu – nužudykite.“

Pradėsiu nuo to, kad nebijau prisiimti atsakomybės, vadovauti žmonėms. Dėl ramaus temperamento net sudėtingose situacijose, kai pakyla streso lygis, galiu priimti pamatuotus sprendimus. Noriu atlikti pareigą savo Tėvynei, tačiau ne kaip eilinis karys, o kaip karininkas. Čia tiktu angliška frazė: „With great power comes great responsibility.“ Apskritai atsakomybė, galima sakyti, yra tam tikra našta žmogui, ypač kai nuo jo priklauso kitų žmonių sveikata ir gyvybė, kita vertus, ši našta tiek fiziškai, tiek dvasiškai jį ugdo. O tobulėjimui ribų nėra. Myliu savo šalį!

Kiekvienas žmogus nori, kad jo gyvenimas nenuveiktų veltui, tad renkasi tam tikrą profesiją. Aš pasirinkau karininko kelią – Lietuvos kariuomenę. Praeitą vasarą dalyvavau 3 mėnesių trukmės baziniuose kariniuose mokymuose – norėjau atrasti savo pašaukimą, patikrinti savo galimybes. Vėliau kilo noras tobulėti ne tik mokslo, bet ir praktinės karybos (šaudybos, topografijos, taktikos ir kt.) srityse.

Rengiuosi tapti karininke, kad galėčiau apginti ne tik savo šeimą, giminę, draugus, bet ir visą mažąją Tėvynę Lietuvą. Trokštu, kad visi gyventų taikiai ir pasiturimai, kad niekas nenorėtų emigruoti, visam laikui išvykti iš savo šalies.

Myliu savo Tėvynę ir noriu, kad ateinančios kartos galėtų taikiai ir laimingai gyventi Lietuvoje, kaip aš dabar gyvenu. Manau, kad geriausias būdas tai pasiekti ir prisidėti prie šalies saugumo – baigti Karo akademiją, nes karininkas, turintis aukštąjį išsilavinimą ir būrio vado kvalifikaciją, gali, kilus grėsmei, nuveikti kur kas daugiau Tėvynės labui, negu civilis. Noriu tapti kariu dar ir dėl to, kad tai – labai garbinga profesija. Dar vaikas būdamas girdėjau senelį ir gimines pasakojant apie kariuomenę, taip pat kokią gražią ir garbingą yra mūsų Tėvynė, sakant, kad reikia kuo daugiau atsidavusių žmonių, kurie ją gintų ir saugotų.

Vadas kryžkelėje: kariūnai ar studentai?

Pokalbyje dalyvauja Kariūnų bataliono vado pavaduotojas mjr. Paulius DILIŪNAS, kuopininkas krn. Aurimas BŽĖSKIS, kuopos vado pavaduotojas krn. Vidas FRANKAUSKAS, būrio vadas krn. Tadas JURKŠTAS, būrio vadas krn. Gvidas GRINIUS ir KARIŪNO žurnalo vyr. redaktorius Arūnas ALONDERIS.

Arūnas ALONDERIS

Pradėkime pokalbį nuo Kariūnų garbės kodekso. Jis yra kariūnų rankose. Iš kariūnų renkami ir Kariūnų garbės teismo nariai. Tačiau nesibaigia diskusijos dėl jo reikalingumo. Vieni teigia, kad jis dubliuoja Lietuvos karių etikos kodeksą, kiti – kad tai – „amerikoniškas produktas“, netinkantis mūsų mentalitetui, todėl ir neprigyjas... Tad vis dėlto kas mums trukdo? Kodėl Garbės teismas nefunkcionuoja? Gal čia ir pačių kariūnų moralinės drąsos, asmeninio pavyzdžio problema? Ką jūs apie tai galvojate?

Krn. Aurimas BŽĖSKIS

Su Garbės teismo veiklos rezultatais per dvejus studijų metus teko susidurti

vos kelis kartus. Tiesą sakant, net nežinau, ką konkrečiai Garbės teismas turi daryti. Teisti kariūnus, skelbti jiems bausmes, narplioti kariūnų nesutarimus, ginti kursantų interesus, užtikrinti, kad būtų laikomasi Garbės kodekso? Jeigu teisingai suprantu, išvardyti dalykai yra Garbės teismo veiklos pagrindas, tada galima drąsiai teigti, kad jis – nereikalingas. Garbės teismo funkcijas gali atlikti vadai ir patys kariūnai. Tuo galima aiškinti prastą šio teismo funkcionavimą. Karo akademijos kariūnai, mano nuomone, yra gana brandūs, mąstantys žmonės, todėl dažnai geba patys išspręsti kilusias tarpusavio problemas ar sudrausminti nusižengusį kolegą (toks kariūnas nelieka jų nepastebėtas). O jei neišsprendžia, visada galima kreiptis į aukštesniuosius vadus.

Krn. Tadas JURKŠTAS

Mano nuomone, Kariūnų garbės teismas nefunkcionuoja, nes Karo akademijos vadovybė ir aukštesnieji vadai patys puikiai susidoroja su Garbės kodekso pažeidimais ir kitais nesklundimais, priima atitinkamus sprendimus nuodugnai išanalizavę problemą, todėl Kariūnų garbės teismo veikla tiesiog nebeturi prasmės.

Krn. Gvidas GRINIUS

Su teiginiu, kad Garbės teismo institucija Lietuvos karo akademijoje neprigyja, visiškai sutinku. Pagrindinė problema, kodėl Garbės teismas nefunkcionuoja, mano nuomone, yra patys kariūnai, nes jų iniciatyva

ši institucija turėtų būti puoselėjama ir tobulinama. Tačiau mūsų kariūnų mentalitetas yra toks, kad jie nelinę skūsti, peikti ar tuo labiau teisti savo kolegų. Šis garbės teismo modelis buvo perimtas iš JAV karo akademijos. Tačiau Lietuvos karo akademijoje studijuoja apie 200 kariūnų, o JAV – gerokai daugiau, todėl ten kariūnai nėra tokie artimi, vieni kitų taip gerai nepažįsta kaip čia, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje. Mano nuomone, tai ir yra pagrindinė priežastis, kodėl JAV kariūnų garbės teismas funkcionuoja ir atlieka savo užduotis, o Lietuvos – ne.

Krn. Vidas FRANKAUSKAS

Manau, kad Kariūnų garbės teismas iš tiesų labai reikalingas, nes įvertina kariūnų elgesį. Tačiau didžiulė problema, kad jis nefunkcionuoja. Taip yra dėl to, kad kariūnai nenori vienas kitam pakenkti, todėl Garbės teismo nariai dažnai užmerkia akis ir nepastebi kolegų daromų blogybių. O kas iš to, jei pastebi ir baudžia net už menkiausią nusižengimą? Teismo nariai tada tampa kariūnų budeliais, t. y. jų labai nemėgstami. Taigi, trumpai tariant, Garbės teismas nefunkcionuoja, nes kariūnai yra kaip viena šeima, kurios nariai nori vieni kitiems padėti, tad apie mūsų poelgius, dažnai sprendžia bataliono vadai, t. y. koks esi, tokį ir įvertinimą gauni, o tai, žinoma, taip pat svarbu.

Mjr. Paulius DILIŪNAS

Tai – tikrai problema. Kadangi Karo akademijoje tarnauju jau ketverius metus, šiuo klausimu turiu asmeninę nuomonę, galiu pasidalyti savo įžvalgomis ir pastebėjimais.

Garbės teismas – kariūnų savivaldos organas, tad viskas yra jų pačių rankose. Tačiau reikėtų pradėti nuo jo ištakų. Šis projektas yra pasiskolintas iš JAV Virdžinijos karo instituto ir kaip geroji patirtis pradėtas taikyti mūsų Lietuvos karo akademijoje. Didžiausia problema – kad jis nefunkcionuoja. Šiuo metu nėra kariūnų, kurie norėtų būti šios organizacijos pirmininkais arba aktyviai prisidėtų prie jos veiklos. Yra keli variantai, kaip šioje situacijoje galima būtų elgtis: Kariūnų bataliono vadovybė galėtų imtis inicia-

tyvos ir užtikrinti funkcionavimą „prievara“, tačiau rezultatas bus prastas, nes tai taps kažkam kitam, o ne kariūnams reikalinga institucija. Šito daryti nesinori.

Kitas klausimas – kodėl jo nereikia kariūnams? Matyt, dėl to, kad tarp JAV ir Lietuvos kariūnų mokymo institucijų yra nemažai skirtumų: skiriasi jų dydis, požiūris, istorinė patirtis ir praeitis. Ten tarp kariūnų nėra tokio artimo asmeninio ryšio, kadangi ne visi kariūnai vieni kitus pažįsta. Karo akademijoje kariūnų – vos keli šimtai, beveik visi – draugai, tad nesinori pranešti apie kažką blogo darantį draugą, nes tai laikoma skundimu, kas mūsų visuomenėje nepriimtina. Dar svarbu, kad ir mūsų kariuomenėje, kuriai regijame karininkus, nėra tokios institucijos, taigi nėra ir tęstinumo. Kariuomenėje galioja Karių etikos kodeksas, apibrėžiantis tam tikrus etikos ir garbės dalykus. Taigi, galima sakyti, kad Kariūnų garbės teismas dubliuoja Etikos kodeksą, o kai kuriais atvejais ir Drausmės statutą. Etikos kodeksas juk privalomas visiems kariams, taip pat kariūnams. Taigi, mano nuomone, reikėtų vadovautis Karių etikos kodeksu ir taip rengtis tarnybai kariuomenėje, ruošti auklėti būsimus savo karius. Aišku, tariamės su kariūnais, bet kai jie šiuo klausimu nėra iniciatyvūs, sunku kalbėti apie tokios institucijos ateitį ir perspektyvas. Reikia atsižvelgti į mūsų mentaliteto ypatumus, įvertinti poreikį, bet kadangi tai – kariūnų savivaldos organas, galutinis atsakymas turėtų nuskambėti iš jų lūpų.

Kariūnų bataliono kuopų vėliavėlės

pareigas einančiųjų motyvavimo sistema („pyrago ir botago“ principas)? Kariūnai teigia, kad pareigos „priklauso nuo kuopos vado, o būnant būrio vadu galima patogiai nieko neveikti ir viską sukrauti būrininkui ar skyrininkui“. Ir ar tikslinga IV kurso kariūnams VII semestrą eiti neetatinių vadų pareigas? Taigi, prašyčiau pasakyti asmeninę nuomonę, kaip šią sistemą vertinate, nurodydami jos privalumus ir trūkumus. Gal turite pasiūlymų, pageidavimų?

Krn. Aurimas BŽĖSKIS

Manau, atrankos į vadus sistema Kariūnų batalione yra gana efektyvi. Išrenkamas kuopos vado pavaduotojas. Šis savo nuožiūra surenka komandą, siūlo kandidatus, kurie, jo manymu, bus pajėgūs dirbti patys į patį dėl bendro tikslo. Gerai, kad išrinktas kariūnas kandidatus siūlo būtent savo nuožiūra. Jeigu neetatinius vadus rinktų bataliono vadovybė, ko gero, būtų išrinkti tiesiog dažnai „besireiškiantys“ ir pastebimi žmonės. O iniciatyvumas, noras dalyvauti renginiuose ir gebėjimas save pristatyti dar

nerieškia, kad žmogus turi vadovui tinkamų savybių ir mokės dirbti su kolektyvu. Apskritai, mano manymu, neturėtų būti ilgai dvejojama dėl kariūnų skyrimo į pareigas. Visi kariūnai perėjo atranką į Karo akademiją. Vadinas, visi jie yra tinkami vadovauti, vykdyti mokomąsias užduotis, pareigas. Kiekvienas čia įstojęs turėtų būti vertas tokios praktikos. Apie parengiamąjį kursą eiti pareigas nesu girdėjęs ir nemanau, kad toks reikalingas. Vadovavimas kariūnams Akademijoje ir yra tam tikra prasme kursas, nes jo metu kariūnai vadai įgyja daug naudingos praktikos. Mano įsitikinimu, geriausia kariūnų vadų motyvavimo sistema būtų papildomi reitingo balai. Einant vadovaujamas pareigas dažnai nukenčia mokslai, tenka aukoti sporto laiką, dėl to suprastėja ir reitingas. O ne tokie užsiėmę kariūnai gali ilgiau pasimokyti, pasportuoti ir užsitikrinti aukštesnį reitingą.

Kariūnų studijos ir tarnyba prasideda rytine mankšta

Ievos Budzeikaitės nuotrauka

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Plk. Raimundas MATULIS

- ➔ **Jūsų credo** – Kasdien padaryk bent po vieną gerą darbą!
- ➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – Ministras, ambasadorius L. Linkevičius
- ➔ **Kada supratote, kad norite būti karininkas?** – Dar 10 klasėje, kai karinio rengimo mokytojas karininkas papasakojo apie šią profesiją
- ➔ **Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, koki**

mūšį / karinę operaciją norėtumėte pamatyti? – Geriausia operacija vyksta čia ir dabar

- ➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Savo nuostabią žmoną Jolitą
- ➔ **Kai buvote vaikas** – Visada bėgau, lėkiau, skubėjau
- ➔ **Didžiausia kliūtis** – Neteisybė
- ➔ **Jeigu nebūtumėte tapęs karininku?** – Būčiau stropus darbuotojas
- ➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?** – Per Kalėdų vakarėlį šeimoje – visada būna šauni puota
- ➔ **Pavojingiausias žmogus** – Dvideidis
- ➔ **Vyro automobilyje visada turi būti** – Pakabas švarkui
- ➔ **Mėgstamas tarptautinis žodis** – Nominacija
- ➔ **Gražiausias poelgis** – Padėti žmogui, kuriam reikia pagalbos
- ➔ **Jei rašytumėte žmogaus garbės kodeksą, kurie reikalavimai būtų esminiai?** – Veikla, poelgis, mąstymas
- ➔ **Klatingiausias jausmas** – Viena sakyti – kita daryti
- ➔ **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti** – Druskininkai – nereali aura
- ➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Šv. Kalėdos – stebuklų metas
- ➔ **Akademijoje Jus labiausiai džiugina** – Akademijos bendravimas su kitais universitetais

- ➔ **Pirmoji mintis pabudus ryte** – Keliamės, ir vėl diena puikių darbų!
- ➔ **Knyga, kurią perskaitytumėte dar kartą** – Robin Sharma „Vienulis, kuris pardavė „Ferrari““
- ➔ **Geriausia parama** – Nuoširdi padėka
- ➔ **„Pasaulyje yra tik dvi jėgos: kardas ir kovos dvasia, ir anksčiau ar vėliau kardas bus nugalėtas kovos dvasios.“ Ar tikrai?** – Neabejotinai
- ➔ **Viskas, ko noriu iš kariūnų, tai...** – Kad jie norėtų tapti karininkais
- ➔ **Gražiausias poelgis** – Ištarti „atsiprašau“
- ➔ **Ko iš šių dalykų nesate daręs: pjovęs šieno, kasęs bulvių, kėlęs inkilo?** – Viską esu daręs, ir ne kartą
- ➔ **Negalite gyventi** – Be draugų ir kompanijos
- ➔ **Rytas už vakarą gudresnis, nes...** – Su naujomis jėgomis galima kalnus nuversti
- ➔ **Pats skaniausias valgis vaikystėje buvo** – Kaimiški vėdarai
- ➔ **Geriausia gynyba** – Atviras pokalbis
- ➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – Posėdžių salė
- ➔ **Mėgstamiausias metų laikas** – Pavasaris
- ➔ **Galingiausia jėga** – Patriotiškumas
- ➔ **Geriausia Velykų dovana** – Šiltas apkabimas
- ➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – kariuomenės vadas. Pirmasis Jūsų įsakymas** – Kvietimas į pasitarimą kartu aptarti kariuomenės perspektyvų

Krn. Gvidas GRINIUS

Remdamasis asmenine patirtimi galiu teigti, kad atrankos į neetatinių vadų pareigas sistema Akademijoje – neapibrėžta ir nuolat kintanti. Kartais vadais skiriami žmonės, pareiškę norą jas eiti, neatsižvelgiant į jų asmenines savybes. Kartais atranka vyksta kuopos vado iniciatyva, kai ieškoma šioms pareigoms kompetentingiausių kariūnų. Tačiau čia susiduriama su dar viena problema – karininkų ir kariūnų požiūris į potencialius neetatinis vadus kartais skiriasi. Lietuvos karo akademija – tai vieta, į kurią turėtų patekti lyderiai – žmonės, tinkami eiti vadovaujamas pareigas. Mano nuomone, visi kariūnai tokie ir yra, o tie, kuriems trūksta tam tikrų reikalingų būdo savybių, galėtų būti pirmieji kandidatai į šias pareigas, nes tik taip galima įgyti minimalios patirties, kuri pravers ateityje Lietuvos kariuomenės daliniuose įveikiant tarnybos iššūkius.

Kalbant apie neetatinių vadų rengimą ir mokymą prieš skiriant į pareigas, tenka pripažinti, kad jo praktiškai nėra. Kariūnai semiasi patirties iš prieš tai buvusių savo vadų, perima jų vadovavimo principus, nors būna ir tokių atvejų, kai vadovaujamas asmenine vizija.

Norint, kad tarnyba einant neetatinis vadų pareigas būtų efektyvesnė, reikėtų tobulinti motyvacijos sistemą: neetatiniai vadai už gerai atliekamas pareigas turėtų būti dažniau skatinami, gauti tam tikrų privilegijų, o tie kariūnai, kurie vadovavo atmetinai, – baudžiami drausminėmis nuobaudomis. Tai paकेistų kariūnų požiūrį į pareigas ir įdedamas pastangas.

Mano nuomone, VII semestrą ketvirtą kurso kariūnus netikslinga skirti neetatiniais vadais, nes jie daug laiko praleidžia praktikos vietoje, yra susitelkę į baigiamojo bakalauro darbo rengimą.

Krn. Vidas FRANKAUSKAS

Atranka į vadus iki dabar man nėra visiškai aiški. Aš pats du pusmečius vadovavau pirmam kursui: iš pradžių ėjau būrininko pareigas, šį pusmetį esu būrio vadas. Abejas pareigas pasirinkau savanoriškai.

Visi, skirti į pareigas valdymo grupėje, turi atlikti tam tikras funkcijas. Būrio vadas perleidžia būrininkui ar skyrininkui tik tuos darbus, kurių vienas tiesiog nespėja atlikti. Mano galva, žmonės, vengiantys darbo, sugeba išvengti ir pareigų. Kai buvau pirmakursis, vadovavo IV kurso kariūnai. Buvau sužavėtas jų veikla. Jie sugebėjo puikiai suderinti ir mokslą, ir darbą su mumis. Nemanau, kad reikėtų ketvirtakursius atriboti nuo Kariūnų bataliono gyvenimo.

Krn. Tadas JURKŠTAS

Be abejo, vadas, kaip lyderis, turi turėti begalę savybių, kurios padėtų jam suburti vieningą ir stiprų kolektyvą, tačiau jų turi visi bataliono kariūnai. Atrankos centras iš stojančiųjų į Karo akademiją atranka tinkamus, lyderio savybių turinčius kandidatus. Tačiau kariūnai, kaip visi žmonės, yra skirtingi – vieni geriau išmano karybą, kiti – civilinius dalykus, treči – geba organizuoti, vadovauti. Bet koku atveju Karo akademija visus kariūnus rengia kaip būsimus būrių vadus.

Mano manymu, didžiausia klaida yra tai, kad Kariūnų batalione neetatiniais vadais skiriami iniciatyviausi, pa-

žangiausi ir labiausiai įsisteikti aukštesniajam gebantys kariūnai. O turėtų būti atvirkščiai – uždaresni, tylesni ar lėtesni kariūnai galėtų įgyti vadovavimo patirties eidami neetatinių vadų pareigas, o kuopos vado užduotis būtų įvertinti kariūno savybes ir stengtis ugdyti jo kompetencijas.

Kita vertus, kiekvieną kariūną būtina bent kartą skirti į neetatinis vado pareigas. Bet koku atveju jis, prieš eidamas šias pareigas, turėtų adaptacijos laikotarpiu su kuopos vadu išanalizuoti neetatinio vado pareiginius nuostatus ir susipažinti su standartine veikla.

Kuopos vadas turėtų aiškiai nurodyti, kas buvo pasiekta per pusmetį ir tai, kas nebuvo padaryta, ko siekiama ir iš neetatinio vado bus reikalaujama. Tada kariūnas galės atlikti savo užduotis, rodyti iniciatyvą papildomoje veikloje, teikti siūlymus. Pagrindinis kariūno motyvas stengtis – jo pusmečio tarnybos atestacija (aukštesniojo vado įvertinimas), tačiau šiuo metu atestuojama neatsižvelgiant į kariūno pasiekimus, lyderio savybes, o jos rezultatai turi labai menką įtaką reitinguojant kariūnus, todėl neetatiniai vadai nesuinteresuoti stengtis.

← Pradžia 16 puslapyje

Apie atranką: kiek man žinoma, kuopos vadas renkasi savo pavadootoją iš savanorių, jei jų nėra – tiesiog pakalba su vienu, kitu, pasiūlo pareigas ir, jei pretendentas bent kiek turi noro, skiria jį pavadootoju. Tačiau jei iš viso nėra norinčiųjų, tiesiog pats paskiria, jo akimis, geriausią kariūną. Tada pavadootojas surenka savo komandą, pasiūlęs su juo dirbti, ir, jei kuopos vadas sutinka, pavirtina valdymo grupės sudėtį.

Kartais kai kurių dalykų kariuomenėje pasirinkti negalime. Kodėl sunku surinkti komandą? Nes nėra jokios motyvacijos eiti vadovaujamas pareigas. Tada nukenčia mokslai, sau laiko beveik neturi. Negana to, neinantys vadovaujant pareigų kariūnai gauna didesnes stipendijas, jų aukštesni reitingai. Visas, ką gauni vadovaudamas, yra partirtis. Žinoma, tai – labai svarbu. Mano nuomone, į einamas pareigas reikėtų atsižvelgti skaičiuojant reitingą (pridėti balų), kad kariūnai vadai neatsiliktu nuo kolegų. Taip pat noriu pasakyti, kad eidamas būrio vado pareigas gali ir nieko neveikti, sukrauti darbus kitiems. Tačiau ar tai tikro vado pavyzdys? Geras vadas tinkamai paskirsto darbus: tuos, kurie priklauso pavaldinių kompetencijai,

jai, jiems ir paveda. Taigi tuos, kurie yra tavo, pats ir turi atlikti. Taip pat manau, kad nauja skyrimo į pareigas II ir III kurse sistema tikrai gera. Ji padeda kariūnams anksčiau pradėti lavinti vadovavimo įgūdžius, nes IV kurse yra praktika, o jos metu beveik nebūni su būriu.

Mjr. Paulius DILIŪNAS

Dėl kariūnų ugdymo taip pat turiu savo nuomonę. Esu įsitikinęs, kad Karo akademijoje turi tarnauti geriausi kariuomenės karininkai, turintys didžiausią teigiamą vadovavimo žmonėms patirtį. Kodėl? Nes prastas karininkas niekada neišugdys gero vado, o tokį, koks pats yra. Juk mes rengiame kariuomenės ateitį, karininkus, kurie kurs mūsų kariuomenę. Jei atmetinai, neatsakingai rinksime LKA personalą, rezultatai ne visada bus tokie, kokių šiuo metu reikia kariuomenei. Akademija gyva dvasia, kurią sukuria čia tarnaujantys ir dirbantys žmonės. Ta dvasia vėliau keliauja į kariuomenę, nes baigę studijas leitenantai skiriami į jos dalinius.

O kalbant apie kariūnus vadus, reikėtų pasakyti, kad šioje srityje vyko šioks toks virsmas. Dabar ypatingą dėmesį skiriame pirmakursiams vadams, nes pirmosios pamokos Karo akademijoje turi būti pačios rimčiausios, laiko eksperimentuoti ar klysti nėra. Juk nuo pir-

mojo kurso ugdoma kariūno asmenybė, tapatybė. Kariūnai patys siūlo eiti vienas ar kitas pareigas, tačiau didžiausią reikšmę čia turi jų asmeninis įdirbis. Geriausi kariūnai tampa vadais. Taigi mes turime stebėti ir vertinti kariūnus, pačius geriausius motyvuoti, skatinti tapti vadais, vadovauti savo jaunesniems ir vyresniems kolegoms.

Arūnas ALONDERIS

Iš to galima padaryti logišką išvadą: įvairių lygių vadų ir pavaldinių santykiai – tai kariūnų, kariūnų vadų, karininkų ir seržantų santykiai. Kariūnai dažnai skundžiasi dėl kai kurių vadų pasyvumo, abejingumo jų problemoms, kad jie praleidžia su pavaldiniais per mažai laiko, dėl asmeninės motyvacijos trūkumo, taip pat bendrakursių įtakos, neobjektyvaus pavaldinių vertinimo, kad vadovaujasi emocijomis, nepripažįsta savo, kaip vadų, klaidų, nerodo asmeninio pavyzdžio, neieško lanksčių sprendimų. Gal tai ir yra lyderio vertybių krizė? Ar jūs tai pastebite? Kaip šie tarpusavio santykiai klostosi dabar?

Krn. Aurimas BŽESKIS

Aš tik keletą kartų girdėjau dėl to skundžiantis kariūnus. Keletą kartų galbūt dėl to, kad dažnai mintyse pateisinu vadus, mat esu linkęs į kiekvieną situaciją pažvelgti iš kelių pusių. Visi esame žmonės ir darome klaidų. Kai būni labai užimtas, o dar ir mokslai spaudžia, natūralu, kad kartais pratrūksti, kartais pamiršti prisisiūti sagą, kartais pasiduodi kitų įtakai, neturėdamas laiko ieškoti tinkamiausio sprendimo. O tai jau galima vadinti ir blogo pavyzdžio rodytu pavaldiniams ar panašiai. Nereikia daryti skubotų išvadų. Abi pusės turi stengtis suprasti viena kitą. Tiek pavaldiniai, tiek vadovai privalo kalbėtis apie aktualias problemas. Jei dialogas nevyksta, problemos nedings. Kariūnų batalione kalbama, kariūnai išdrįsta kelti klausimus, diskutuoti ne tik tarpusavyje, bet ir su vadais. Anksčiau ar vėliau tarpusavio santykių problemos vienokiais ar kitokiais metodais išsprendžiamos.

Krn. Tadas JURKŠTAS

Per trejus mokslo metus Karo akademijoje pasikeitė daug vadų ir instruktorių. Vieni kariūnų buvo įvertinti labai gerai, kiti – atvirkščiai.

Šiuo klausimu reikėtų kalbėti atskirai, nes įžvelgiu platesnę problemą, tačiau grįžkime prie Akademijos. Mes, kariūnai, mokomės prestižinėje institucijoje, kurioje rengiami karininkai – Lietuvos kariuomenės ateitis. Todėl, mano manymu, Karo akademijoje instruktorių ir vadų pareigas turėtų eiti geriausiai vertinami savo sričių specialistai, galintys perteikti ne tik skaidrę nukopijuotą vadovėlio turinį, bet ir vertingą bei įdomią savo patirtį, įgytą kariuomenėje. Tada, pradėdant nuo žemiausio lygmens, kariūno, atsiranda pagarba savo vadui arba instruktoriui. Kaip sakoma, pasitinkam pagal išvaizdą, išlydim pagal protą. Šiuo metu dauguma Akademijos instruktorių, mano nuomone, – puikūs pavyzdžiai kariūnams, profesionalūs ir gana kompetentingi. Tačiau tai galiu pasakyti tikrai ne apie visus.

Krn. Gvidas GRINIUS

Kariūnų ir karininkų, vadų ir pavaldinių santykiai kariuomenėje – labai svarbus dalykas. Mano nuomone, šie santykiai turėtų būti aktyviau puoselėjami neoficialioje aplinkoje, kur visi galėtų artimiau pabendrauti, geriau pažinti kolegas, nes neretai vadai yra priversti atstovauti kitai interesų pusei, o ne pa-

valdiniams, nes vykdo aukštesniosios vadovybės įsakymus, o tai priešiška nuomone apie savo vadą kaip žmogų. Kai pavaldiniai gerbia savo vadą, gyvenimas Kariūnų batalione daug paprastesnis, nes gautą įsakymą „iš aukščiau“, kad ir koks nemalonus jis būtų, visi vieningai vykdo, nugali kilusius sunkumus. Sakoma, kad geras vadas netrukdo pavaldiniui dirbti savo darbo. Žinoma, pavaldiniai neretai nenusiteikę entuziastingai vykdyti neparankių užduočių, tada vadas turi atlikti „žandarą“ vaidmenį. Taip tarp vadų ir pavaldinių atsiranda priešprieša. Vadovavimo ir lyderystės įgūdžiai kariuomenėje ugdomi metų metus, tai vadinama patirtimi, todėl negalima teisti jaunų vadų ar kariūnų, kurie daro klaidų. Svarbiausia, kad jie tai suprastų ir pripažintų klydę. Vadas į savo pavaldinius turėtų žiūrėti kaip į jaunesnius brolius: juos gerbti ir mylėti, o prireikus – sudrausminti ir nukreipti tinkama linkme, tačiau kartu visą laiką galvoti apie jų gerovę. Taip vadas užsitarnauja pagarbą ir pavaldinių akys tampa tikru lyderiu.

Tęsinys 22 puslapyje →

Krn. Vidas FRANKAUSKAS

Vadui labai svarbu bendrauti su valdymo grupe. Ne paslaptis, kad yra visokių vadų – labiau patyrusių, ilgiau dirbusių su žmonėmis ir dar neturinčių patirties. Tai labai greitai parodo jų priimami sprendimai, bendravimas, ypač lyderio savybių stoka. Geras vadas randa kalbą su kiekvienu savo pavaldiniu ir vadu, yra lankstus, priima protingus, kartais nemalonius, bet visada tinkamus sprendimus. Dabar mūsų tarpusavio santykiai geri, nes aš pats stengiuosi ieškoti bendros kalbos, o kartais tai nutinka savaime, net nežinau kaip.

Mjr. Paulius DILIŪNAS

Realybė tokia, kad šiuo metu nėra visiškai taip, kaip turėtų būti. Dabar labai pasitikima kariūnais vadais, kurie ne tik patys mokosi vadovauti, bet mokydamiesi dar ir priima sprendimus, kurie turi įtakos kitiems. Siekiamybė – kad bent jau pirmojo ir ketvirtąjį kursų kuopose kariūnams vadovautų daugiau karininkų ir puskarininkų, paskirtų į būrių vadų, būrių vadų pavaduotojų ar kuopininkų pareigas. Nes kariūnas, einantis būrio vado pareigas, ne visada turi pakankamai kompetencijos, patirties ir žinių, kaip tinkamai reikia atlikti vienus ar kitus veiksmus, kokius sprendimus priimti skirtingose situacijose. Juk jis mokosi ne iš profesionalaus kario, o iš kito kariūno, kuris jam vadovauja kaip būrio vadas ar kuopininkas... Taigi, tik turėdami profesionalias, kompetentingas komandas kuopose ir kiekvienas iš mūsų, dirbantys ar tarnaujantis LKA, priimdami atsakomybę už būsimų karininkų rengimą, galime pasiekti tikslą. Gera komanda – tai kaip puikiai veikiantis laikrodžio mechanizmas: jei kuri nors detalė sugenda, jis ima vėluoti arba skubėti.

Arūnas ALONDERIS

Daugelis jūsų visą pusmetį tiesiogiai bendravote, vadovavote kuopai, būriui ir t. t. Turbūt buvo ir drausmės pažeidimų, pavaldinių, paveiktų vadinamojo „bandos instinkto“, neklusnumo atvejų.

Pasidalykite savo patirtimi. Su kokiais iššūkiais susidūrėte, kokie išskirtini teigiami arba neigiami kariūnų tarpusavio bendravimo bruožai, gal galite pateikti pavyzdžių iš asmeninės patirties?

Krn. Aurimas BŽĖSKIS

Stebėdamas būrį ir dalyvaudamas jo kolektyvinėje veikloje įžvelgiau šiuos teigiamus kariūnų bendravimo bruožus: jie moka priimti ir reikšti kritiką, geba prisitaikyti prie aplinkos, įvairių sąlygų. Mokėjimas priimti kritiką ir atsižvelgti į ją, taip pat gebėjimas prisitaikyti prie ne visai palankių aplinkybių ar daugumos primastos nuomonės – stipraus žmogaus bruožas. Ne veltui sakoma – stiprus ne tas, kuris siekia pakeisti viską pagal save, o tas, kuris geba prisitaikyti prie įvairių aplinkybių įvairiausiose situacijose. Būryje buvo nebijančių kalbėti, polemizuoti kariūnų. Diskutuodavome tiek apie jų gyvenimo tobulinimą, problemas, tiek apie mūsų, vadų, veiklą. Kritika skatina tobulėti.

Vadų baimė – tai, ko aš, kaip vadas, stengiausi išvengti. Kariai nebenori dalytis savo išgyvenimais, kalbėti apie savo bėdas, problemas, nes pabūgsta vadų reakcijos. Tai nėra gerai. Tokią baimę gali sukelti ir perdėtas vado griežtumas.

Krn. Tadas JURKŠTAS

Eiti vadovaujamas pareigas Karo akademijoje labai sunku. O sunkiausia – išlaikyti atstumą tarp pavaldinių, kurie už tave yra vyresni, galbūt kai kuriose srityse ir gabesni, sugebėti suvienyti susiskaldžiusį padalinį, išlyginti kariūnų bendrą pasirengimą ir galimybes. Asmeniškai man teko susidurti su pastarąja problema, kai būrio kariūnai labai skyrėsi savo savybėmis ir pasiekimais: vieniems labai gerai sekėsi mokslas, kitiems sunku buvo pasiekti geresnių sporto rezultatų, tretiems – priprasti prie kareivinių režimo. Vis dėlto būrio santykiai buvo gana draugiški. Pagrindinė kariūnų problema – individualus požiūris į tobulėjimą. Jie nelinkę pirmiausia padėti kitam: iš pradžių pasirūpina savimi, o paskui gal padės ir kolegai. Šią ydą pusę metų stengiausi išgyvendinti, rezultatas buvo teigiamas: vieni pradėjo geriau mokytis, kiti sustiprėjo fiziškai, nes būrio kolegos vieni kitiems padėjo.

Krn. Gvidas GRINIUS

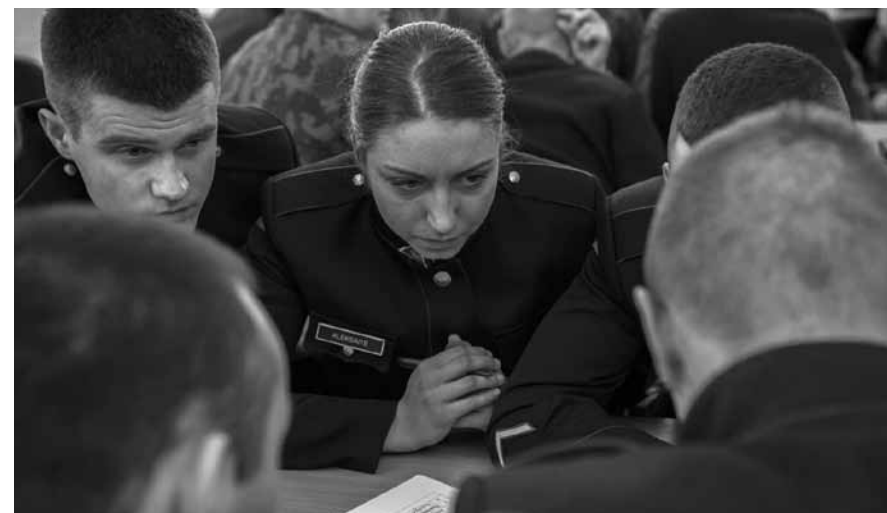
Man taip pat teko eiti dvejais ne-etatines vado pareigas – būrininko ir kuopos vado pavaduotojo. Didžiausias iššūkis, su kuriuo susidūriau vadovaudamas jaunesniųjų kursų kariūnams, buvo nuolatinė kova su savimi. Reikia priimti sprendimus, kurie kartais lemia tavo pavadinimų gyvenimą. Tad neretai labai sunku nuspręsti, kas yra teisinga, o kas – ne. Atsiduri tarsi tarp dviejų ugnių. Viena vertus, atrodo, kad patogiau būtų gyvenimą palengvinti ir priimti vienokį sprendimą, tačiau, kita vertus, atsiranda prieštaravimas, nes šis sprendimas neatitinka kariūnams keliamų reikalavimų. Vyksta didžiulė kova su savimi, kai, priėmus netinkamą sprendimą, tenka pripažinti sau ir aplinkiniams, kad suklydai, ir pasitaisyti. Visa tai yra didžiausias iššūkis, su kuriuo man teko asmeniškai susidurti.

Krn. Vidas FRANKAUSKAS

Žinoma, buvo visokių situacijų. Kariūnų tarpusavio santykiai vėl remiasi į lyderio savybes. Jei nesugebi bendrauti su kolegomis – didžiulė problema. Iš patirties galiu pasakyti, kad buvo atvejų, kai kariūnas kambario draugui dėdavo į pagalvę kojines ir netvarkydavo gyvenamųjų patalpų, taip jis kenkė ir savo būriui. Baisiausia tai, kad tokiame nesvarbu, skatinsi jį ar bausi, nes nenori keistis ir mano, kad elgiasi tinkamai. Reikia mokėti priimti kritiką. Jei jau daugelis draugų turi tau kritinių pastabų – tikrai kažkas ne taip. Taigi, pirmiausia turime dirbti su savimi.

Arūnas ALONDERIS

Šį klausimą pateiksiu kiek kitaip: kariūnas – studentas ar studentas – kariūnas? Dar 2009 m. 3-iaame KARIŪNO numeryje prof. dr. V. Rakutis teigė, kad „civilinius dalykus reikia sukarinti, o karinius – sucivilinti“. Ar tai pavyko, nežinau. Tačiau vis dažniau iš kariūnų, karininkų, kartais net ir kitų kariuomenės padalinių atstovų girdime: ką Akademija rengia – karį, karininką ar žaliavą Darbo biržai? Ne paslaptis, kad keletas pirmakursių išėjo iš Karo akademijos ir dėl labai „sucivilėjusių“ studijų. Daugiausia laiko kariūnai praleidžia studijuodami universitetinius dalykus, bendraudami su jų dėstytojais.

Kęstučio Dijoko nuotraukos

Krn. Aurimas BŽĖSKIS

Akademijoje stengiamasi aprėpti labai daug. Karyba, civiliniai mokslai, privalomieji meno fakultatyvai. Vyrauja civilinės studijos. Sutinku, kad dėl to daugelis neseniai įstojusiųjų nusivilia, o kai kurie net pasitraukia iš šios mokymo įstaigos. Iš tikrųjų programa labai įtempta. Numanau, kad, baigęs Akademiją, nesijausiu tvirtai nei universitetinių studijų, nei karybos srityje. Mano požiūriu, geriau vienoje srityje tapti profesionalu, nei keliose – vidutinioku.

Krn. Tadas JURKŠTAS

Įstojęs į Karo akademiją, aš, kaip ir kiti dabartinio antrojo kurso kariūnai, buvau šiek tiek nusivylęs karinių dalykų studijomis. Mes buvome lyg studentai, tik vilkintys kario uniformą.

Visos karybos studijos buvo labai „suspaustos“ (skirta nepakankamai laiko), o teorijos ir pratybų – daugybė, krūvis – milžiniškas. Nors ir labai norėjosi kuo daugiau karinio rengimo, dėl tokio krūvio jis labai išvargindavo. O civilinės studijos buvo išžėtos, mokomieji dalykai neretai kartodavosi, dalis mokomosios medžiagos – visiškai bereikšmė, nesusijusi su mūsų, būsimų karininkų, profesine veikla ateityje. Ir štai padariniai: kariūnai nesistengia gilintis į universitetinių studijų programą, daugiau laiko skiria sportui arba papildomiems karybos užsiėmimams. Tačiau šiuo metu situacija gerėja, mokymo programa iš esmės keičiasi, puikiai dėliojami prioritetai.

Krn. Gvidas GRINIUS

Mano nuomone, kariūnas pirmiausia turi būti karys ir tik po to

studentas, nes kitaip neįmanoma įgyti įvairios (socialinės, pedagoginės ir pilietinės) patirties, tokios reikalingos šių dienų besikeičiančioje visuomenėje. Be abejo, civilinės studijos karininkui reikalingos, nes jų metu ugdomas jo mentalitetas, pilietiškumas, tačiau kariniam rengimui laiko tikrai trūksta, o kariūnai net po ketverių studijų Karo akademijoje metų jaučia profesinių žinių stygių ir nepasitiki savo jėgomis. Taigi kreditų ir laiko kariniam rengimui turėtų būti skiriama daugiau. Žinoma, ne kariūnų atostogų sąskaita.

Krn. Vidas FRANKAUSKAS

Akademija rengia ir karį, ir karininką, ir „žaliavą“. Mes turime būti universalūs. Karininkas turi mąstyti, būti kūrybingas. Civilinės studijos padeda suprasti daugelį dalykų – tiek karinių, tiek civilinių. Kaip mes tapsime gerais karininkais, jei nebūsime išsilavinę? Todėl šios studijos labai svarbios. Akademiją palikę pirmakursiai tikėjosi tik šaudyti, bėgioti, lakstyti ir nieko daugiau. Visa tai jie gali daryti ir paprastoje PKT karo tarnyboje. Manau, jie nesuprato, kas yra karininkas ir koks jis turi būti.

Mjr. Paulius DILIŪNAS

Šiuo klausimu taip pat turiu asmeninę nuomonę, kaip turėtų būti. Vienas variantas – kariūnai čia būtų priimami po aukštųjų mokyklų ir per 2–3 metus įvairiuose kvalifikacijos kursuose parengiami kaip būrių vadai. Taigi, ateina aukštąjį išsilavinimą įgiję jaunuoliai, o mes parengiame karininkus. Kitas variantas – čia ugdome vadus, mokome juos karybos dalykų, suteikiame kariuomenei būtinas kompetencijas, ir tik vėliau, toliau tarnaujant, kad galima būtų gauti aukštesnį laipsnį ar pareigas, jiems tampa privalomas aukštasis išsilavinimas, kuris gali būti įgyjamas kitose aukštosiose mokyklose. Diskusijos, kariūnas ar studentas, net negali būti. Vienareikšmiškai – kariūnas! Kitu atveju rengsime ne vadus lyderius, o vadybininkus.

Arūnas ALONDERIS

Dėkoju visiems už pokalbį.

2016 KNYGŲ MUGĖ

Knygų mugės savanoriai

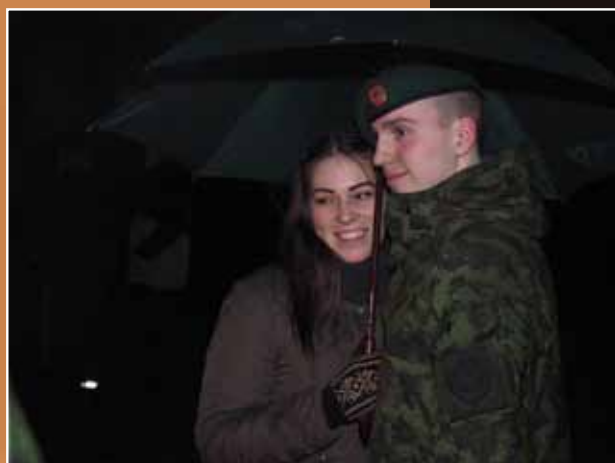
2016 m. vasario 25–28 d. Vilniuje vyko tarptautinė knygų mugė, kurioje savo leidinius pristatė ir Lietuvos karo akademija. Joje kariūnai, dėstytojai ir karininkai dalyvavo savanoriškai, parodė išskirtinę motyvaciją ir asmeniškai prisidėjo garsindami Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos vardą:

kpt. Laurynas ČESŪNAS, kpt. Virginijus DUDZINSKAS, kpt. Ronaldas ENDRIJAITIS, doc. dr. Dileta JATAUTAITĖ, mjr. Birutė KRASAVINIENĖ, kpt. Audrius MUZIKEVIČIUS, kpt. Jurgi NORVAIŠA, Vladas TUMALAVIČIUS, prof. dr. Manuela TVARONAVIČIENĖ, krn. Rokas BALČIŪNAS, krn. Paulius BARŠAUSKAS, krn. Aurimas BŽĖSKIS, krn. Vidas FRANKAUSKAS, krn. Arnoldas GINTAUTAS, krn. Eimantas KAŠKONAS, krn. Aleksandras LEONIDOVAS, krn. Rokas LODA, krn. Artūras MACICKAS, krn. Ignas PETRAUSKAS, krn. Liutauras SMILGA, krn. Paulius ŠLEPETIS, krn. Karolis TURŪTA

AČIŪ jiems!

Kovo 11-osios vakaras prie degančio laužo ant Stalo kalno

Kęstučio Dijoko nuotraukos

Aktyvėja Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos ir Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjaus bendradarbiavimas. Prieš Kalėdas licėjuje lankėsi mūsų kariūnai. Dauguma šios mokyklos mokinių ketina tęsti mokslus Lietuvos karo akademijoje. O š. m. sausio 28 d. licėjaus 17-os būrių kadetai lankėsi Karo akademijoje. Kovo 24 d. Užsienio kalbų katedros dėstytojai surengė praktinį metodinį seminarą licėjaus užsienio kalbų mokytojams.

Šie vizitai svarbūs Karo akademijai, siekiant glaudžiau bendradarbiauti su potencialiais kariūnais, praktiškai įgyvendinti Akademijos ir Kadetų licėjaus sutartą šiais klausimais, numatyti ateities veiklos gaires.

Ingrida LEVICKIENĖ

Direktorius pavaduotoja ugdymui

Svečiuose – Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjus

Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjus – vienintelė šalyje mokymo institucija, savo veiklą grindžianti Sausumos pajėgų kadetų ugdymo samprata. Joje nurodyta, kad kadetai licėjuje mokosi ne tik pagal pagrindinio, vidurinio ir neformaliojo ugdymo programas (5–8; I–IV kl.), bet ir pagal Teisės ir karybos pagrindų mokymo programą. Kadetai, įgiję teisės ir karybos pagrindus, toliau siekia išsilavinimo M. Romerio universitete, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje, kitose aukštosiose mokyklose, kolegijose, Pasieniečių ir Ugniagesių gelbėtojų mokyklose.

Šiuo metu licėjuje mokosi 403 kadetai (19 sukomplektuotų klasių). Šiais metais į jį įstojo 145 moksleiviai. 144 licėjaus auklėtiniai yra atvykę iš kitų Lietuvos miestų ir Kauno rajono. 35 iš jų gyvena bendrabutyje, 57 – pas gimines arba laikinai nuomoja būstą, 52 – važinėja iš Kauno rajono. Būtinai reikalingas bendrabutis 37 licėjaus auklėtiniam.

Kiekvienais metais Kadetų licėjus dalyvauja Vaikų socializacijos programų rėmimo konkurse dėl finansavimo ir jį laimi. Gautas lėšos naudojamos vaikų ir jaunimo dienos ir stacionarių stovyklų organizavimui. Šiose stovyklose jau dalyvavo daugiau kaip 600 vaikų ir jaunuolių. Licėjus taip pat dalyvauja psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos programoje „Gyvai“, kurios pagrindinis tikslas – suteikti vaikams gyvenimo įgūdžių, reikalingų siekiant sveikai gyventi ir nepradėti vartoti tabako, alkoholio, narkotikų, prekybos žmonėmis ir prostitucijos prevencinėse švietimo programose.

Kadetų licėjus – UNESCO asocijuotų mokyklų tinklo narys. 2014 m. lapkričio 7 d. UNESCO komisijos organizuotame Baltijos valstybių mokinių savivaldų forume „Eiti į priekį Baltijos keliu“ Valmieroje Lietuvai atstovavo Generolo Povilo

Plechavičiaus kadetų licėjaus (tuo metu mokyklos) komanda.

Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjus – aktyvus projekto „Vaikų ir jaunimo olimpinis ugdymas“ dalyvis. 2015 m. vasario 13–14 d. kadetų komanda dalyvavo „LTeam“ žiemos olimpiniam festivalyje Druskininkuose. 2015 m. kovo mėn. LTOK jaunimo sporto organizatoriaus teikta mažų projektų paraiška „Sportas atveria vidines galias“. Gautas lėšos panaudotos olimpinei dienai Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjuje organizuoti, įtraukiant Eigulių mikrorajono mokyklų mokinius. 2015 m. spalio 27–31 d. kadetai dalyvavo projekto „Olimpinė karta“ ambasadorių mokymuose ir tapo olimpinės kartos ambasadoriais (III D gimnazijos klasės

moksleiviai N. Gedminaitė ir A. Genys), 2016 m. vasario 5 ir 6 d. – „LTeam“ žiemos olimpiniam festivalyje.

Kovo 3 d. Olimpino švietimo kongreso projekto „Olimpinė karta“ renginyje Kadetų licėjaus III D klasės auklėtinė Neringa Gedminaitė įteikta nominacija „Už kilnų 2015 metų poelgį“. Kiekvienais metais kadetai aktyviai dalyvauja olimpinų ambasadorių mokymuose, rašo projektus.

Ugdomoji veikla Kadetų licėjuje vyksta nuo 8 val. ryto iki 19 val. vakaro. Taigi jo auklėtiniai visą dieną būna įtraukti į aktyvią praktinę veiklą, ugdymo procesą, kaupia dorovinio elgesio įpročius. Mokinių elgesio kultūrai kelti kryptingai naudojamos veiksmingos mokymo ir nepamokinės veiklos priemonės. Dalyvaujant įvairiuose užsiėmimuose, jie tobulėja ir fiziškai.

Licėjuje ypač daug dėmesio skiriama pilietiškumo, patriotizmo ugdymui. Mokiniai aktyviai dalyvauja savanoriškoje veikloje. Kadetai savanoriai ne tik padeda organizuoti neįgaliųjų sporto varžybas, bet ir jose teisėjauja. Licėjaus auklėtiniai buvo pakviesti į iškilmingą pirmąkart surengtą neįgaliųjų apdovanojimo koncertą „Griaunantys sienas“, nominuoti „Už savanorystę“. Taip nuosekliai ugdoma ištikimybė tautai ir valstybei.

Baigę licėjų kadetai turi teisės žinių, yra susipažinę su karo technika, moka elgtis su ginklais, žino pagrindinius karybos principus, per mokinių atostogas būna atlikę praktiką Vidaus reikalų ministerijai pavaldžioje mokymo įstaigoje – Lietuvos policijos, Pasieniečių, Ugniagesių gelbėtojų mokyklose, todėl daugelis

← Pradžia 28 puslapyje

jų motyvuotai pasirenka karininko karjerą. Kadetų licėjūje formuojamas požiūris į karo tarnybą, o šiandien tai ypač aktu. Čia ugdomas atsakomybės jausmas, punktualumas, oratorinio meno įgūdžiai, mokoma gyventi kolektyve.

Aidas LENKAUSKAS

Gyvenu Kaune, kuriame ir gimiau gražų 1998-ųjų rudenį. Tik gimęs, nežinau, ar iš laimės, ar iš baimės, pradėjau garsiai rėkti, o vėliau ir gailiai verkti. Tėvų sprendimas buvo aiškus – mane pavadino tuo metu retu Aido vardu. Visas gražias vaikystės dienas praleidau Eigulių mikrorajone, čia žengiau pirmuosius žingsnius mokslo keliu. Lankiau netoliese esantį darželį „Spindulytė“, vėliau pradėjau mokytis Kauno Eigulių vidurinėje mokykloje. Šeimoje buvau vienturtis, todėl niekada nieko netrūko.

Buvau labai judrus, todėl dar pirmoje klasėje tėvai nusprendė, kad lankysiu krepšinį. Jis vėliau ir tapo mano didžiąja gyvenimo aistra ir hobiu. Laikotarpis nuo pirmos iki dešimtos klasės buvo mano geriausi metai: naujos pažintys, nauja patirtis, nauji įspūdžiai, atradimai. Tačiau jau nuo pirmųjų dienų nieko iš gyvenimo negaudavau veltui, viską turėjau pasiekti savo jėgomis. Manau, tai ugdė mano užsispyrimą, sąžiningumą, darbštumą ir kario dvasią.

Besimokydamas septintoje klasėje sužinojau, kad kuriama Generolo Povilo Plechavičiaus jaunojo kario mokykla. Pirmasis įspūdis buvo pritrenkiantis – net nesulaukęs aštuoniolikos galėsiu paragauti kario duonos! Šią žinią išgirdau iš tėčio. Man labai patikdavo klausytis

istorijų apie laikus, kai jis tarnavo kariuomenėje. Manau, tai ir buvo pirmasis postūmis, paskata ieškoti informacijos, vaizdėlių internete apie šauniąją Lietuvos kariuomenę, o ir piešiniai, kuriuos piešdavau darželyje per profesijų dienas, liudijo, kad kario profesija mane labai domina ir ateityje gal norėčiau juo tapti.

Baigęs septintą klasę ir perėjęs į šią mokyklą, sužinojau tikrai daug naujo, o kartu priartėjau prie savo svajonės, kuri visą laiką slypėjo giliai mano širdyje.

Kartais kai kas atrodydavo keistai,

pavyzdžiui, mankšta per ilgą pertrauką ar žygiavimas į valgyklą rikiuote. Bet visada žinojau, kad noriu toliau eiti šiuo keliu, o dabar – tik jo pradžia. Lankydamas šią mokyklą išbandžiau įvairias kovos meno rūšis, pastebėjau, kad jis man patinka tiek dėl savo griežtumo, tvarkos, tiek dėl to, kad galima visiškai „išsikrauti“. Šiuo metu lankau kovinės savigynos treniruotes, manau, kad jos įgūdžius galėsiu pritaikyti tiek savigynai gatvėje, tiek darbe, jei jis bus susijęs su uniforma ir Lietuvos trispalve.

Mokydamasis Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjūje pirmą kartą apie Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją sužinojau iš vyresnių draugų, kurie taip pat čia mokėsi. Pirmasis įspūdis tikrai buvo puikus: pasidomėjau Akademija internete, buvau atvykęs ir į atvirų durų dieną, kad daugiau sužinočiau apie šią karo mokyklą. Po šio renginio sprendimas buvo aiškus – noriu studijuoti Lietuvos karo akademijoje! Mane sužavėjo tvarka, drausmė, o ir noras tęsti karjerą vilkint uniformą buvo didelis postūmis pasirinkti šią mokymo instituciją. Keletą kartų joje teko svečiuotis atstovaujant savo licėjūi. Akademijoje lankėmės šiemet, sausio 28 d. Šio vizito metu dar daugiau sužinojau apie karybos studijas, galėjau pamatyti, kaip gyvena, tarnauja ir mokosi kariūnai, su jais pabendrauti.

Norintiems stoti į Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjų norėčiau pa-

linkėti gerinti savo fizinę parengtį, būti tvirtai apsisprendusiems ir pasiruošti krinti ne tik karčias civilinių, bet ir karybos mokslų šaknis. Iš patirties galiu pasakyti – tai nėra lengva, bet, kai nori, neįmanomo nėra. Jei nori būti kadetu, pasiruošk būti geriausias!

Eimantas NAVICKAS

Gyvenu mažoje sodų bendrijoje netoli Jonavos, bet daugiausia laiko praleidžiu Kaune. Mano tėvai šiuolaikiški, su jais lengva sutarti, kartu pasijuokti. Turiu jaunesnį brolių ir stengiuosi jam būti pavyzdys. Niekada nemaniau, kad lankysiu tokio tipo mokyklą. Nebuvau aš nei labai sportiškas, nei aktyvus – greičiau šiek tiek išlepus, neturėjau nei toli siekiančių tikslų, nei savo nuomonės.

Viskas pasikeitė, kai teko palikti savo senąją mokyklą ir ieškoti kitos. Tada ir

sužinojau apie Generolo Povilo Plechavičiaus jaunojo kario mokyklą (dabar – Kadetų licėjus). Iš tiesų čia nesiverčiau, nes buvau tinginys ir nenorėjau mokytis iki 18 val., bet tėvo paragintas prisiverčiau pabandyti. Ir sėkmingai įstojau. Žinoma, iš pradžių buvo sunku apsiprasti, bet laikui bėgant ši mokykla mane vis labiau traukė. Labiausiai man patiko savigynos treniruočių ir šokių repetitijos. Greitai tapau skyrininku, po to – būrininku. Ėmiau aktyviai dalyvauti mokyklos gyvenime. Dabar domiuosi išgyvenimo gamtoje ypatumais ir kartu rengiu žygius po miškus.

Apie Lietuvos karo akademiją sužinojau tik atėjęs į mokyklą, nes dauguma jos mokinių svajoja tapti karininkais, todėl apie tai nuolat šnekama. Linkiu moksleiviui, kuris susidomėjo studijomis licėjūje, – jei nori sutvirtėti tiek fiziškai, tiek psichologiškai, rinkis šią mokyklą ir išbandyk save!

Karo akademijoje apsilankiusi Kadetų licėjus delegacija su Akademijos viršininku ir kariūnais

→ Tęsinys 32 puslapyje

Šarlotė KAMINSKAITĖ

Gimiau Kaune, kaip ir dauguma mano šeimos narių. Anksčiau ji buvo gana didelė: aš, mano mama, tėtis, vyresnioji sesuo ir vyresnysis brolis. Deja, brolio jau nebeturime, tačiau būtent jo dėka sužinojau apie Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjų.

Vaikystėje žaisdama su broliu kartais pasipykdavau. Abu domino kompiuteriniai žaidimai apie karybą, šaudymą. Dažnai žaisdavome karą. Tam įtakos turėjo ir mūsų tėtis lakūnas, pulkininkas leitenantas.

Šeimoje puoselėjame pagarbą vieni kitiems, toleranciją, ryšius su artimaisiais, trumpai tariant, pačią šeimos sampratą. Šios vertybės mane lydėjo ir mokykloje.

Kaip minėjau, apie Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjų sužinojau iš brolio. Tiesa, tuo metu tai dar nebuvo licėjus. Prieš ketverius metus į mano tuometę mokyklą, kurią lankiau su broliu, atėjo direktorius Viktoras Daunys ir papasakojo apie besikuriančią Kadetų mokyklą. Brolis kaipmat susidomėjo, aš taip pat. Iš pradžių dėl manęs mama dvejojo – visgi esu mergaitė, o tuo metu – mažas vaikas, ketvirtokė. Tačiau įvertinę visas galimybes, pasvėrę visus „už“ ir „prieš“, nutarėme lankyti neformaliojo ugdymo būrelį. Jame mokėmės rikiuotės, žygiuoti ir panašiai. Galiausiai penktąją klasę

pradėjau naujai susikūrusioje Kadetų mokykloje.

Deja, iki šios išvykos apie Vilniuje esančią Lietuvos karo akademiją mažai nežinojau. Tačiau po apsilankymo ėmiau domėtis šia aukštąja karo mokykla. Tai paskatino joje dėstomi dalykai, galimybė pasižymėjusiems kariūnams išvykti į užsienį, karinės pratybos, karjeros perspektyvos, gerai įrengtos sporto salės, biblioteka, gyvenamosios patalpos. Na, žinoma, labiausiai patiko, kad kiekvienas kariūnas turi po kompiuterį.

Per ketverius metus, praleistus Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjūje, sukaupiau nemažai patirties. Trejus metus buvusi skyrininke, vienus – būrininke, kiekvienam Lietuvos moksleiviui, norinčiam stoti į mūsų licėjų, palinkėčiau pasidomėti kario gyvenimu ir suvokti, kad tai – ne eilinė mokymo įstaiga, nustumti savo pricipus į šalį, gerbti vyresnius ir rengtis vykdyti gautus įsakymus. Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjus – puiki mokykla suprantantiems disciplinos reikšmę, suteikianti daug galimybių norintiems ir pasiryžusiems siekti savo tikslo moksleiviams.

Luka POSIAKINAITĖ

Mano šeima gausi: tėtis, mama, sesė Deimantė, brolis Dainius ir aš. Mūsų šeimos vertybės – vienybė ir tarpusavio palaikymas. Nuo pat vaikystės tėvai labai palaiko mane, sesę ir brolių.

Kai nusprendžiau stoti į Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjų, man buvo devyneri. Bet jau tada buvau tvir-

tai apsisprendusi, ir tėvai man neprieštaravo. Šiam sprendimui didelę įtaką padarė mano sesė, nes ji irgi lankė ir vis dar lanko šią mokyklą. Pavyzdį ėmiau ir iš brolio, kuris tarnauja Lietuvos kariuomenėje, yra profesionalus karys. Kadetų licėjūje man labiausiai patinka topografijos užsiėmimai, alpinizmas ir aišku, karyba.

Lietuvos karo akademija – puikus pasirinkimas studijuoti baigus mokyklą. Kadetų licėjūje turiu daug labai gerų draugų, kurie irgi mane palaiko. Apie Karo akademiją pirmą kartą išgirdau būdama vienuolikos metų, su tėvais nuvykusi į kažkokią šventę.

Karo akademijoje yra puikios gyvenimo, mokymosi ir tarnybos sąlygos, o man asmeniškai labiausiai patinka tiras, nes sporto mokykloje lankau šaudymo treniruotes. Norintiems stoti į Lietuvos karo akademiją nuoširdžiai linkiu kuo daugiau stiprybės, ištvermės ir labai stengtis, ne tai – tikrai labai puiki vieta studijuoti.

Gabrielė SAMSUKEVIČIŪTĖ

Iva klasės būrininkė

Sveiki, KARIŪNO skaitytojai!

Nežinau, nuo ko pradėti, tad pradėsiu nuo šeimos. Mano šeima gana didelė, turiu du brolius ir sesę. Aš esu jauniausia.

Mano mama kilusi iš Alytaus rajono, nemažai vasarų esu praleidusi jos gimtinėje, todėl gamta man ne svetima. Esu dėkinga mamai, kad tinkamai mus išauklėjo. Pirmiausia atlikdavome paskirtus namų ruošos darbus ir tik po to turėdavome laisvo laiko. Panašiai yra ir licėjūje, todėl man lengviau prisitaikyti. Taip pat džiaugiuosi, kad turiu brolių ir sesę. Jie vyresni ir visada man padeda, daug ko pamoko. Mūsų santykiai labai geri, gal todėl viena iš mano vertybių yra šeima.

Nors esu linkusi į meną, karyba taip pat domina. Vienas iš brolių tarnauja Sausumos pajėgose, todėl mano susidomėjimas kariuomene dar labiau išaugo. Iš draugės sužinojau apie Kadetų licėjų ir nusprendžiau čia stoti. Žinoma, tiek mama, tiek brolis patarė dar sykį gerai pagalvoti, vis dėlto tai – gana svarbus sprendimas. Tačiau aš vis tiek atėjau į Kadetų licėjų jau pirmaisiais metais, kai jis dar buvo vidurinio ugdymo

mo mokykla. Supratau, kad būtent mes, pirmieji mokiniai, esame mokyklos ateitis, kad kartu turime kurti jos tvarką, todėl tapome kitiems stojantiems sekretinū pavyzdžiu.

Licėjus labai skiriasi nuo įprastų mokyklų. Čia susipažįsti su įvairių klasių mokiniais, čia nesvarbus amžiaus skirtumas, nes vieni kitus gerbiame. Šioje mokykloje sutikau savo geriausią draugę, kartu baigsime dvyliktą klasę. Esame viena kitai stiprybės šaltinis.

Kadetų licėjūje man patinka tradicija pirmadienio rytą kelti trispalvę. Taip pat čia yra daug įdomių dalykų – ne tik taktika, topografija, medicina, bet ir choras, gitaristų būrelis. Todėl man asmeniškai yra galimybė neužmiršti meninių gebėjimų.

Lietuvos karo akademijoje pirmą kartą apsilankiau, kai su choru dalyvavau patriotinės ir žygio dainos konkurse. Vėliau teko kelis kartus dalyvauti LKA atvirų durų dienoje. Kai pastarąjį kartą su mokyklos atstovais čia lankėmės (sausio 28 d.), man patiko, kad buvo išsamiai papasakota apie studijų programas ir kariūnų dienotvarkę. Įstrigo viena mintis, kad turi domintis ne vien siūlomoms studijoms, bet ir kario tarnyba. Tai – tiesa. Kario profesijai reikia pašaukimo, kitaip anksčiau ar vėliau ši veikla taps nemėgstama.

Geriausias patarimas – nepatarinėti moksleiviui, stojančiam į licėjų. Vis dėlto palinkėsiu gerai pagalvoti, ar griežta tvarka, aukšti mokslo rezultatų reikalavimai ir miškas jam tikrai prie širdies.

Justinas PRAŠKEVIČIUS

Aš gyvenu Kaune ir tuo esu labai patenkintas. Turiu du brolius ir sesę, tad mūsų šeima, galima sakyti, yra gausi. Dabar augame trise, todėl visada yra ką veikti.

Man ir mano šeimai svarbiausios vertybės – draugiškumas, vienybė, meilė ir pagalba vienas kitam. Kai kuriam nors atsitinka nelaimė, kilusias problemas bandome išspręsti visi kartu.

Taigi papasakosiu, kaip įstojau į Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjų. Vieną dieną aš, brolis ir mama nuvykome į gaisrininkų šventę. Pamatę gražiomis uniformomis vilkinčius jaunosius karius, ėmėme klausinėti apie jų veiklą. Iš atsakymų supratome, kad jie lanko neformaliojo ugdymo užsiėmi-

mus, kur yra mokomi karybos pagrindų. Paprašius konkrečiau papasakoti, kaip būtų galima patekti į šiuos mokymus, atsakė, kad šiais metais įsikurs Generolo Povilo Plechavičiaus jaunojo kario mokykla, kurioje ir vyks tokio pobūdžio ugdymas. Nustebę padėkojome už informaciją ir nuėjome linksmintis šventėje.

Po kiek laiko prisiminiau tą lemtingą susitikimą ir nusprendžiau stoti į Generolo Povilo Plechavičiaus jaunojo kario mokyklą. Dabar čia mokausi jau 4 metus ir galiu pasigirti, kad, visi susivieniję, iš paprastos mokyklos tapome Kadetų licėjumi. Noriu pabrėžti, kad čia ne taip lengva išsilaikyti: reikia gerai mokytis, būti drausmingam, pavyzdingam ir ryžtingam, fiziškai ir psichologiškai pasirengusiam.

Mane asmeniškai motyvavo mano šeima, o ir aš pats save, žinodamas, kad, baigęs Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjų, turėsiu daugiau galimybių. Mūsų licėjus veikia tik ketverius metus, tačiau jau gali pasiūlyti įvairios popamokinės veiklos – lankyti krepšinio, regbio, klasikinio bokso (geras treneris) ir Tailando bokso, šaškių, šokių, dailės, alpinizmo, karatė, savigynos, tinklinio, kvadrato ir kitus būrelius, treniruoklių salę. Aš dabar lankau klasikinio bokso treniruotes. Jos man labai patinka, nes mus treniuoja labai puikus, draugiškas treneris Marius Palionis. Be to, galiu pasakyti, kad visi mūsų pedagogai geri – stengiasi išmokyti visko, tiesiog kadetams patiems reikia to norėti. Aišku, mokykloje nelengva išbūti visą dieną – nuo 8 iki 19 val., bet po truputį priprantama.

Apie Karo akademiją žinojau jau seniai, tačiau nebuvo lankęsis, bet kai tik atsirado proga, ten nuvykau su savo mokyklos mokiniais. Man labai patiko pateikta informacija apie karjerą, kariūnų veiklą, studijas. Nustebau, kad Karo akademijoje tiek daug fizinės veiklos, tiek daug meno būrelių, kad iš mūsų mokyklos yra nemažai norinčiųjų čia patekti. Pasižiūrėjęs į juos supratau, kad jie tikrai pasiryžę siekti savo tikslų.

Baigdamas noriu kitiems Lietuvos moksleiviams palinkėti ryžto: niekad nepraraskite vilties, kuo daugiau sportuokite ir stropiai mokykitės. Stojantieji į Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjų, būkite pasirengę siekti savo užsibrėžtų tikslų, taip pat ir psichologiškai!

Krn. Rokas LODA

Turbūt nedaug kas esate girdėję apie sukarintą mokyklą Kaune – Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjų, kuriame man teko garbė mokytis dvejus metus iš karto po jos įkūrimo, t. y. 2013–2014-aisiais. Mokykla labai greitai augo, tapo žinoma beveik visame mieste. Labai greitai buvo išplėta ir jos infrastruktūra, atsirado daugiau veiklos tiek sporto, tiek meno srityse. Šiuo metu licėjūje vyksta dvikovų (bokso, karatė, savigynos, dziudo) sporto, komandinių žaidimų (regbio, krepšinio, futbolo, tinklinio) treniruotės, neatsilikama ir meno srityje – populiarus šokių būrelis, aerobikos užsiėmimai.

Dar viena ir bene svarbiausia licėjaus ugdymo dalis yra stovyklos, į kurias siunčiami tik geriausi kadetai. Karinėje stovykloje sudaromos sąlygos visokeriopai saviraiškai, jaunuolio socializacijai ir tobulėjimui, pritaikomos turimos žinios ir gebėjimai, įgyjama naujos patirties, išmokstama dirbti kartu su skirtingų pažiūrų, kultūrų, socialinės aplinkos jaunimu. Tai vieta, kur ugdomi lyderio, sveikos gyvensenos įgūdžiai, stiprinamas atsakomybės ir pareigos jausmas, mokoma savarankiškumo, tvarkos, drausmės ir punktualumo, išgyventi lauko sąlygomis, pasitikėti komanda. Trumpai tariant, ši mokykla ugdo jaunuolius visapusiškai ir taip rengia pavyzdingus valstybės tarnautojus arba tiesiog dorus,

sąžiningus piliečius. Plačiau aptariau stovyklas, nes būtent nuo jų viskas ir prasidėjo – gimė idėja įsteigti Kadetų licėjų.

Iš tikrųjų, mokymasis šiame licėjuje padarė didelę įtaką mano pasirinkimui susieti savo gyvenimą būtent su karininko profesija. Čionykštė disciplina, tvarka, pagarba savo šaliai ugdymas ir, be abejo, uniforma išugdė stiprų patriotizmo jausmą. Šiuo metu studijuojau Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje, antrame kurse, ir be galo džiaugiuosi, kad šis licėjus mane nukreipė teisinga ir, svarbiausia, patinkančio gyvenimo linkme. Atvirai kalbant, šiuo metu neįsivaizduoju savęs užsiimančio jokia kita veikla, nes, mano manymu, kario profesija turėtų būti kiekvieno vyro svajonė.

Kalbant apie šio licėjaus veiklą, tokie dalykai kaip karybos ir teisės pagrindai, kaip užklasinė veikla vykę taktikos, topografijos, šaudymo ir net alpinizmo užsiėmimai man labai padėjo studijuojant Lietuvos karo akademijoje, ypač pirmame kurse, kai šie dalykai buvo pagrindiniai. Kadetų licėjaus puikiai savo darbą išmanantys pedagogai ir instruktoriai

gali to išmokyti bet kurį šios mokyklos naujoką. Tuo pats įsitikinau: nors licėjyje mokiausi neilgai, tik dvejus metus, jie spėjo pažadinti tokias mano savybes kaip atsakingumas, sąžiningumas, savigarba ir pagarba kitiems, pareigingumas ir, svarbiausia, patriotizmas, ko labiausiai trūksta šių dienų jaunimui.

Norėčiau visiems palinkėti ryžto ir užsispyrimo siekiant savo užsibrėžtų tikslų ir nebijoti rizikuoti, nes rizika – anaipol ne blogybė, o puiki priemonė tiek atverti sau daugiau karjeros galimybių, tiek kažko pasiekti asmeniniame gyvenime.

„Mūsų didžiausia silpnybė – nepakankamas užsispyrimas. Jei nori, kad pasisektų – visada bandyk dar kartą!“ (Tomas Edisonas) Tai – mano credo, kuris padeda nepasiduoti siekiant savo svajonių. Sėkmės!

Gediminas MORKŪNAS

Esu iš nedidelio miestelio netoli Šiaulių – Meškuičių. Augau 5 žmonių šeimoje, turiu seserį, kuriai neseniai suėję 22-eri. Gyvenu gražioje vietoje. Šalia mano namo yra nuostabus vandens telkinys ir didelė pieva, tolėliau – miškas.

Nuo 11 metų esu Šiaulių sąjungos narys. Jos veikloje dalyvavau 4 metus,

po to sužinojau apie Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjų, į jį įstojau ir dabar mokausi pirmus metus.

Man didžiausios šeimos vertybės yra pasitikėjimas vienas kitu, supratimas ir bendras darbas visų labui. Šios vertybės labai svarbios bet kokioje aplinkoje – mokykloje, namuose, bendraujant su draugais. Tai man irgi labai svarbu, manau, kad kiekvienas motyvuotas žmogus turėtų galvoti taip pat.

Tapti kariu svajojau nuo vaikystės, ši svajonė išliko iki dabar. Mano noras ir didžiausias siekis – studijuoti Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje. Džiaugiuosi, kad tėvai pritaria mano pasirinkimui ir visapusiškai mane palaiko. Žinoma, mėgstamiausia veikla – visa tai, kas susiję su karyba. Man kariuomenė – mano gyvenimas.

Apie Lietuvos karo akademiją žinojau jau seniai. Apsilankymas joje sausio 28 d. labai mane motyvavo ir sužavėjo, tiesą sakant, grįžęs visą naktį negalėjau užmigti, iš galvos neišėjo mintis, kad Lietuvos kariuomenė būtent tai, ko man reikia.

Kiekvienam prieš stojant į Kadetų licėjų patariu gerai pagalvoti – ar esi pakankamai motyvuotas, kad galėtum mokytis šioje mokykloje, nes jos mokiniai nelabai mėgsta tokius, kurie ateina ir išeina, kai jiems atsibosta.

Doc. dr. Gintaras LABUTIS

Būrio vadas ar krepšinio komandos kapitonas?

Šį straipsnį paskatino parašyti prieš mėnesį ar du įvykęs įvykis, kai du kariūnai pažeidė LKA vidaus tvarkos taisykles. Kartais taip nutinka net ir tose organizacijose, kurios nuolat gerina savo veiklą. Tačiau mane suglumino kitas dalykas: sužinojęs apie šį įvykį, susitikau su būrio, kuriam priklausė tie du nusižengėliai, kariūnais ir uždaviau paprastą klausimą: „Kas šių „nelaimėlių“ draugai ir kur jie buvo, kai brendo ir po to įvyko tas nelemtas įvykis? Ar suteikė jie reikalingą pagalbą iki įvykio ir po jo?“ Kilo ir kitas klausimas: „Ką tuometu veikė šio būrio vadas?“

Atsakymų į šiuos klausimus laukiu ne dėl to, kad ieškau būdų, kaip kariūnai galėtų išvengti pelnytų nuobaudų, o kad aš, „civilis dėstytojas“, tapatinu Lietuvos kariuomenę su sistema, turinčia ypatingų, išskirtinių, komandinės veiklos ir lyderystės bruožų, kurių gali pavydėti bet kuri kita civilinė (verslo ar valstybinė) organizacija. Ir dėl to, kad man rūpi ateities karininko rengimas ir ugdymas. Taip pat manau, kad po šio nelemto įvykio kariūnų būrio vadas ir nusižengusių kariūnų draugai jau pradėjo savarankiškas saviugdodos studijas, paremtas „apsaugok draugą“ arba „išgelbėk draugą“ principais.

Galvodamas, kaip paspartinti šį saviugdodos procesą, nutariau išanalizuoti kariūnų būrio vado teisių ir pareigų aprašą (arba pareigines instrukcijas). Jo kol kas neradau, bet tvirtai tikiu, kad toks bus parengtas. Kita vertus, nebūtina visose srityse įvesti biurokratinę tvarką – kai kur reikėtų pasitikėti veiksminga *Mission command* filosofija ir principais. Tačiau aišku viena – būrio vadas būrio veikloje vaidina ypatingą vaidmenį, todėl jam turi būti keliami ypatingi reikalavimai.

Komandos kapitonas ar būrio vadas?

Manau, kad kariūnų būrio vado vaidmuo gali ir turi būti panašus į sporto komandos (tarkime, krepšinio) kapitono, todėl šiame straipsnyje ketinu supažindinti su krepšinio komandos kapitono – komandos lyderio – veikla. Kai kurios sporto psichologijos asociacijos (pvz., *The Association for Applied Sports Psychology*), analizuodamos komandos kapitono – lyderio asmenines savybes, siūlo išskirti 3 C:

Pirmoji C – tai rūpinimasis kitais (angl. *Care*). Kaip kapitoniui, jums turi rūpėti komandos, o taip pat kiekvieno jos žaidėjo sėkmė.

Draša (angl. *Courage*) – **antroji C**. Kapitonas turi būti pasirėngęs ne tik sunkiai dirbti ir rodyti pavyzdį koman-

Ievos Budzeikaitės nuotrauka

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Krn. Karolis TURŪTA

➔ **Jūsų credo** – „Ad augusta per angusta“ („Per sunkumus į aukštumas“)

➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – Tėvai, seneliai, KASP

➔ **Kada supratote, kad norite būti karininkas?** – Tikriausiai 8 klasėje

➔ **Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, kokį mūsų/ karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – Barbarosos operaciją, Raseinių mūšį

➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Draugus

➔ **Būdamas vaikas** – Leisdavau laiką lauke, su draugais

➔ **Didžiausia kliūtis** – Išankstinis nusistatymas

➔ **Jeigu nebūtumėte tapęs kariūnu...** – Būčiau studentas

➔ **Pavojingiausias žmogus** – Veidmainis

➔ **Vyro automobilyje visada turi būti** – Atsarginis ratas ir reikalingi įrankiai

➔ **Mėgstamas tarptautinis žodis** – „Planas“

➔ **Jei rašytumėte žmogaus garbės kodeksą, kurie reikalavimai būtų esminiai?** – Pareiga, garbė, supratingumas ir valia

➔ **Klatingiausias jausmas** – Meilė

➔ **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti** – Vištyčio regioninis parkas

➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Gimtadienis

➔ **Akademijoje Jus labiausiai džiugina** – Galimybė sportuoti

➔ **Pirmoji mintis pabudus ryte** – Gerai būtų dar 5 minutes nusnausti...

➔ **Knyga, kurią perskaitytumėte dar kartą** – B. Sruogos „Dievų miškas“

➔ **Geriausia parama** – Moralinė

➔ **Gražiausias poelgis** – Pasiiaukoti

➔ **„Pasaulyje yra tik dvi jėgos: kardas ir kovos dvasia, ir anksčiau ar vėliau kardas bus nugalėtas kovos dvasios.“ Ar tikrai?** – Be abejonės!

➔ **Ko iš šių dalykų nesate daręs: pjovęs šieno, kasęs bulvių, kėlęs inkilo?** – Šieną pjoviau, bulves kasiau, o inkilo neteko kelti

➔ **Negalite gyventi** – Be sporto

➔ **Rytas už vakarą gudresnis, nes...** – Ne toks pavargęs

➔ **Pats skaniausias valgis vaikystėje buvo** – Manų košė

➔ **Geriausia gynyba** – Puolimas

➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – Sporto kompleksas

➔ **Mėgstamiausias metų laikas** – Vasara

➔ **Galingiausia jėga** – Valia

➔ **Geriausia dovana Velykoms** – Margutis

➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – Akademijos viršininkas. Pirmasis Jūsų įsakymas** – Sporto laiku kiti užsiėmimai nerengiami ir negalimi!

dos draugams (nariams), bet ir demonstruoti asmeninę drąsą tada, kai jos pradeda trūkti kitiems. Ne veltui sakoma, kad lyderystė labiausiai reikalinga tada, kai apninka abejonės (arba baimė).

Trečioji C (angl. *Consistency*) – nuoseklumas. Komandos kapitonas turi nuosekliai palaikyti ryšius ir bendrauti su komandos nariais ir visada rodyti geriausius savo gebėjimus kiekvienoje treniruotėje, kiekvienose rungtynėse.

Prie šių asmenybės bruožų verta pridėti papildomas savybes, tokias kaip:

a) Lyderystė. Veiksmingas komandos kapitonas vadovauja – veda savo komandos narius taikydamas įvairiausias teigiamas įtakos priemones. Tai reiškia, kad, dedant daug pastangų per kiekvieną treniruotę ir kiekvienas rungtynes, tikimasi, kad kiti komandos nariai darys tą patį. Jis taip pat lyderiauja kurdamas ir palaikydamas komandos dvasią ir koordinuodamas gerų idėjų taikymą kiekvienose rungtynėse, o kilus poreikiui, padėdamas spręsti komandos narių konfliktus. Taip pat svarbu imtis atsakomybės ir daryti daugiau, nei iš jūsų tikimasi, prisiimti atsakomybę, pripažįstant savo privalumus ir trūkumus, daryti įtaką daugiau veiksmais, o ne žodžiais ir vengti galvoti, kad esate geresnis nei likusieji komandos nariai. Toks elgesys motyvuoja komandą ir skatina ją veikti kaip darnų kovinį vienetą, kuris gerai žaidžia ir laimi rungtynes. Vadybos pasaulyje dažnai kartojama, kad grėsmingiausia kada nors žmogaus sukurta ir naudojama technologija yra ne gaisras, o gerai veikianti komanda.

b) Komandinis darbas. Darnus darbas, bendrų sprendimų priėmimas skatina ir komandos vienybės, solidarumo jausmą, ir žaidėjų tarpusavio pagarbą. Kapitonas „sulydo“ kiekvieno komandos nario poreikius ir gabumus į vieną galutinį produktą – komandą, kurios tikslas – laimėti rungtynes. Tai gali reikšti ir žaidėjo pakeitimą rungtynių metu, jei jo įgūdžiai ir veiksmai aikštelėje nepadedą pelnyti taškų.

Čia mano samprotavimus apie komandos kapitoną galima būtų ir baigti linkėjimais kiekvienam būrio vadui ar vadei veikti laikantis sporto komandos

kapitono principų, tačiau siekdamas, kad pateikta informacija būtų praktiškai pritaikyta (kam rūpi teoriniai išvedžiojimai?), perkelsiu visa tai į taikymo sritį.

Šiuos komandos kapitono bruožus galima suskirstyti į dešimt reikšmingiausių charakterio, elgesio ir mąstymo modelių, kuriuos čia aprašiau kaip tam tikro elgesio apraiškas:

1. Jis yra grupės lyderis. Teisėjui sušvilpus, komanda išeina į aikštelę. Tai metas, kai komandos kapitonas pradeda eiti komandos lyderio pareigas. Jis sustiprina (užtikrina) žaidimą, kurį nurodė žaisti komandos treneris. Tikriausiai pastebėjote, kad rungtynių metu komandos kapitonas labai dažnai kalbasi su komandos nariais ir nukreipia juos į tai, ką jie turi daryti (sutelkia). Jis primena komandos draugams jų vaidmenis ir tuo yra labai panašus į komandos trenerį. Taip pat komandos kapitonas yra vienas iš tų, kurie veda komandos draugus į mankštą ar treniruotę. Jis stebi, jis klausosi, ką kalba jo komandos nariai, juos pagiria, įvertina ir, žinoma, gerbia.

2. Jis yra organizatorius. Komanda vykdo nurodymus (žaidžia) kaip vienetą. Vadinasi, visi komandos nariai turi veikti kaip vienas. Paprastai komandos kapitonas organizuoja savo kariauną (būrį). Organizuoti – tai priminti komandos draugams jų vaidmenis. Tai užtikrina ir spontanišką, ir darnų judėjimą rungtynių metu, ir žaidėjų rotaciją. Jis primena,

kad labai svarbu perduoti kamuolį tam žaidėjui, kurio tuo metu yra geriausia mesti į krepšį pozicija.

3. Jis užtikrina pozityvų mąstymą. Būti optimistu, vadinasi, tikėti, kad nutiks kažkas teigiama. Komandos kapitonas mėgsta motyvuoti savo komandos draugus. Jis suteikia jiems viltį tęsti žaidimą, kad ir kas nutiktų. Dažnai girdime jį sakant: „mes galime tai padaryti“, „tai yra mūsų rungtynės“, „tu gali“ ir pan. Jis niekada nepasiduoda ir visada teigiamai nuteikia savo komandos draugus. Pozityvus mąstymas skatina komandos žaidėją veikti tokiu aukštu asmeninio ir komandinio žaidimo lygmeniu, kurio pavieniui gal pasiekti ir nesitikėjo.

4. Jis pripažįsta ir vertina savo komandos narių gebėjimus. Komandos kapitonas analizuoja savo komandos narių gebėjimus ir labai vertina tai, ką jie geba padaryti. Tai suteikia jam galimybę numatyti bet kurio komandos nario judėjimą aikštelėje, jo veiksmus ir prisiderinti prie žaidimo, kurį žaidžia jo komandos draugai.

5. Jis puikiai išnaudoja savo komandos draugų gebėjimus. Įvertinęs komandos narių potencialą, kapitonas rungtynių metu veiksmus organizuos taip, kad ji galėtų maksimaliai išnaudoti įvairiausias savo gebėjimus. Pateiksiu keletą pavyzdžių: jei komandos narys gerai mēto iš aikštės krašto, kapitonas užtikrins, kad kamuolys būtų perduotas

šiam žaidėjui. Esant presingui, komandos kapitonas daro viską, kad kamuolys būtų perduotas žaidėjui, kurio pozicija aikštelėje tuo metu geriausia. Tai tik keletas pavyzdžių, kaip, būdamas komandos kapitonu, galite tinkamai išnaudoti savo komandos draugų gebėjimus.

6. Jis užtikrina nesavanaudišką kamuolio valdymą. Komandos kapitonas supranta, kad žaidimas nesisuka vien tik apie jį. Žaidimas – tai visos komandos pastangos. Kapitonas užtikrina, kad kamuolys „nepripliptų“ prie vieno žaidėjo. Kamuolys turi būti išmintingai perduotas žaidėjui, kuris yra geresnėje padėtyje mesti (ar perduoti). O komanda turi įvertinti kiekvieno žaidėjo galimybes ir gebėjimus.

7. Jis įsiterpia (atsiranda) tada, kai to reikia. Kai jūsų komandai nepavyksta išlaikyti gero žaidimo, „atsiranda“ komandos kapitonas. Jis imasi asmeninės atsakomybės ir pelno komandai taip reikalingus taškus. Labai dažnai kapitonas yra talentingiausias komandos žaidėjas. Jis – sektinas pavyzdys savo komandos draugams, įkvepiantis juos daryti tai, ką jis daro.

8. Jis kuria harmoningus santykius. Kaip grupės lyderis, komandos kapitonas užtikrina, kad visų jos narių santykiai būtų darnūs. Jis – vienas iš tų, kurie padės išspręsti problemas ir sumažins įtampą tarp komandos draugų, o kartais – ir tarp trenerio. Komandos nariai gebės veikti kaip vieningas vienetą – vienas kumštis, jei sugebės valdyti emocijas. Lyginti su kumščiu ypač tinka krepšinio komandą: jos kapitonas – tai nykštys, o nariai – kiti rankos pirštai, atliekantys savo vaidmenis.

9. Jis skiria pakankamai laiko savo komandos nariams asmeniškai pažinti. Taip tarp komandos kapitono ir jos narių kuriamas asmeninis emocinis ryšys. Be abejo, malonu ir lengva žaisti su tuo, kurį pažįstate ir kuriuo pasitikite. Pasitikėjimas – labai svarbi priemonė, siekiant sukurti gerą krepšinio komandą. Paprasčiausiai žaidėjas negali (!) perduoti kamuolio tam, kuriuo nepasitiki... Laisvalaikiu komandos kapitonas – lyderis – savo komandos nariams gali surengti išvyką į gamtą, kiną ir pan. Tai – dar vienas puikus būdas pradėti ir palaikyti komandos narių socializaciją.

10. Jis pataria savo komandos draugams (yra jų mentorius). Koman-

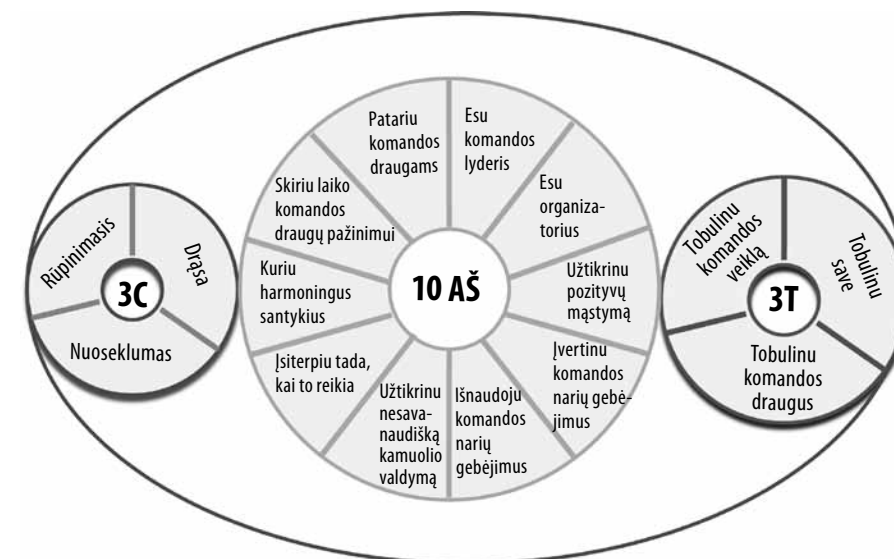

Kęstučio Dijoko nuotrauka

dos kapitonas dažnai primena trenerį: teikia daugybę patarimų, kaip komandos žaidėjui geriausiai išnaudoti savo gebėjimus aikštelėje. Jis – patyręs ir talentingas žaidėjas, gerai susipažinęs su krepšinio žaidimo niuansais ir specialiai parengtas būti komandos kapitonu, todėl geba imtis atsakomybės – vadovauti savo komandos draugams ir jiems patarti. Jis

galvoja ir veikia ne savo, o visos komandos naudai ir gerovei.

Apžvelgę šias dešimt svarbių asmeninių savybių, turėtume pridėti ir nuolatinio tobulinimosi, arba vadinamojo „trigubo poveikio“, reikalavimą: skirkime kapitoną tą, kuris yra įsipareigojęs tobulinti save, savo draugus ir komandos, kaip vienio, žaidimą. Šį kartą tai ne trys C, bet trys T.

Komandos kapitono ar būrio vado savybės ir gebėjimai

Po šios ekstensyvos komandos kapitono asmeninių savybių analizės kviečiu KARIŪNO skaitytoją įvertinti save kaip būrio vadą (arba potencialų būrio vadą) pagal šiame straipsnyje pateiktus komandos kapitoniui keliamus reikalavimus. Užpildykite toliau pateiktą lentelę.

← Pradžią 35 puslapyje

Data (prašau įrašyti datą) _____

Mano vardas ir pavardė (prašau įrašyti): _____

Mano vaidmuo: komandos kapitonas (būrio vadas)

	Teiginiai, susiję su mano asmenybės savybe, bruožu	Įsivertinimo pažymys (1–10)	Mano veiksmų 2016 m. planas, susijęs su savęs tobulinimu
i.	Aš gerai rūpinuosi savo būrio draugais		
ii.	Aš esu drąsus(-i), geras pavyzdys savo būrio draugams		
iii.	Aš esu nuoseklus(-i), nuolat save tobulinu		
1.	Aš – būrio lyderis(-ė)		
2.	Aš – geras(-a) organizatorius(-ė)		
3.	Aš užtikrinu pozityvų mąstymą		
4.	Aš pripažįstu (ir vertinu) savo būrio draugų gebėjimus		
5.	Aš puikiai išnaudoju savo būrio draugų gebėjimus būrio naudai		
6.	Aš užtikrinu nesavanaudišką kamuolio valdymą (visi dirbame būrio labui)		
7.	Aš įsiterpiu (atsirandu) tada, kai to labiausiai reikia		
8.	Aš kuriu ir palaikau harmoningus darbo / dalykinius santykius		
9.	Aš skiriu pakankamai laiko savo būrio draugams asmeniškai pažinti		
10.	Aš patariu savo būrio draugams		
	Aš galiu nedvejodamas pasakyti: „Mes – komanda“		

Kęstučio Dijoko nuotrauka

Tikiuosi, kad šio įsivertinimo testo rezultatai 2016 m. paskatins jus ne tik tinkamai mąstyti, bet ir tinkamai veikti. Analizuojant sporto komandas ir jos kapitono ypatumus lyg ir nekilo klausimo: „O kas yra komandos treneris?“ Tačiau, pereinant prie kariūnų būrio aktualijų, klausimas „Kas kariūnų būryje atlieka trenerio vaidmenį ir koks turi būti tas treneris?“ gali būti intriguojantis. Tikiuosi, atsakyti į jį galėsite nesunkiai.

PROTINGOS MINTYS

Senovės graikai, kad ir nedideli, stiprūs buvo dėl to, kad nuo mažens mokė savo vaikus trijų svarbiausių dalykų – joti arkliu, svaidyti vilyčias ir kalbėti tiesą.

Iš seno kalendoriaus
(apie 1920 m.)

AKADEMIJOS PULSAS | APDOVANOTI | SVEIKINAME

LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO DIENOS PROGA

Už ypatingus nuopelnus ir asmeninį indėlį plėtojant ir stiprinant krašto apsaugos sistemą

Ilona ŽEMAITYTĖ – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos medaliu civiliams „Už nuopelnus“

Už ypatingus nuopelnus ir asmeninį indėlį plėtojant ir stiprinant krašto apsaugos sistemą

Karlas-Dieters ERKESAS – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos medaliu civiliams „Už nuopelnus“

Už ilgametį ir iniciatyvų darbą, aktyvų dalyvavimą ir svarų asmeninį indėlį rengiant nuotolinio testavimo medžiagą Tarptautinių anglų kalbos kursų klausytojams

Lina VILŪNIENĖ – Lietuvos kariuomenės vado padėka

Už pavyzdinę tarnybą, sumanumą, asmeninį iniciatyvą ir aktyvią veiklą ugdant jaunuosius šaulius

krn. Tadas JURKŠTAS – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos viceministro padėka

Už uolų ir nepriekaištingą darbą

Irma RATKEVIČIENĖ – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos viceministro padėka

Už ilgametį pavyzdinę ir profesionalų darbą Lietuvos karo akademijoje

Rasa ŠARAKAUSKIENĖ – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos viceministro padėka

Už ilgametį profesionalų darbą, kruopščiai organizuojamą studentų priėmimą į LKA

Žana ZINKEVIČ – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos viceministro padėka

Už ypatingą indėlį ir iniciatyvą organizuojant Vadų ir jaunesniųjų štabo karininkų kursų veiklą

mjr. Ramūnas ŽIŽYS – Akademijos viršininko vardine dovana

Už nepriekaištingą tarnybą, iniciatyvą, atsivėmimą ir profesionalumą einant pareigas

gr. Tadas USTINAVIČIUS – Akademijos viršininko padėka

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENOS PROGA

Už ypatingą pasižymėjimą ir pasiukojimą rengiant mokomąjį leidinį – vadovėlį „Padalinių valdymo procedūros“, skirtą LKA kariūnams ir Lietuvos kariuomenės pėstininkų padalinių vadams, asmeninį indėlį rengiant pėstininkų „Būrio vado atmintinę“

kpt. Laurynas ČESŪNAS – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos medaliu „Už pasižymėjimą“

Už pavyzdinę ir sąžiningą tarnybą, uolų ir iniciatyvų pareigų atlikimą

mjr. Aidis GECEVIČIUS – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro padėka

Už ypatingus nuopelnus ir asmeninį indėlį plėtojant ir stiprinant krašto apsaugos sistemą

Vilė LIŠKAUSKIENĖ – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos medaliu civiliams „Už nuopelnus“

Už kruopščiai ir sąžiningai einamas pareigas, parodytą iniciatyvą ir nuoširdų darbą kuriant ir

tobulinant LKA kariūnų rengimo sistemą ir svarų indėlį organizuojant LKA vykstančius kursus

Danutė KAZAKAUSKIENĖ – Akademijos viršininko vardine dovana

Už sumanumą, iniciatyvą ir nepriekaištingą neetatinių vadų pareigų vykdymą:

krn. Ugnė LUKOŠIŪNAITĖ, **krn. Regimantas MAČYS**, **krn. Eimantas KAŠKONAS**, **krn. Mantautas ŠUTAS**, **krn. Arnoldas GINTAUTAS**, **krn. Paulius ŠLEPETIS**, **krn. Inga JANČYTĖ**, **krn. Rokas ČERLINSKAS**, **krn. Emilija RADAČIŪTĖ**, **krn. Andrius STROCKIS**, **krn. Gabrielė MICKEVIČIŪTĖ**, **krn. Julius TOTORAITIS**, **krn. Greta KANCEVIČIŪTĖ**, **krn. Aurimas BŽĖSKIS**, **krn. Aurimas POČIUS**, **krn. Deividas ZELBA**, **krn. Vidas FRANKAUSKAS** – Akademijos viršininko padėka

Už iniciatyvą, pastangas ir didelį asmeninį indėlį garsinant Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos vardą tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje:

mjr. Birutė KRASAVINIENĖ, **kpt. Laurynas ČESŪNAS**, **kpt. Virginijus DUDZINSKAS**, **kpt. Ronaldas ENDRIJAITIS**, **kpt. Audrius MUŽIKIČIUS**, **kpt. Jurgis NORVAIŠA**, **krn. Paulius BARŠAUSKAS**, **krn. Rokas BALČIŪNAS**, **krn. Aleksandras LEONIDOVAS**, **krn. Rokas LODA**, **krn. Artūras MACICKAS**, **krn. Ignas PETRAUSKAS**, **krn. Karolis TURŪTA**, **krn. Liutauras SMILGA** – Akademijos viršininko padėka

JUBILIEJINIO GIMTADIENIO PROGA

Rita ALŠAUSKIENĖ, **doc. dr. Svajonė BEKEŠIENĖ**, **Aleksandra BIAIGO**, **vyr. srž. Vaidas KAZEMĖKAS**, **št. srž. Vadimas SAROKINAS**, **dr. Gintautas SURGAILIS** – Akademijos viršininko vardine dovana

Už puikų pasirodymą Laisvės gynėjų dienos minėjime Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos choro „Kariūnas“ dalyviai:

krn. Julius BERTULIS, **krn. Aurimas BŽĖSKIS**, **krn. Rokas ČERLINSKAS**, **krn. Vidas FRANKAUSKAS**, **krn. Gvidas GRINIUS**,

krn. Eitvydas LASTOVKA, **krn. Konradas LEKEŠIUS**, **krn. Ažuolas LIAUKEVIČIUS**, **krn. Ovidijus MAMONAS**, **krn. Tomašas MICHALOVSKIS**, **krn. Simonas STANKAITIS**, **krn. Juozas Algirdas ŠUTAS**, **krn. Deividas ZELBA** – Akademijos viršininko padėka

Už sumanumą, iniciatyvą ir nepriekaištingą pareigų vykdymą

krn. Tomašas MICHALOVSKIS, **krn. Ignas TAMUTIS** – Akademijos viršininko padėka

PASKIRTI Į PAREIGAS

2015-11-23

št. srž. **Robertas DUBICKAS**

paskirtas į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Personalo ir administravimo skyriaus Personalo poskyrio viršininko pareigas

Plk. ltn. Valerijus ŠERELIS

Taika – tai tik kita karo forma

Šiuo metu vis dažniau girdint sąvokas „hibridinis“, „nesimetrinis“, „nekonvencinis“ ir pan., kuriomis apibūdinamas karas, tarp karo ir taikos išsitrina riba, tad jų atskirtis nebėra tokia aiški. Laikantis principo „tikslai – metodai – priemonės“, kiekvienai sąvokai pagrįsti galima rasti esminius šių būsenų segmentus.

Cituodami Carlo von Clausewitzo „Apie karą“, galime pateikti netgi keletą karo apibrėžimų, pvz., kad karas – „tik politikos sąsą, tik kitomis priemonėmis“, taip pat kad tai – „priemonė, o priemonės niekada negalima įsivaizduoti be tikslo“, kad „ kiekvieno karo galutinis tikslas – geresnė taika“. Taikos apibrėžimą rasti nesunku, dažniausiai tai suprantama kaip ramybė, saugumas, tvarka, konflikto nebuvimas.

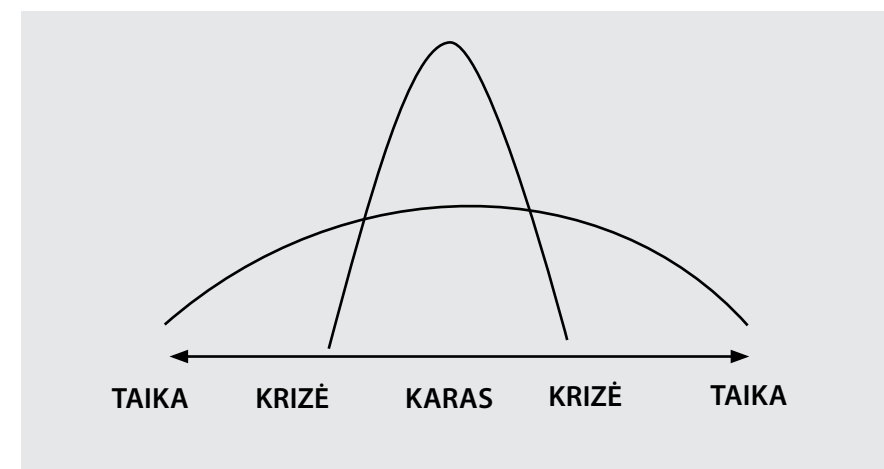
Galima papildyti šią nuostatą jai iš

dalies prieštaraujanti citata: „Taika nėra konflikto nebuvimas, tai – gebėjimas sureguliuoti konfliktą taikiomis priemonėmis“ (Ronaldas Reaganas). Darytina prielaida, kad kai kam gali būti neaišku, ar konfliktas lygus karui ir ar taikos metu negali būti konfliktų. Kad taika ir karas nebūtų tik „juoda ir balta“, egzistuoja sąvoka „krizė“.

„Krizė yra tarptautinio ar šalies įvykio arba proceso nulemta situacija, kuri kelia pavojų nacionaliniam saugumui ir

kurios galimiems padariniams užkardyti ar esamiems šalinti būtinos specialios priemonės“ (Lietuvos Respublikos krizių valdymo įstatymo koncepcija).

Schemoje pavaizduota konflikto dinamika nuo taikos iki karo ir kitos taikos būsenos jau po karo. Laikotarpiu tarp taikos ir karo arba karo ir taikos gali kilti krizė. Jeigu tuo metu nesiimama adekvačių priemonių situacijai stabilizuoti, t. y. padėties nestabilizavus, ji pereina į karo būseną. Po karo kilusi krizė – tai

Konflikto dinamika

stabilizavimo fazė, po kurios pasiekiamą taika. Bet ar tai tokia pat taika, kokia buvo iki konflikto pradžios?

Tam, kuris pradeda karą, taika iki karo buvo ar yra, arba jis mano, kad buvo ar yra „nepakankamai gera“. Situaciją kaip „nepakankamai gerą“ galima suvokti ir vertinti įvairiai – nuo iš tikrųjų blogos, kurios nebegalima pagerinti tik veikiant viešąją nuomonę, ir „padarant“ ją „nepakankamai gerą“ veikiant vien viešąją nuomonę. Tiesa gali slypėti kažkur tarp šių dviejų padėčių ir su laiku kisti skirtingomis kryptimis ir greičiu skirtingose socialinėse grupėse ir sluoksniuose.

Šis teiginys gali reikšti, kad viešoji nuomonė apskritai negali būti absoliučiai teisinga. Tiesa tampa tai, kuo patiki viena ar kelios tikslinės auditorijos, ir tik toms tikslinėms auditorijoms. Kitos tikslinės auditorijos gali likti neįtikintos arba indiferencios tam tikrai informacijai, nors tarp jų irgi gali pasitaikyti tiek draugiškai, tiek priešiškausi nusiuteikusių žmonių grupių.

2014 m. liepos 28 d. Lietuvos Respublikos Seime vyko diskusija „Naujos hibridinio karo atmainos“. Pranešėjas A. Ilarionovas kalbėjo apie hibridinio karo sąvoką. Apibendrinant galima pasakyti, kad hibridinis karas – tai karinių ir nekarinių priemonių mišinys. O jeigu jos „nekarinės“, ar tai reiškia, kad jos taikios?

Vienu ryškiausių Jungtinės Karalystės karo teoretiku pripažintas Basillis Liddellis Hartas vertas skaitytojo dėmesio dėl minties aštrumo, aktualumo, gebėjimo ją perteikti ir praktinės patirties (1914 m. rugpjūčio mėn. jis užsirašė savanoriu ir dalyvavo Pirmajame pasauli-

niame kare, keletą kartų buvo sužeistas, ištarnavo kapitono laipsnį). Šiandien paminėsime tik jo „netiesioginio poveikio strategiją“, arba tiesiog „netiesioginį poveikį“ (angl. *Indirect approach*), kurio esmė – gerai parengtų gynybinių pozicijų tiesioginė ataka beveik niekada nepavyksta, dėl to ir neturėtų būti bandoma. Norint nugalėti priešą, pirmiausia reikia išvesti (išmušti) jį iš pusiausvyros. Ir tai negali būti atakos poveikis, tai turi įvykti dar prieš ją pradėdant.

Apie netiesioginį poveikį kalba ir Sun Tzu: „Visose kovose tiesioginis metodas gali būti naudojamas mūšyje, bet netiesioginiai metodai bus reikalingi siekiant užtikrinti pergalę. Mūšyje yra tikrai du metodai – tiesioginis ir netiesioginis, jų kombinavimas – tai begalinė manevrų seka. Tiesioginis ir netiesioginis būdai sudaro sąlygas vienas kitam. Tai kaip judėjimas ratu – niekada nepasiekiant galo.“ Tai primena manevro ir sekimo kombinavimą platesnės operacijos metu.

Manevras. Šių operacijų metu vyksta intensyvūs kovos veiksmai, siekiant išlaikyti arba užimti teritoriją, stabdyti priešingo judėjimą, laimėti laiko. Manevro operacijomis užtikrinamos pergalės¹.

Sekimas. Juo siekiama padaryti priešininkui kuo didesnę žalą, palaužti jo norą kovoti. Sekimo operacijos vykdomos savo ar prieš užimtoje teritorijoje. Vien tik sekimo operacijomis neužtikrinama pergalė².

Žiūrint dar plačiau, netiesioginiai veiksmai ketinamoje užpulti šalyje, sie-

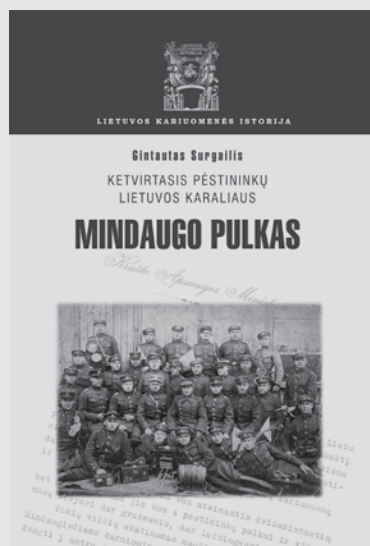
kiant užsitikrinti pergalę, gali būti pradėti vykdyti gerokai anksčiau, dar iki tiesioginių karo veiksmų.

Schemoje šie veiksmai pavaizduoti dviem kreivėmis. Viena iš jų prasideda taikos metu ir niekada nesibaigia – tai ardomoji veikla (veiksmai, kurių tikslas – silpninti karinę, ekonominę ar politinę valstybės galią griauinant jos piliečių moralę, lojalumą valdžiai ir pasitikėjimą), informacinės ir specialiosios operacijos, ekonominis, diplomatinis ir kitoks spaudimas. Kita kreivė prasideda krizės metu, intensyviai kyla karo ir krinta krizės metu – tai kinetiniai, tiesioginiai, dažniausiai kariniai, veiksmai, kuriantys aplinkybes taikos, kurios siekia oponentas ir kuriai užtikrinti gali būti vykdomos karinės krizių valdymo, taikos įvedimo ar palaikymo operacijos, sąlygoms sudaryti.

Tikėtinas netiesioginio poveikio rezultatas galėtų būti dezorganizacija, dezorientacija, demoralizacija, klaidinimas, kvailinimas, bauginimas ir t. t. Du pagrindiniai veiksmai, siekiant apsaugoti nuo netiesioginio poveikio, yra intelektas ir tapatybė, arba profesionalumas ir patriotizmas. Savigarda, savo istorijos puoselėjimas, tarpusavio pagalba, savišvieta, aplinkos stebėjimas ir nepasidavimas provokacijoms, budrumas – pirmieji ginklai. Du pagrindiniai veiksmai apsaugo nuo netiesioginio poveikio.

Šalis, potencialus agresijos taikinys, taikos metu turi tapti atspari netiesioginiam poveikiui ir plėsti savo pajėgumus tiesioginio poveikio subjektams atgrasyti.

NAUJI LKA LEIDINIAI

PROTINGOS MINTYS

Doras gyvenimas labiau moko negu gudrūs žodžiai. Žodžiai pajudina, pavyzdžiai patraukia.

Liaudies patarlė

1 Lietuvos karinė doktrina, p. 52.

2 Ten pat.

Kariūnai turi pasitikėti savimi, gebėti savarankiškai priimti sprendimus

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnai jau 4 metus sėkmingai dalyvauja Kolpingo kolegijos kartu su Baltijos vadybos plėtros asociacija (BVPA) organizuojamoje tarptautinėje studentų konferencijoje „Teorija ir praktika: studentiškos įžvalgos“. Tai – puiki galimybė parodyti savo laimėjimus, pažiūrėti, ką kiti yra pasiekę. Jei kariūnai nedalyvaus studentų konferencijose, negalės ir patys organizuoti panašių renginių savo Militari Alma Mater.

Doc. dr. Dileta JATAUTAITĖ

Šio renginio metu buvo smagu dar kartą įsitikinti, kad mūsų Akademija ugdo puikius karybos specialistus, gebančius rengti profesionalius pranešimus karine tematika. Ypač norėčiau išskirti kariūnų Karolio Turūtos ir Kipro Šešplaukio darbus anglų kalba, kurie sulaukė ypatingos konferencijos auditorijos reakcijos. Jie kalbėjo apie tankų mobilumą, šauktinių ir profesionaliosios karo tarnybos privalumus Lietuvoje ir pasaulyje. Taip pat daug dėmesio skyrė kariūnų gyvenimui ir tarnybai Karo akademijoje, nes apie tai konferencijose paprastai dažniausiai klausinėjama.

Be to, kariūnai audringai ir kompetentingai dalyvavo diskusijose su Lie-

tuvos ir užsienio studentais. Šiame renginyje pranešimus anglų kalba skaitė 7 užsienio šalių (Čekijos, Italijos, Ispanijos, Kazachstano, Latvijos, Lietuvos, Vengrijos ir Vokietijos) studentai, atstovaujantys 18 aukštųjų mokyklų.

Konferencijos metu 56 dalyviai savo idėjas pristatė keturiose darbo grupėse: „Iššūkiai verslui neapibrėžtumo sąlygomis“, „Socialinio darbo studijų reikšmė šiuolaikinėje visuomenėje: studentų patirtis ir perspektyvos“, „Jaunų specialistų vaidmuo teisinės minties plėtojime“ ir „Kūrybiškumas kalbų mokymesi“. Iš viso buvo perskaityti 45 pranešimai. Konferencijos leidinyje „Teorija ir praktika: studentiškos įžvalgos“ paskelbtas 31 straipsnis.

Konferencija „Teorija ir praktika: studentiškos įžvalgos“ – išskirtinis renginys. Jis skatina kariūnus mokslškai mąstyti, rimčiau žiūrėti į bakaluro studijas ir baigiamųjų darbų rengimą.

Renginio metu Lietuvos ir užsienio šalių studentams suteikiama galimybė geriau susipažinti vieniems su kitais, pasidalyti turima patirtimi, smagiai praleisti laiką ir tinkamai pasirengti dalyvauti kituose panašiuose teoriniuose ir praktiniuose renginiuose.

Krn. Karolis TURŪTA

Mokslinė konferencija – tai renginys, kuriame įvairių sričių specialistai (šiuo atveju – studentai ir kariūnai) pasirinkta forma pristato ir aptaria savo tyrimų rezultatus. Šis formatas turi ir plusų, ir minusų. Didžiausias šių renginių privalumas yra tai, kad j juos susirenka gausios tarptautinės auditorijos, kaip šiuo atveju Kolpingo kolegijos konferencijoje. Tai leidžia susipažinti su gana įdomiomis mintimis, pristatyta tema išklaudyti kardinaliai priešingų nuomonių žmonių, kurie studijuoja visai kitus dalykus ir leidžia pažvelgti į savo darbo rezultatus iš kitos perspektyvos. Tačiau dėl to kyla ir pagrindinis trūkumas –

kartais pristatomi darbai ir jų temos gali būti tokie skirtingi, kad autoriai vienas kito neįstengia teisingai suprasti dėl specialiųjų žinių stokos, įsigilinti į pateiktą informaciją.

Taip iš dalies atsitiko Kolpingo kolegijoje, kai buvome paskirti į verslo sekciją. Beveik visi tyrimai (9–12) buvo ekonomikos, likusieji – karybos temomis. Dauguma pristatymų truko nustatytą laiką – 10 min., kiti – ilgiau. Apskritai trūko laiko vien dėl to, kad nebuvo atsižvelgta į kone dvigubai išaugusį laiko poreikį dėl pranešimų aptarimų. Dėl to sumažėjo ir pertraukų. Taip pat kilo nepatogumų dėl patalpų vėdinimo.

Kalbant apie konferencijos dalyvius, gerą įspūdį paliko užsieniečiai, kurie rengdami pristatymus įdėjo gana daug darbo ir pastangų, tai liudijo ir jų apranga, ir dikcija. O tautiečių atsainus požiūris tiek į aprangą, tiek į laikyseną šiek tiek nuvylė.

Man šis renginys patiko vien dėl to, kad leido pamatyti, kokių principų rengdami savo darbus laikosi kitų aukštųjų mokyklų studentai, kaip ten organizuojamos tokios konferencijos, kokių klaidų galima būtų išvengti. Džiugu, kad konferencijoje pasižymėjo kariūnai – jie buvo geriausiai pasiruošę ir labiausiai išsiskyrė iš publikos.

Krn. Kipras ŠEŠPLAUKIS

Kariūnas turi būti savarankiškas ir gebėti priimti tinkamus sprendimus. Savarankiškumo mokomės visą gyvenimą, norime nepriklausyti nuo kitų, patys rūpintis savimi. Dalyvaudami Kolpingo kolegijos konferencijoje, pristatydami savarankiškai parengtus darbus kitiems studentams ir vertintojams, mes pasitikrinome šiuos savo įgūdžius. Atsakyti į pateiktus klausimus irgi nebuvo sunku, nes apie tai galvojome ir nuspėjome, ko galėtum paklausti klausytojai.

Dalyvauti tokioje konferencijoje naujingiausia tiems, kurie tai darė ne dėl kitų, o dėl savęs. Nors neprivalėjome dalyvauti šiame renginyje, tiesiog patys, rodydami iniciatyvą, pasiūlėme prisijungti ir jame atstovauti Lietuvos karo akademijai. Mūsų savivertė nebūtų buvusi tokia aukšta, jei nebūtume dalyvavę savo noru, kadangi savanorystė leidžia ne tik pelnyti visuomenės pripažinimą, bet ir įgyti daugiau patirties, praktikos ir gerų emocijų bendradarbiaujant su kolegomis iš kitur.

Prieš vykdami į panašaus pobūdžio konferencijas ir rengdamiesi pristatymams, kariūnai turėtų atkreipti dėmesį į svarbiausias savybes, reikalingas, kad jie gerai pavyktų. Labai svarbu savanoriškumas, kadangi geriausiai atliksite užduotį ir nusiteiksite renginiui tik nuoširdžiai dirbdami, nevengdami sunkumų, papildomų darbų. Pavyzdžiui, kiti studentai iš Lietuvos ir užsienio, atėję pristatyti savo darbų, patogiai įsitaiso krėsele, viena ranka nepakyla nuo pelės mygtuko, kita – drebdama tvirtai laiko lapą, į kurį visą pristatymą bus įsmeigtos akys. Visiems trukdo jaudulys, tačiau jei gerai pasiruošite kalbėti apie tai, ką išmanot (juk į savo darbą įdėjote daug pastangų ir energijos), jis beveik išnyks.

Taip pat didelę reikšmę turi geri kalbos įgūdžiai. Kad jus suprastų klausytojai, reikia mokėti taisyklingai kalbėti ne tik angliškai, bet ir lietuviškai. Išlavinta gimtoji kalba leidžia sklandžiau dėstyti mintis, pasirinkti tinkamiausią kalbėjimo stilių, mažiau daryti klaidų. Jeigu jūsų niekas nesupras, kalbėsite tuščiai, beprasmiškai, klausytojų kėdės darysis vis minkštesnės, kol galiausiai jie užmigs.

Be abejo, svarbu gebėti įtaigiai kalbėti viešai. Kalbėdami priešais auditoriją, stenkitės nesutrikti, panaudoti oratorystės įgūdžius, sudominti klausytojus taip, kad jie įsikištų savo išmanuosius telefonus į kišenes ir nenuleistų nuo jūsų akių. Ir galiausiai, jeigu leidžiama pasirinkti temą, pasirinkite tą, kuria jums kalbėti bus lengva, jau buvo tekę susidurti su panašia tema, turite patirties toje srityje arba ta tema jums atrodo įdomi. Tada kils noras ja nuodugniau pasidomėti ir gerai pasiruošti.

Kolpingo kolegijos konferencijoje mes pristatėme temas, kuriomis kalbėti jau turime patirties (panašius pristatymus esame rengę per paskaitas) ir kurios mus pačius domina.

Kolpingo kolegijos archyvo nuotraukos

PROTINGOS MINTYS

Ne tas stiprus, kuris muša,
bet tas, kuris atlaiko.
Tas garbingas, kuris
ištvėria iki galo.

Liaudies patarlė

Krn. Ovidijus KUZMINAS

Švedijos gynybos universitete

Rugsėjo antroje pusėje aš ir krn. Karolis PŪRAS pagal ERASMUS mainų programą trims mėnesiams buvome komandiruoti į Švedijos gynybos universitetą, bet daugiausia laiko praleidome Karlbergo karo akademijoje, seniausioje šalyje karininkų rengimo institucijoje.

Trumpai papasakosiu apie šį laikotarpį Švedijoje, atkreipdamas dėmesį į aktualijas ir kontrastus, suteikti kuo daugiau naudingos informacijos būsimiems mainų programų dalyviams.

Esminis kariūno, išvykusio svetur VII semestrą, tikslas, manau, – parengti bakalauro darbą. Jei baigiamojo darbo tema ar kontekstas nėra tiesiogiai susijęs su šalimi, kurioje viešima, tokia išvyka

nebūtina, o kariūnas tik pasunkina savo dalį. Kita vertus, tai – neįkainojama patirtis, neišdildomi įspūdžiai ir naudinga akiračio plėtra stebint, kaip veikia užsienio valstybių švietimo ir kitos sistemos, ir lyginant su tuo, ką turime Lietuvoje. Labai gaila, kad negalėjome dalyvauti nei švedų karių pratybose (dėl slaptumo, patikros procedūrų ir kitų biurokratinų aspektų), nei jų kasdienėse paskaitose

(kurios vyksta tik švedų kalba). Kadangi nebuvo vieninteliai mainų programos Švedijoje studentai, matėme, kad vokiečiui pavyko išvykti į pratybas vien dėl to, kad jo dokumentai dėl slaptumo reikalavimų buvo pradėti tvarkyti anksčiau. Manau, kad tokia praktika leistų kitamet vyksiantiems Lietuvos kariūnams iš šios mainų programos gauti dar daugiau naudos.

Karlbergo karo akademijos sporto salė

Straipsnio autoriaus nuotraukos

Gyvenimo ir bakalauro darbui rašyti sąlygos buvo idealios: gauni vienvietį kambarėlį pilyje (tiesiogine šio žodžio prasme), vienas naudojiesi dušu, rašomuoju stalu ir keliomis spintomis. Niekas netrukdo nei dirbti, nei ilsėtis. Kuo galime pasigirti ir lenkiame švedus visa galva – tai belaidžio interneto prieiga, nes pilyje jo nebuvo. Negana to, užsienietis negali sudaryti sutarties su jokia telekomunikacijų bendrove, o tai reiškia, kad reikėjo pirkti išankstinio mokėjimo korteles, leidžiančias naudoti tam tikrą duomenų kiekį. Mėnesinės išlaidos internetui siekė daugiau nei ketvirtadalį mano stipendijos.

Kitas finansinis „negatyvas“ – savaitgaliai, kurių metu nedirbo restoranai (apie jį kiek vėliau) ir maistą tekdavo gamintis patiems. Atvirai kalbant, Lietuvos karo akademijoje net atpranti nuo šito gero, bet problema buvo ne procesas, o išlaidos, nes beveik pusę mėnesio stipendijos išleisdavau didžiuliuose prekybos centruose. Čia reikėtų pabrėžti, kad gaudavau tik bazinio dydžio stipendiją, t. y. be ERASMUS paramos, nes 6 semestrą studijavau JAV. Tiems, kurie gauna minėtą paramą, Švedijoje pasispaudžiant galima sutaupyti ir vidutiniam lengvajam automobiliui Lietuvoje įsigyti, apkeliauti pusę Europos arba tiesiog labai artimai „susidraugauti“ su Stokholmo naktiniu gyvenimu (pastarąjį variantą rinkosi kitų šalių atstovai).

Karlbergo akademijos restorano dar ilgai nepamiršiu. Švedai tikrai daug dėmesio skiria maisto kokybei, produktų šviežumui, subalansuotam racionui. Aki vaizdu, kad Lietuvoje maisto poreikis apskaičiuotas vidutiniam vartotojui, bet tai reiškia, kad vienam kitam skiriamo

maisto būna per daug, o daugumai – per mažai, t. y. šiuo metu 55 kg sveriančios kariūnės ir 100 kg sveriančio kariūno paros davinytis yra toks pat, nors maisto medžiagų poreikis gali skirtis kaip diena ir naktis. Švedai šią problemą sprendžia paprastai: yra du alternatyvūs valgiaraščiai (net karys gali mėgti vieną patiekalą labiau nei kitą), o porcijų dydis neribojamas. O lietuviško ir švediško maisto kokybė nelygintina – kontrastas būtų net didesnis nei tarp LKA kavinės (kurioje valgo karininkai) ir II aukšto valgyklos (kurioje maitinami kariūnai).

Kadangi Švedijoje nėra ribojamas alkoholio vartojimas, nemažai neformalių renginių vyksta bare, kuris taip pat yra dalinio teritorijoje. Kartais susimąstydavau: jei net kadetai tiek išgeria, kaip gali būti, kad Lietuva, remiantis naujaisiais statistiniais duomenimis, pirmąją pagal alkoholio suvartojimą? Svarbu paminėti, kad dėl nekontroliuojamos padėties šioje srityje neišvengiama kuriozinių situacijų, kurios būtų gėdingos kiekvienam žmogui, jau nekalbant apie karo mokyklos auklėtinius.

Sporto bazė taip pat labai nustebino. Visą jos kompleksą sudaro: kardiorentrenuochių kambarys, sporto, treniruoklių ir kovos menų salės. Sporto salė pritaikyta įvairiausiems komandiniam žaidimams (tenisui, badmintonui, žolės rieduliui, krepšiniui, salės futbolui ir kt.) žaisti. Treniruokliai, nors ir labai panašūs į esamus LKA, atrodo lyg vakar nupirkti. Kardiorentrenuochių kambarys nenusileidžia didiesiems Vilniaus sporto klubams savo inventoriumi: čia naudojami efektyvūs irklavimo ir slidinėjimo treniruokliai, modernūs dviračiai ir bėgimo takeliai.

Būnant Švedijoje tikrai įdomu buvo

stebėti kadetų ir karininkų santykius, nes jie kitokie nei Lietuvoje ar JAV. Švedams normalu paskambinti bataliono vadui asmeniniu telefonu ir paprašyti susitikti ar atsakyti į rūpinimą klausimą. Mano nuomone, subordinacija turėtų būti lanksti ir pagrįsta logika – būtent tokia, kokios šiandien laikosi švedai.

Absurdiškiausi man pasirodė biurokratiniai aspektai, susiję su ERASMUS+ mainų programa. Šios programos dalyviai studentai gali keliauti, pažinti ne tik tos valstybės, kurioje mokosi, bet ir aplinkinių šalių kultūrą. Oficialiai mūsų kariūnai tokios galimybės neturi, nes jie siunčiami krašto apsaugos ministro įsakymu. Kuratorius, atsakingas už LKA ERASMUS+ mainų programos vykdymą, prieš išvažiuojant prisaikdina, kad niekur nevyktume (vos ne kordomoji priemonė, ribojanti laisvę). Vadinasi, aš, neturintis paskaitų ir rašantis bakalauro darbą pagal Karo akademijos planą, negaliu aplankyti kaimyninių valstybių, t. y. esu priverstas tūnoti Stokholme. O tikrai mėgstu keliauti ir, jei būčiau įžvelgęs loginę šio apribojimo prasmę, taip ir būčiau daręs.

Ir tai ne vienintelė nelogiška situacija: artėjant studijų pabaigai, esame prisaikdinti išvykti būtinai tą dieną, kuri nurodyta ERASMUS+ sutartyje. Prieš išvykstant buvo pasakyta, kad nepadarysime didelės nuodėmės, jei išvažiuosime penktadienį (kai oficialiai sutartis baigiasi pirmadienį). Kelto bilietai buvo nupirkti prieš du mėnesius, o prieššventiniu laikotarpiu nėra taip paprasta gauti naujus (ypač keliantis su automobiliu). Taigi... Visos sutarties sąlygos prieš išvykstant turėtų būti išdėstytos taip, kad nekiltų nesusipratimų ir nereikalingų kaltinimų.

Ats. ltn. Mindaugas
JONAITIS

Tarpukario Lietuvos atsargos karininkų pakartotiniai mokymai

Toji jėga gi glūdi ne tik kadre, bet ir... galingoje, atsparioje, vieningoje atsargoje, kuri mobilizacijos momentu išilies į paruoštą mūsų kadrą, sukomplektuos smogią kūrį, palaikys negausingo užnugario nuotaką ir bendromis aukomis išlaikys mums nepriklausomybę tolimiesiems mūsų tautinės kultūros ir civilizacijos laimėjimams.

Plk. Stasys Zaskevičius, 1929 m.

Įprasta manyti, kad atsargos karininkų rengimas baigiasi kartu su paskutinėmis paskaitomis Karo mokykloje (šiandien – Karo akademijoje), vertinamosiomis pratybomis ar sėkmingai išlaikytomis egzaminais. Atsargos karininko statusas, kilus karui, nepadės tapti geru vadu, jeigu kažkada įgytos žinios ir gebėjimai bus apleisti. Pasaulis kasdien keičiasi, sparčiai žengia pažangos keliu, o jam įkandin visada seka kariuomenė, nuolat tobulinanti savo struktūrą, aprūpinimo sistemą, taktiką ir kt. Nuolatinė karinė pažanga pasaulyje skatina tobulėti ne tik įvairių valstybių kariuomenes, bet ir nuo kariuomenės kiek atitolusius atsargos karininkus. Pastarieji ne tik turi nepamiršti to, ką išmoko studijų laikotarpiu, bet ir tobulėti kartu su visa kariuomene. Puiku, kad šiame amžiuje, naudojantis naujausiomis technologijomis ir priemonėmis, tai padaryti kur kas paprasčiau nei praėjusiame šimtmetyje, tačiau šiandien vis dar aktualūs ir anuomet naudoti atsargos karininkų rengimo būdai. Šiame straipsnyje toliau tirsime tarpukario Lietuvos atsargos karininkų rengimo istoriją, nuodugniau panagrinėsime, kaip buvo tęsiamas jų (buvusių aspirantų) karinis tobulinimas.

Ankstesniuose KARIŪNO straipsniuose išsiaiškinome, kad Karo mokykloje veikusiuose aspirantų kursuose 1926–1940 m. buvo parengta beveik 3 tūkst. įvairių specialybių atsargos jaunesniųjų karininkų (1940 m. kariuomenėje buvo apie 1 800 karininkų). Prasidėjus karui visi jie būtų stoję į kariuomenės gretas ir petys petin su tikrosios tarnybos karininkais vykdę tas pačias užduotis, kad ir koks būtų buvęs jų pasirengimas. Suprantama, baigus bet kuriuos civilinius ar karinius mokymus po tam tikro laiko žinių bagažas ir kompetencijos sumažėja.

Todėl tiek atsakingų atsargos karininkų, tiek valstybės pareiga tampa palaikyti tinkamą jų pasirengimo lygį. Valstybei tai ne mažiau svarbu, nei turėti pakankamą atsargos karininkų skaičių. Pirmosios Lietuvos Respublikos gyvavimo laikotarpiu (1918–1940 m.) tam buvo pasitelkta nemažai priemonių. Svarbiausia iš jų – pakartotiniai mokymai lauko sąlygomis, tarpukariu vadinti „karo pratimais“.

Praėjus keletui metų, aspirantų kursus baigę atsargos karininkai būdavo šaukiami į kelių (dažniausiai 4-ių) savičių trukmės pakartotinius moky-

mus. Buvę aspirantai dalyvauti lauko pratybose buvo šaukiami iš viso 4 kartus (trečiaisiais, šeštiaisiais, dešimtaisiais ir šešioliktaisiais metais po paleidimo iš kariuomenės)¹. Nuo šių pratybų buvo atleidžiami sulaukę tam tikro amžiaus ir tam tikrą laiką kariuomenėje ar Lietuvos šaulių sąjungoje tarnaujantys, sveikatos problemų turintys atsarginiai, kiti išimtinę teisę turintys asmenys – Seimo ir Vyriausybės nariai, taip pat pripažinti

1 1937 m. vasario 25 d. Kariuomenės štabo III skyriaus slaptas raštas Nr. 32237, LCVA, f. 929, ap. 3, b. 974, l. 14.

Kariai poligone vasaros pratybų metu

Atsargos karininkai Karo mokykloje, 1935 m.

Lietuvos centrinio valstybės archyvo nuotraukos

netinkamai tarnauti rikiuotėje ir pažeminti iki eilinio laipsnio atsargos kariai². Dėl įvairių priežasčių (gyveno užsienyje, buvo laikinai atleisti dėl sveikatos problemų, tarnybos, vėlavimo, suėmimo ir kt.) negalintys atvykti į šiuos mokymus buvo šaukiami vėlesniais metais. Gyvenantiems toliau kaip 15 km nuo susirinkimo vietos buvo kompensuojamos kelionės į mokymus išlaidos³. Pažymėtina, kad į pakartotinius mokymus atsargos karininkai buvo šaukiami virši-

2 Ten pat.

3 Karinės prievolės įstatymas. Vyriausybės žinios. 1936, Nr. 538, p. 10.

ninkų ir vadų, kurie juos turėjo pašaukti ir eventualios mobilizacijos metu, t. y. į tuos pačius kariuomenės dalinius, kur jie būtų turėję atvykti karo atveju. Taikos metu, nesant karo atveju numatytų dalinių, šaukta į tuos, prie kurių jie turėjo susikurti⁴. Visas kitas atsargos karių šaukimo į pakartotinius mokymus sąlygas ir tvarką nustatydavo krašto apsaugos ministras, dalinių vadai sudarydavo jų rengimo planus, o kariuomenės vadas juos tvirtindavo.

4 1938 m. gruodžio 19 d. Kariuomenės štabo III skyriaus raštas Nr. 10624, LCVA, f. 510, ap. 1, b. 413, l. 1.

Pakartotiniai atsargos karininkų mokymai tarpukario Lietuvoje vykdavo reguliariai, vieną ar kelis kartus per metus, tačiau į juos buvo pašaukiama gana maža atsargos karininkų (1935 m. pašaukti 105). Pagal Kariuomenės štabo patvirtintus atsargos karininkų mokymo nurodymus pašauktieji į pakartotinius mokymus dalinių vadų buvo suskirstomi į kuopas ir baterijas pagal įgytas karines specialybes. Tada jiems buvo suteikiama galimybė pakartoti rikiuotės ir vadovavimo mažam padaliniiui mokymo kursą, kad jie tinkamai galėtų vėliau vadovauti būriui, taisyklingai duoti komandas ir kt. Pakartotinių pratybų metu atsargos karininkai turėjo prisiminti ginklų savybes, pagrindinius taktikos principus, susipažinti su kariuomenės įsigytais naujai ginklais, praveisti būrio taktikos pratimus, pakartoti pagrindinius Vidaus tarnybos statuto dėsnius, parengti ir atlikti šaudymo pratimus, atnaujinti topografijos ir orientavimosi žinias, susipažinti su pasikeitusiu kariuomenės vidaus gyvenimu. Buvo stengiamasi, kad šie mokymai vyktų nuolat prižiūrint ir kontroliuojant tikrosios karo tarnybos karininkams, kurie taisytų atsargos karininkų daromas klaidas. Taip pat buvo nurodyta sudaryti kuo palankesnes mokymosi sąlygas, skirti tinkamas patalpas, aprūpinti kariniais statutais ir kitomis priemonėmis⁵.

Kartą per keletą metų į trumpas pratybas pakviesti atsargos karininkai neturėjo galimybių tobulėti koja kojon su kadriniais karininkais. Pastarieji galėjo tiesiogiai sekti karybos pažangą, studijuoti naujausius kariavimo būdus, susipažinti su modernia karo technika ir visa tai praktiškai pritaikyti kasdienėje tarnyboje. Deja, to negalima pasakyti apie atsargos karininkus (kitose šalyse buvo ta pati problema). Šie karininkai, dirbantys pagal savo civilinę specialybę ir užversti darbais, dėl laiko stokos arba retesniais atvejais, dėl apsileidimo į rankas nepaimdavo jokio kariams skirto žurnalo ar karinio turinio knygutės, dėl to ir aspirantų kursuose įgytos karybos mokslo žinios ilgainiui išdildavo⁶. Jei

5 1937 m. Atsargos karininkų mokymo nurodymai, LCVA, f. 929, ap. 3, b. 974, l. 59.

6 A. S. Svarbiuoju reikalu. Kardas. 1934, Nr. 2, p. 24.

← Pradžia 46 puslapyje

prisimintume to meto realijas, suprastume, kad karybos mokslas, ko gero, buvo mažiausiai linkęs sustabarėti ir evoliucio- navo greičiau už kitas sritis, todėl, norint nuosekliai sekti jo naujoves, reikėjo be- galės pastangų, priemonių ir, žinoma, lėšų. Vienas karininkas, juolab atsargos, nebuvo pajėgus to padaryti. Tam reikėjo kariuomenės ir valstybės pagalbos.

Atsargos karininkai būdavo šau- kiami į bendras įvairaus masto regula- riosios kariuomenės pratybas arba tik į atsargos kariams skirtus pakartotinius mokymus. Vien tik atsargos karininkų (buvusių aspirantų) pratybos pradėtos organizuoti ketvirtajame dešimtmetyje. 1933 m. vasarą Gaižiūnų poligone vyko pirmieji atsargos jaunesniųjų karininkų pakartotiniai mokymai, kuriuose daly- vavo tik Karo mokyklos aspirantų kursas baigę karininkai (absoliuti dauguma – jaunesnieji leitenantai)⁷.

1933 m. plk. ltn. Stasys Raštikis vado- vavo 5-ajam pėst. pulkui, į kurį buvo pa- šaukta 30 atsargos jaunesniųjų leitenantų dalyvauti pratybose Gaižiūnų poligone. Po pakartotinių mokymų jis konstatavo, kad dauguma šių karininkų dėl prakti- kos stokos yra prastai pasirengę vykdyti užduotis poligone, tačiau kitais atžvil- giais pasirodė savo pareigoms tinkami. Būsimasis kariuomenės vadas pažymėjo, kad „nors atsargos karių tarpe pasitaiko ir silpnusių, bet bendroje masėje mūsų atsarginiai neblogi, savo pareigas išmano ir protarpiais praktiškai jas pavartoję ir pa- pildę poligone arba per manevrus, kauty- nėsė sugebės savo darbą atlikti taip, kaip ir tikrosios tarnybos kariai“⁸.

Siekiant tobulinti atsargos karinin- kų rengimą, buvo atlikta jų apklausa. Po visą mėnesį vykusių pakartotinių moky- mų poligone atsargos karininkai pateikė savo atsiliepimus ir pageidavimus. Keli iš jų pažymėjo, kad prieš skiriant juos būrių vadais reikėjo dar pamokyti. Kiti pagei- davo, kad kiekvienas būrio vadas turėtų savo būrį ir su juo dirbtų visą laiką, o ne keistųsi vietomis su kitais atsargos karininkais. Keletas karininkų išreiškė

7 Kpt. Goge, Gaižiūnų poligonas ir atsargos karininkai. *Kardas*. 1934, Nr. 12, p. 237.

8 Plk. ltn. S. Raštikis, Geriau pažinkime jaunesniusius leitenantus. *Kardas*. 1933, Nr. 7, p. 130–131.

Kariūnai aspirantai Karo mokykloje

Kariai vasaros pratybų metu, 1932 m.

Kauno IX forto muziejaus nuotrauka

norą paklausti labiau patyrusių vyres- niųjų karininkų paskaitų apie karinius dalykus ir vadovavimą mūšio metu. Du karininkai pasiskundė, kad darbo va- landų per dieną buvę per daug, su tuo sutiko ir plk. ltn. S. Raštikis. Atsakydami į klausimą, ar pratybų poligone metu įgijo naujų žinių ir praktinių įgūdžių, beveik pusė atsargos karininkų atsakė, kad per šį laikotarpį buvo gauta tiek žinių, kiek įmanoma gauti. Trečdalis at- sargos karininkų teigė, kad „naujų žinių ir praktikos įgijome labai daug“. Likusieji pareiškė, jog per mėnesį poligone įgijo daugiau žinių, negu aspirantų kursuose per 12 mėnesių, ir džiaugėsi, kad galės jas perduoti savo vadovaujamiems šau-

lių būriams⁹. Pastaroji nuomonė galėtų būti paaiškinta gana trumpu praktiniu vadovavimu aspirantų kursuose, per kurį mažai jų buvo skiriami būrių vadais ar būrininkais. Dauguma aspirantų sta- žuotės kariuomenės daliniuose metu (3 mėn.) daugiausia būdavo grandžių ir skyrių vadai¹⁰. Tačiau net ir visą stažuotės laiką buvus būrio vadu buvo sunku tikėtis perprasti visas jaunesniojo kari- ninko pareigas, kurios toli gražu nebuvo tokios paprastos. Todėl nieko keisto, kad po keleto metų pašaukti atsargos kari-

9 Plk. ltn. S. Raštikis, Geriau pažinkime jaunesniusius leitenantus. *Kardas*. 1933, Nr. 7, p. 130.

10 Balys K. S. Kažin? *Kardas*. 1933, Nr. 7, p. 135.

Kariai šaudymo iš minosvaidžių pratybų metu Eigulių poligone

Panevėžio kraštotyros muziejaus nuotrauka

N u r o d y m a i

1. Mobilizuotieji vyksta į nurodytas kariuomenės dalis ir, parodę mobilizacinį paskyrimą, turi teisę nemokamai važiuoti traukiniais, garlaiviais, o kur jų nėra — savivaldybių arba seniūnų parūpintomis pastovėmis.
2. Vykdami į kariuomenę privalo su savim pasiimti turimus kariškos unifor- mos rūbus, ginklus ir baltinių.
3. Asmenys, įstaigos ir įmonės, kur pašauktieji dirba arba tarnauja, privalo juos nuo tarnybos pareigų tuojau atleisti ir atsiskaityti.
4. Be pateisinamos priežasties laiku neatvykę ar pasislėpę baudžiami pagal karo meto įstatymus.
5. Pavėlavimas atvykti į kariuomenę pateisinamas sekantiems:
  - a) sunkiai sergantiems — iki pasveiks,
  - b) suimtiesiems — iki bus paleisti,
  - c) kurių miręs tėvas, motina, žmona, vaikas, brolis ar sesuo — 3 dienas nuo jų mirties,
  - d) kurių nuosavas turtas netikėtai sunaikintas, jei pašauktasai pats valdė — 3 dienas nuo jo sunaikinimo.
6. Pamatę mobilizacinį paskyrimą turi pranešti apskr. komendantui ne vėliau kaip 7 dienų bėgyje po pametimo, nurodant pametimo priežastį, kas buvo davęs, kada ir į kurią dalį pagal tą paskyrimą turėjo atvykti per mobilizaciją.

Nurodymai mobilizacinius paskyrimus gavusiems atsargos karininkams

Lietuvos centrinio valstybės archyvo dokumentas

ninkai darė klaidų ir nesugebėjo vado- vauti būriui taip, kaip kadriniai karinin- kai. Pažymėtina, kad atsargos karininkai neturėjo progos ir sąlygų kariuomenėje ar Karo mokykloje įgytų žinių praktiškai pakartoti, tas pats pasakytina ir apie jų gilinimą, tobulinimą¹¹. Buvusių aspiran- tų teigimu, šių mokymų nepakako tin- kamam atsargos karininko pasirengimo lygiui palaikyti, todėl pageidauta pakar- totinius mokymus rengti kasmet¹².

Tyrinėjant karinio rengimo istoriją

11 Ats. jaun. ltn. J. Jašinskas, Argi vien prak- tikinis stažas kaltas? *Kardas*. 1933, Nr. 8, p. 151.

12 Ats. ltn. Jašinskas, Atsargos leitenantai aspirantai. *Kardas*. 1931, Nr. 7, p. 98.

pastebėta, kad dalis to meto atsargos karininkų, baigusią aspirantų kursų, džiaugėsi nusikratę kariuomenės, kas, anot jų, buvo „baisi prievolė“, ir visiškai nesidomėjo karo mokslu¹³. Tiesa, tokių buvo mažai, tačiau ir jie neišvengdavo pakartotinių mokymų poligone. Deja, iš jų valstybei ir kariuomenei buvo maža naudos. Todėl ir šiandien, rengiant atsar- gos karininkus, ypatingas dėmesys turėtų būti kreipiamas į jų motyvaciją.

1934 m. vykusius pakartotinius atsar- gos karininkų mokymus „Karde“ aprašė kpt. Goge prisitęsęs autorius. Jo teigimu,

13 Ats. jaun. ltn. Paulauskas, Kretingos aps. ats. karininkų suvažiavimas. *Kardas*. 1934, Nr. 2, p. 37.

tarp susirinkusiųjų yra įvairių pažiūrų ir nusistatymo žmonių: „vieni jų yra kupini energijos ir pasiryžimo kiek galint naudo- giau tą trumpą patimų laiką sunaudoti, kad būtų gaunama kuo daugiau naudos ir tinkamiau pasirengiama karo metui, kiti gi, žinoma, visai mažas procentas, skaito dienas, kada galės grįžti namo, prie kas- dieninio, laikinai pertraukto darbo, o kary- bos mokslu mažai tesidomi. Pirmieji norė- tų kasdien tinkamai pasirengti rytdienos patimams, bet antrieji arba tokie, kurie patys nieko neveikia ir kitiems trukdo, juos pajaukia, pasakodami įvairius nuoty- kius ir kitus niekniekius“¹⁴.

Po pakartotinių atsargos karininkų mokymų karinėje periodikoje pasiro- dydavo anoniminių karininkų komen- tarų, kuriuose netrūko kritikos atsargos karininkų rengimo sistemai. Teigta, kad neišvengta tų pačių klaidų ir panašių trūkumų, kaip ir ankstesnėse pratybose: „leitenantams būrio vadovavimo darbe trūko sistemos, plano ir metodo, taip pat žymi dauguma jų – silpni praktikai“¹⁵. Panašios nuomonės laikėsi ir aukšti kariuomenės karininkai, savo vertinimus pareiškę slaptoje susirašinėjimo kores- pondencijoje dėl atsargos karininkų ren- gimo. Tačiau tai tik įrodo, kad kariuome- nės vadovybė atsargos karininkams kėlė aukštus reikalavimus ir nežiūrėjo pro pirštus į karinio rengimo spragas. 1934 m. rugsėjo mėn. po pratybų poligone 5-ojo pėst. pulko vadas generalinio šta- bo plk. ltn. Grinius savo pranešime apie atsargos karininkų pasirengimą pirmiau- sia konstatavo parodytą norą mokytis, darbingumą ir puikią pašauktųjų nuotai- ką, kuri vyravo per visas pratybas.

Kariuomenės vadovybė ir dalinių vadai po pratybų poligone nagrinėdavo pastebėtus trūkumus ir priimdavo atitin- kamus sprendimus, kad ateityje jų ga- lima būtų išvengti. Vienas iš tokių buvo sprendimas žiūrėti į šią problemą kom- pleksiškai ir atsargos karininkų rengimą padaryti ne pripuolamu, o nuolatiniu procesu, sukuriant tam palankesnes sąly- gas ir mažinant reguliariosios kariuome- nės ir atsargos karių atskirtį.

Kitas atsargos karininkų rengimo priemonės aptarsime būsimoose „Kariū- no“ numeriuose.

14 Kpt. Goge, Gaižiūnų poligonas ir atsargos karininkai. *Kardas*. 1934, Nr. 12, p. 237.

15 Jurgis Daina, Atsargos karininkai ir jų mokymas. *Kardas*. 1934, Nr. 24, p. 510.

Krn. Gabrielė MICKEVIČIŪTĖ

Tarptautinis bokso mačas

2015 m. pabaigoje Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje vyko tarptautinis bokso mačas, skirtas Lietuvos kariuomenės dienai paminėti. Akademijos kariūnai ringe varžėsi su Gruzijos ir Kazachstano boksininkais. Prie jų prisijungė ir Vilniaus miesto bokso klubo „Gintarinė pirštinė“ sportininkai. Pagrindinis mačo tikslas buvo ne tik skatinti kariūnus domėtis šia sporto šaka, bet ir plėtoti tarptautinį užsienio šalių karo akademijų bendradarbiavimą.

Idėja surengti tarptautinį bokso mačą Lietuvos karo akademijoje kilo prieš kelerius metus. Kvietimai dalyvauti šiose varžybose buvo išsiųsti Lenkijos, Ukrainos ir Gruzijos karo akademijoms, tačiau tada šios idėjos įgyvendinti nepavyko. Vis dėlto Lietuvos karo akademijos sporto centro treneriai Z. Griciko, N. Matukienė ir mjr. R. Vasiliauskas rankų nenuleido – organizavo mačą, kuris paliko kovotojams tik geriausius įspūdžius.

Iš viso jo metu buvo surengtos 7 kovos. Pirmąsias vietas užėmė Gruzijos karo

akademijos kadetas Z. Khurtsidzė (svorio kategorija iki 64 kg), bokso klubo „Gintarinė pirštinė“ kovotoja K. Gelažnikaitė (sv. kategorija iki 54 kg), LKA kariūnas M. Gružas (sv. kategorija iki 69 kg), LKA kariūnas V. Krivelis (sv. kategorija iki 81 kg), bokso klubo „Gintarinė pirštinė“ kovotojas V. Maciulevičius (sv. kategorija iki 81 kg), LKA kariūnai A. Bunokas (sv. kategorija iki 91 kg) ir G. Markulis (sv. kategorija iki 91 kg).

Lietuvos karo akademijos bokso treneris Z. Griciko liko patenkintas savo auklėtinių pasirodymu bokso ringe. Jis

ypač išskyrė kariūno M. Gružausko kovą: „Marių galime vadinti tikra asmenybe bokso srityje, jis – ne tik puikus žmogus, bet ir geras kovotojas. 2016 m. pradžioje ketiname dalyvauti Lietuvos vyrų bokso nacionaliniame čempionate.“

Treneris nepamiršo paminėti ir LKA kariūnės G. Suveizdytės pirmosios kovos, puikaus kariūno E. Vasilevskio debiuto ringe ir užtikrintos kariūno V. Krivelio kovos su Kazachstano boksininku.

Vertindamas LKA kariūnų pasirodymą šiame mače, Kariūnų bataliono vado pavaduotojas mjr. P. Diliūnas prisipaži-

no, kad yra labai patenkintas boksininkų rezultatais: „Kariūnai pasirodė puikiai. Net 2 iš 3 mūsų kariūnų kovų su užsienio boksininkais baigėsi pergale, tai rodo didelį kariūnų potencialą bokso srityje.“

Akademijos bendruomenė tikisi, kad tarptautiniai bokso mačiai taps tradiciniais ir į juos kasmet bus kviečiama vis daugiau užsienio valstybių atstovų.

Savo įspūdžiais ir mintimis apie kelionę į Lietuvą ir bokso mačą pasidalijo ir mūsų svečiai (iš anglų ir rusų kalbų vertė krn. G. Mickevičiūtė).

Zauri Khurtsidzė (Gruzija)

Norėčiau pasidalyti savo mintimis apie kelionę į Lietuvą. Tai buvo mano pirmasis vizitas ne tik Akademijoje, bet ir Lietuvoje, todėl norėjau kuo daugiau sužinoti apie šią valstybę. Manau, kad Vilnius yra vienas įspūdingiausių miestų, kuriuose man teko lankytis. Esu buvęs tokiose valstybėse kaip Ukraina, Nyderlandai, Italija, tačiau Lietuva man paliko ypač didelį įspūdį. Priežastis, dėl ko taip sužavėjo ši valstybė ir jos sostinė, labai

paprasta – Vilniuje galima pamatyti ne tik daug šiuolaikinių pastatų, bet ir įdomių, tiesiog unikalių istorinių vietų. Teko nuvykti ir į Kauną, apsilankyti IX forto ir Karo muziejuose.

Norėčiau pasidalyti įspūdžiais ir apie Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją. Gruzijos nacionalinė gynybos akademija ir Lietuvos karo akademija turi panašias studijų programas, jų vidaus struktūra taip pat panaši. Galbūt turime šiek tiek geresnę infrastruktūrą, tačiau tik dėl to, kad mūsų akademija neseniai renovuota. Gerą įspūdį paliko tiek Lietuvos karo akademijos kariūnai, tiek karininkai. Be to, jūs turite puikias sąlygas sportuoti, maistas valgykloje geresnis už mūsų. Teko dalyvauti jūsų organizuotame tarptautiniame bokso mače, kovoti su Lietuvos karo akademijos kariūnu. Ši kova tikrai nebuvo lengva, tačiau šįkart sėkmė nusišypsojo man. Šią kovą prisiminsiu ilgai.

Norėčiau nuoširdžiai padėkoti šios tarptautinės savaitės organizatoriams už įsimintiną viešnagę Lietuvoje. Netoli moje ateityje tikiuosi pamatyti Lietuvos karo akademijos kariūnus Gruzijoje.

Aidos Lepasbajev (Kazachstanas)

Nekantrauju pasidalyti įspūdžiais apie tarptautinį bokso mačą, vykusį Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje. Pradėsiu nuo to, kad šiek tiek anksčiau, būdamas savo šalies karo akademijos kariūnu, pradėjau domėtis boksu, treniruotis. Kaip paaiškėjo vėliau, šias mano bokso treniruotes sunku buvo pavadinti tikroju boksu. Apie tai papasakosiu šiek tiek plačiau.

Atvykau į anglų kalbos kursus Vilniuje šių metų rugpjūčio 18 dieną. Tą pačią dieną sužinojau, kad Lietuvos karo akademijoje dirba bokso treneris iš Ukrainos. Ši žinia mane nudžiugino, kadangi norėjau čia savo laisvalaikį leisti naudingai.

Maniau, kad boksas – tai primityvi brutali jėgos išraiška, tačiau netrukus mano samprata pasikeitė. Iš Karo akademijos karininkų daugiau sužinojęs apie šį sporto klubą, iškart nuėjau į bokso salę. Buvo įdomu pamatyti trenerį, kadangi jį įsivaizdavau kaip šiurkštą asmenybę. Tačiau kai tik sutikau šį nuostabų žmogų, mano nuomonė visiškai

Gabrielės Mickevičiūtės ir Kęstučio Dijoko nuotraukos

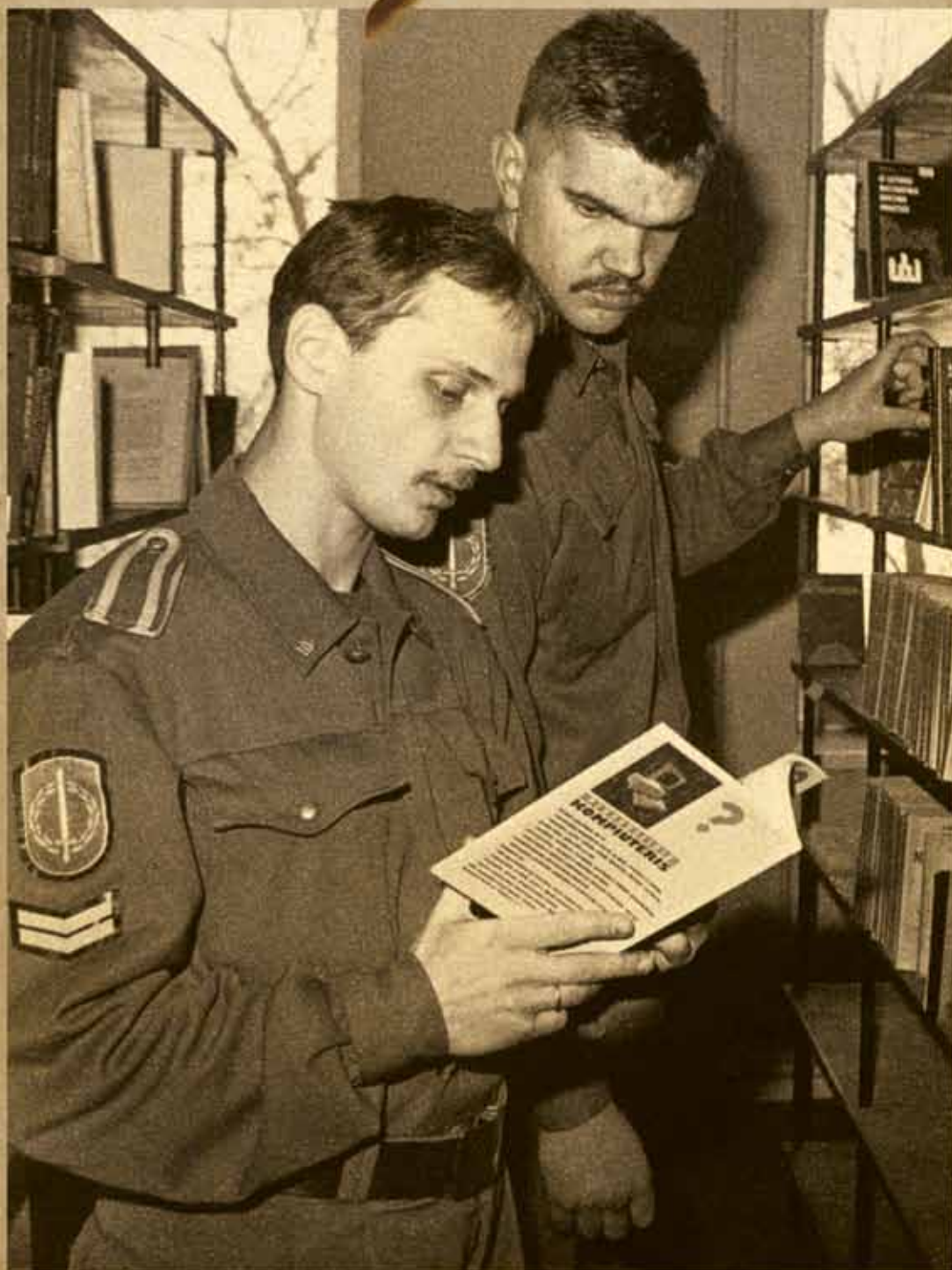
pasikeitė. Puikiai prisimenu mūsų pirmąjį susitikimą – užėjau į jo kabinetą ir pamaniau aukštą, puikiai sudėtą, gerą humoro jausmą turintį, charizmatišką, įdomų, linksmą, jaunatvišką vyriškį. Būtent jaunatvišką, kadangi niekad negalėčiau atspėti, kiek jam iš tikrųjų metų. Po trumpo dialogo paklausiau, kaip galėčiau kreiptis, o jis man atsakė: „Esu tiesiog treneris.“ Nuo tos akimirkos šis žmogus visiškai pakeitė mano nuomonę apie bokso. Pabendravęs su juo supratau, kad bokso yra menas, kad boksininkui reikia ne tik fizinės jėgos, bet ir šalto, blaivaus proto,

valios, intelekto ir, žinoma, patirties. O jos turėjau mažai...

Jau pirmosiomis dienomis susipažinau su labai draugiškais kariūnais – Mariumi, Olegu, Erlandu, Aivaru ir Vytautu (kuris vėliau ringe tapo mano oponentu). Šie kariūnai, jau turintys nemažai patirties, treniruočių metu ja mielai dalijosi su manimi. Treneris pagelbėdavo viską versdamas į rusų kalbą, už tai jam taip pat esu dėkingas. Netrukus sužinojau, kad Lietuvos karo akademijoje organizuojamas tarptautinis bokso mačas, o jame dalyvaus ir Gruzijos atstovai. Tre-

neris pasiūlė dalyvauti, ir aš sutikau.

Tai buvo pirmoji mano gyvenime kova bokso ringe. Kaip jau minėjau, kovojau su trečio kurso kariūnu Vytautu Kriveliu, labai geru boksininku. Vytautas parodė tikrą kovotojo charakterį, tvirtumą ir valią, labai jį dėl to sveikinu. O man tai buvo gera patirtis ir aš tuo džiaugiuosi. Manau, kad tokie renginiai suartina skirtingas žmones ir skirtingas kultūras. Esu labai dėkingas visiems už svetingumą ir draugiškumą. Tikiuosi, kad ateityje dar teks lankytis šioje akademijoje ir gerus prisiminimus palikusioje bokso salėje.

Kariūnai Arnoldas Raižys ir Ričardas Dumbliauskas (dešinėje)
Akademijos bibliotekoje, 1994 m. rugsėjis

PAVASARIO SPALVOS
Kęstučio Dijoko nuotrauka

